

11291/19

0.997/1983

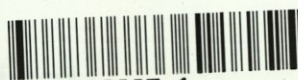

glasilo delavcev
sozd
revirski
energetski komb
edvarda kardelja

Celje - skladišče

D-Per

539/1983

1119830997,1

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

januar 1983

leto XIX

št. 1

srečno

Ocena poslovanja ZPT v letu 1982 in perspektive za leto 1983

V ZPT pripravljamo zaključne račune. Kakor vedno lahko ob tem ocenjujemo naše poslovne rezultate več ali manj samo skozi doseženo proizvodnjo, primerjamo stroške za planiranimi in podobno. Nikakor pa ne moremo ugotavljati poslovnih uspehov skozi dobro vodeno poslovno politiko, to pa zaradi tega, ker se z družbo nismo uspeli v začetku poslovnega leta v celoti dogovoriti za cene, ki nam zagotavljajo normalno poslovanje. Tako zopet ob koncu leta ob že doseženih rezultatih moledujemo za pokrivanje nastale izgube, gradimo in obenem razdiramo dohodkovne odnose v delovni organizaciji in premetavamo prihodek tako, da bi bilo čim manj slabih poslovnih rezultatov v vseh TOZD in DS DO. Če je to normalno poslovanje in velik vpliv delavcev na ustvarjanje in razporejanje dohodka, naj vsak delavec presodi sam. Kakorkoli že, SOZD EGS nam je v tem trenutku s sklepom delavskega sveta preporazporedil 306 milijonov in delovna organizacija ZPT bo s tem dodatnim prihodkom po-

Medizmenski zbor delavcev v čakalnici v Hrastniku

Foto: B. Klančar

slovala brez izgube, vendar tudi brez potrebnih ustvarjenih skladov, za katere se bomo pričeli dogovarjati na vseh možgih ravneh.

Pa vendar smo proizvodnjo v letu 1982 presegli za 3 % ali za 41.000 ton od načrtovane. Važno je predvsem to, da proizvodnjo nenehno povečujemo, in sicer že tretje leto; pa ne

samo to, predvsem je važno, da vendar dvigujemo vse stopnje od odkopnih do rudniških. Res pa je, da so bili veliki proizvodni uspehi doseženi z ogromnim dodatnim delom ob sobotah in celo ob nedeljah, pa tudi tega ne smemo zamolčati, da smo 80.166 ton nakopali s površinskih kopov. Tako veliki proizvodni dosežki pa se sicer

zmanjšujejo ob dejstvu, da ni bila dosežena planirana kvaliteta, saj je bila povprečna kvaliteta le 11,2 namesto 10,91 GJ/t.

In kakšni so izgledi poslovanja v letu 1983? Najprej je treba povedati, da kljub neplaniranemu vlaganju v Zasavske premogovnike (saj to časovno zaostaja za leto in pol), pa tudi v višini vloženih sredstev, doseženih je komaj slabih 50 %, v nekaj letih predvidevamo izkop premoga v višini 1.510.000 ton, kar je usklajeno z vsemi srednjeročnimi načrti. To pomeni povečanje od dosežene proizvodnje v letu 1982 za skoraj 8 % ali za 110.000 ton. Vse to nameravamo doseči s proizvodnjo ob prostih sobo-

tah in s 160.000 tonami z novega odprtega površinskega kopa Lakonca. Tako lahko trdimo, da ta sicer visoka proizvodnja stoji na zelo realno izdelanih načrtih in bo ob kolikor toliko normalnih rudarskih pogojih tudi lahko dosežena. Če hočemo normalno poslovati, imeti urejene vse dohodkovne odnose, potem mora biti za to proizvodnjo z družbo dosežena dogovorjena cena 208,00 din/GJ. Če se bomo pravočasno dogovorili za to ceno, potem bi ob vseh ukrepih, ki smo jih načrtovali, imeli v letu 1983 vse pogoje za normalno poslovanje. To pa je v tem trenutku verjetno največja želja vseh delavcev, zaposlenih v ZPT.

Ivan Berger

dnevni kopov na komercialno in energetske vrste. Od nje bodo lahko premog transportirali potrošnikom brez naknadnega separiranja, kar pomeni razbremenitev obstoječih separacij.

Na splošno dela na površinskem odkopu Lakonca potekajo dokaj normalno. Spremljajo jih nekatere težave, zlasti zaradi razmeroma neugodnega sestava odkrivke, v kateri je glede na pričakovanja presenetljivo malo kamnitega ali gramoznega materiala. Posledice tega so težave pri transportu in zlasti deponiranju na Dobrni.

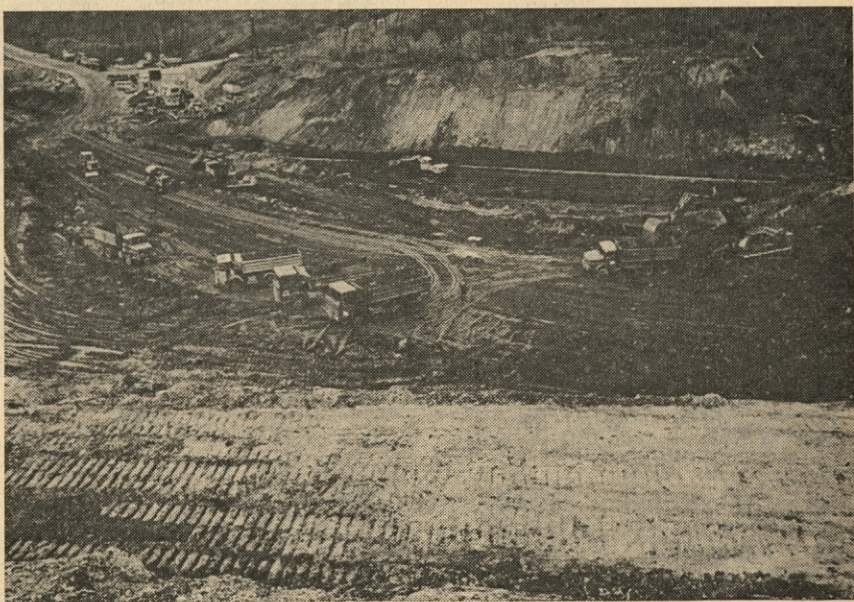
Normalno tečejo tudi vse spremljajoče dejavnosti, kot je geodetsko opazovanje premikov okoliškega terena in zlasti pripravljalna dela za deponijo energetskega premoga. Tu je že izdelan večji del drenažnega in odvodnega sistema, pričakovati je skorajšnji pričetek izdelave prvih slojev nasipa pod deponijskimi stroji, s čimer se bo odprla možnost transporta dela odkrivke na to področje.

Investicijska sredstva za pripravljalna dela za površinski odkop premoga Lakonca

Površinski odkop premoga Lakonca

Dne 21. januarja 1983 so prispele na separacijo premoga v Trbovlje prve količine premoga s površinskega kopa Lakonca, kar pomeni, da se je eksploatacija pričela. Do tega dne je bilo odkopane 130.000 m³ odkrivke, s čimer je doseženo, da je mogoče odkopati približno 30.000 ton premoga. Kot rečeno, so prve količine premoga prepeljane na separacijo v Trbovlje, in sicer je to energetski premog, ki je na meji med odkrivko in čistejšim premogom. Takoj po odstranitvi te plasti bo kvalitetnejši premog transportiran direktno na železniške vagone na separacijo v Zagorje, in sicer kot komercialni premog. Zaradi znanih težav na separacijah, ki onemogočajo nemoten prevzem predvidenih količin (1000 ton dnevno) in zaradi zmanjšanja transportov, je predvideno, da bi na Lakonci v čim krajšem času zgradili začasno klasirnico, namenjeno za klasiranje premoga s površinskega kopa

Lakonca in tudi z drugih površinskih kopov. Ta klasirnica bo služila za ločenje premoga z

Na površinskem kopu v Lakonci v Trbovljah poteka izredno živahna dejavnost. Izvajalec del Hmezad, Žalec, s svojimi kooperanti pospešeno izvaja dela pri odpiranju novega površinskega kopa. Koncem decembra 1982 so že prišli do prvega ležišča premoga.

Foto: B. Klančar

(57.000.000,00 din) bodo v celoti porabljeni do konca januarja, medtem ko bodo sredstva za pripravljala dela za depozicijo energetskega premoga porabljeni predvidoma nekoliko kasneje. V slučaju prekora-

čitev investicijskih sredstev bo izdelan ustrezen aneks k investicijskemu programu.

Po sprejetem planu naj bi iz Lakonce pridobili letos 160.000 ton premoga, kar ne bi smelo predstavljati resnega problema,

v kolikor se bodo za to angažirali vsi, ki so v procesu pridobivanja in dobave kupcem udeleženi in v kolikor bo mogoče dela izvajati po izdelani projektni dokumentaciji.

Srečko Koritnik

Umrl je dr. Vladimir Bakarič

Dne 16. januarja 1983 je v zgodnjih jutranjih urah umrl v Zagrebu na svojem domu dr. Vladimir Bakarič, podpredsednik predsedstva SFRJ, član predsedstva CK ZKJ, narodni heroj, junak socialističnega dela, neutrudni revolucionar, državnik, ugledni marksistični teoretik in ustvarjalec ter eden najbližjih Titovih sodelavcev.

Dr. Vladimir Bakarič se je rodil 8. marca 1912 v Viliki Gorici pri Zagrebu. Aktivno je sodeloval v velikem delavskem gibanju od leta 1932, član KPJ pa je bil od leta 1933. V NOB se je izkazal kot odličen organizator ter politični in vojaški voditelj. Bil je komisar glavnega štaba NOV in PO Hrvatske, eden od ustanoviteljev ZAVNOH in član njegovih najvišjih organov, udeležil se je I. in II. zasedanja AVNOJ in bil član predsedstva tega najvišjega organa revolucionarne oblasti. Po zmagi revolucije je od leta 1945 v svobodni državi opravljal najbolj odgovorne državne in partijske funkcije v SR Hrvatski in SFRJ, bil je predsednik vlade SR Hrvatske in predsednik hrvaškega sabora ter predsednik CK ZK Hrvatske. Na vseh povojnih kongresih ZKJ so ga izvolili za člana central-

nega komiteja, bil je član izvršnega komiteja CK ZKJ, član izvršnega biroja predsedstva ZKJ, med 10. in 11. kongresom pa je bil član predsedstva CK ZKJ. Za člana predsedstva SFRJ so ga izvolili leta 1974 in 1979. Bil je podpredsednik predsedstva SFRJ od leta 1975 do 1976, potlej pa svet od leta 1982 do konca življenja.

Hrvatski izvršni svet je proglasil za dneve žalosti 16., 17., 18. januar 1983. Zvezni izvršni svet pa je določil za dan žalosti v vsej državi 18. januar 1983. Odpovedane so bile vse kulturne prireditve, državne zastave pa so bile spuščene na pol droga. Dne 18. januarja 1983 je bil pokojni velikan naše revolucije pokopan na pokopališču Mirogoj v Zagrebu ob navzočnosti velikega števila občanov in predstavnikov številnih organizacij republik in pokrajin iz države.

Iz jugoslovanske politične in državne pozornice je odšlo še eno veliko in nepozabno ime. Vsi smo žalostni zaradi velike izgube, obenem pa ponosni, ker je iz našega socialističnega samoupravnega razvoja, iz naše borbe za socializem in človekovo srečo, zrasel takšen borec

in ustvarjalec, katerega dela bodo ostala kot primer in spodbuda našim in bodočim generacijam v njihovih naporih za hitrejši in vsestranski razvoj naše svobodne socialistične skupnosti. Tovariš Bakarič sodi med tiste revolucionarje in velike ustvarjalce jugoslovanskega revolucionarnega delavskega gibanja, ki so idejno in politično pripravljali in organizirali partijo in delavski razred za ustvarjanje njene zgodovinske vloge v NOB in socialistični revoluciji. Več kot 50 let je veliko prispeval k boju za nacionalno in socialno osvoboditev naših narodov in narodnosti, za svobodo in vsestranski razvoj SR Hrvatske in Jugoslavije, za neodvisnost in revolucionarno preobrazbo naše skupnosti, za mir in družbeni razvoj v svetu. O njegovih vrlinah, znanju in opravljenem delu bi lahko še mnogo napisali. Našo bolečino in prizadetost smo izrazili s sožalno brzojavo, ki smo jo v imenu delavcev vsega kombinata poslali predsedstvu SFRJ in predsedstvu CK ZKJ.

Pokojnega dr. Vladimirja Bakariča bomo ohranili kot enega največjih borcev in revolucionarjev v trajnem in nepozabnem spominu.

Edvard Kardelj — 27. I. 1910 - 10. II. 1979

Dne 10. februarja 1983 bo preteklo štiri leta, odkar je po dolgi in hudi bolezni umrl Edvard Kardelj, generalpolkovnik, narodni heroj, mislec, državnik, ideolog, častni doktor in častni član številnih akademij in univerz, velikan naše revolucije. Po njem nosi naša sestavljena organizacija združenega dela Revirski energetski kombinat svoje ime, z vsem ponosom pa tudi veliko odgovornostjo.

Slovenska zemlja je dala tri velike može: Prešerna, Cankarja in Kardelja. Svoje življenje in svoje sposobnosti so vsi trije posvetili vzvišeni nalogi — kako pomagati Slovencem in ljudem nasploh, da bi živeli v miru in da bi se jim bolje godilo. Vsak od teh je s svojim ustvarjalnim delom segel daleč čez meje naše dežele, v široke svetovne horizonte.

Edvard Kardelj je bil izreden mislec, genialni teoretik naprednega delavskega gibanja, politik in državnik. Njegovo delo, besede, ideje in knjige spodbujajo k razmišljanju ljudi po vsem svetu in netijo boj za pravičen položaj delavskega človeka. Kardeljeva privrženost stvari delavskega razreda in komunistom ter njegovo delo sta veliko pripomogla k uspehom, ki jih naša družba uživa danes in jih bo uživala jutri.

Edvard Kardelj se je rodil 27. 1. 1910 v Ljubljani, v delavski družini. Oče je bil krojaški delavec, mati pa delavka v tobačni tovarni. V družini so bili štirje otroci. Kot običajno z vsakim odrasčajočim človekom tako je bilo tudi življenje Edvarda Kardelja povezano z mladostjo, šolanjem, pri njem pa tudi z začetki političnega dela, ki je bilo povezano pogosto z odrekani in trpljenjem, pa tudi publicistiko. Znana je njegova vloga pri ustanavljanju Komunistične partije Slovenije na bližnjih Čebinah v letu 1937, nadalje odločujoča vloga v NOB, njegov prispevek k oblikovanju jugoslovanske državnosti in mednarodnemu priznanju nove Jugoslavije,

graditvi nove Jugoslavije, stališče v sporu s kominformom, oblikovanje samoupravljanja itd.

Ob četrti obletnici njegove smrti se moramo vnovič ozreti na njegovo vztrajnost, daljnovidnost in optimi-

zem v vsakem trenutku, pa tudi na njegovo prežetost z globoko resnico, da brez socialistične samoupravne Jugoslavije ne more biti ne napredka in ne svobode za naše narode in narodnosti.

Dne 10. februarja 1983 bo minilo 4 leta, odkar smo izgubili velikana naše revolucije. Edvarda Kardelja, po katerem nosi naš kombinat tudi ime. Doprsni kip pred upravno zgradbo našega kombinata je delo akademskega kiparja Stojana Batiča.

Foto: B. Klančar

Izpolnitev proizvodnega načrta za leto 1982 v ZPT

Z letnim planom izkoriščanja pre- Od te proizvodnje smo načrtomoga za leto 1982 je bila načrtovani 15.000 ton premoga s površinskega proizvodnja v višini 1.360.000 tona kopa Ojstro. Po posameznih ton v 265 rednih delovnih dneh in v 22 prostih sobotah. Jamska proizvodnja je zna-

šala 1.320.834 ton, s površinskih kopov pa 80.166 ton, in sicer Blate 53.387 ton, Ojstro 18.144 ton, Retje 18.397 ton in Kotredež I, II. 10.238 ton.

Doseženi so bili naslednji Giga-Jouli.

Ton/dan je računano na redne delavnike brez prostih sobot. V primerjavi z letom 1981 se je proizvodnja povečala za 29.000 ton oziroma od 5.197 ton na 5.286 ton/dan.

Iz tabele je razvidno, da imata izpad proizvodnje TOZD Pr. Ojstro (14.511 ton) in TOZD Pr. Kotredež (8.002 ton). Ojstro je v l. 1981 proizvedel s površinskega kopa 45.749 ton, v l. 1982 pa le 18.144 ton.

Problematika v proizvodnji premoga:

V jami Ojstro so nastajali večkratni izrivi mokrega materiala na širokem čelu v Terezija II. polju k. 160, ki so povzročili daljše zastoje v proizvodnji. Najdaljša zastoja sta bila ob izrivu mokrega materiala 15. 4. 1982. in 18. 9. 1982. Pri prvem je bila sanacija čela končana šele v juniju. V zalitem delu je ostalo šest sekcij M. Hydro. Pri nadaljnjem odkopavanju se je pokazalo, da se nahaja skoraj na celotni dolžini čela v stropu jalovinska plošča, debeline cca 3.0 m, tako da je čelo praktično napredovalo brez pridobivanja premoga iz nadkopnega dela. Pri drugem izrivu mokrega materiala so sanacijska dela izvajali cca mesec in pol in so bila končana v sredini novembra 1982.

Za TOZD Pr. Kotredež, ki ima precejšen izpad proizvodnje, je potrebno omeniti, da so rudarji s tega tozda odkopavali tudi v jami Trbovlje, kjer pa niso bili ugodni odkopni pogoji v Zg. VII. polju na etaži k. 368 (zožitev sloja in majhna odkopna višina). Tudi v jami Loke je bilo odkopavanja s splavnim zasipom več, kot je bilo predvideno. V jami Kotredež je bilo nekaj težav v zvezi s povečanimi dotoki vode. Tako je bil povečan dotok vode/dne 8. 5. 1982/ iz jaska J 73/2, pri tem je nastala pod nivojem 6. obzorja večja razpoka odprtine Ø5.0 m.

V septembru se je pojavila voda v zahodnem boku komore za vrtino

TOZD	Plan	Dosež.	Razlika	Dosež. v %
Pr. Hrast.	316.000	326.151	+ 10.151	103.2
Pr. Ojstro	242.000	227.489	— 14.511	94.0
Pr. Tr. + RŠC	562.000	615.362	+ 53.362	109.5
Pr. Kotred.	240.000	231.998	— 8.002	96.7
DO — ZPT:	1,360.000	1,401.000	+ 41.000	103.01

V planu proizvodnje za TOZD Pr. Ojstro je vključena tudi proizvodnja s površinskega kopa Ojstro.

Proizvodnja 1,401.000 ton — največja proizvodnja v zadnjih šestih letih, je bila dosežena v 265 rednih delovnih dneh in v 22 prostih sobotah. Jamska proizvodnja je zna-

TOZD	planirano	doseženo	Razlika	G-Joul/t	
				Plan.	Dos.
Pr. Hr.	4,049.544	3,873.705	— 175.839	12.81	11.88
Pr. Oj.	3,052.465	2,807.252	— 245.213	12.61	12.34
Pr. T. + RŠC	5,374.968	6,106.615	+ 731.647	9.56	9.92
Pr. Kotr.	2,577.781	2,502.927	— 74.854	10.74	10.79
DO — ZPT:	15,054.758	15,290.499	+ 235.741	11.07	10.91

Samo TOZD Pr. Trbovlje je dosegel oziroma presegel planirane G-J, to pa predvsem zaradi povečane proizvodnje za 52.362 ton, ostali tozdi so pod planom, in sicer zaradi nedoseganja proizvodnega načrta na eni strani in zaradi poslabšane kvalitete premoga na drugi strani. TOZD Pr. Hrastnik je sicer povečal proizvodnjo za 10.151 ton; vendar pa je potrebno omeniti, da je bilo

v načrtu predvideno, da bo proizvedel samo separirani premog z 12.61 GJ/ton, proizvedel pa je 46.412 ton kotlovnega premoga z 9.56 GJ/t, t.j. z isto kurilno vrednostjo kot TOZD Pr. Trbovlje. Podobno velja tudi za TOZD Pr. Ojstro.

Primerjava z doseženo proizvodnjo v letu 1981 je naslednja:

TOZD	L. 1981		L. 1982		Razlika
	t/leto	t/dan (red.)	t/leto	t/dan (red.)	
Pr. Hr.	287.121	1.088	326.151	1.231	+ 39.030
Pr. Oj.	272.206	1.031	227.489	858	— 44.717
Pr. T. + RŠC	588.076	2.227	615.362	2.322	+ 27.286
Pr. Kotred.	224.597	851	231.998	875	+ 7.401
DO — ZPT:	1,372.000	5.197	1,401.000	5.286	+ 29.000

Kj-1/81, nato pa velika odprtina v dimenzijah 8 x 8. x 2,5 m, ki smo jo morali sanirati.

V jami Hrastnik so bili v A-polju na čelu k. 87 večkratni manjši dotoki vode in izrivi mokrega materiala. V začetku novembra pa je prišlo do večjega izriva in ponižanja sekcij SHP, tako da so sanacijska dela vršili en mesec.

Tudi v jami Trbovlje so se pojavljali dotoki vode in manjši izrivi mokrega materiala, ki pa niso resneje ogrožali proizvodnje.

V splošnem so bili v letu 1982

nekoliko boljši odkopni pogoji kot v prejšnjem letu. Zastoji v proizvodnji so med drugim nastajali tudi zaradi večkratnih defektov na transportni mehanizaciji.

Transport pri skupnem prevozu se je izboljšal zaradi forsiranega remonta spodnjega ustroja na Savskem obzorju, prav tako z nabavo rezervnih delov in dveh komadov Siemens lokomotiv, s sprotnimi popravili in nabavo novih vozičkov.

V primerjavi z letom 1981 so se tudi storitve za ZPT povečale, kot je razvidno iz tabele:

TOZD	Odkop		Jam.	III.	Rud.	II.
	I. 1981	1982	1981	1982	1981	1982
Pr. Hr.	15.90	17.57	3.30	3.26	2.45	2.46
Pr. Oj.	12.38	12.29	3.91	3.47	2.85	2.58
Pr. T + RŠC	14.14	16.29	4.30	4.42	3.43	3.58
Pr. Ko.	8.40	8.86	2.09	2.15	1.46	1.46
DO — ZPT:	13.24	14.73	3.63	2.63	2.77	2.82

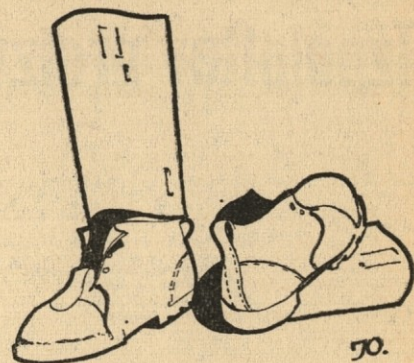
Na odkopnem čelu v jami v Hrastniku

Foto: B. Klančar

Največje povečanje je v odkopni storitvi, kar velja za jamo Hrastnik in Trbovlje. Hrastnik ni povečal jamske storitve zaradi veliko vzdrževalnih del na odkopnih etažah, ki

so že na 7. obzorju, kakor tudi vzdrževalnih del glavnega transporta na 7. obzorju. Ta problem se bo nadaljeval tudi v letošnjem letu.

Alojz Pavčnik

Nadaljevanje sanacije v jami Kotredež

Količina vode v jami Kotredež se je znižala na vseh črpalnih mestih. Sedaj črpamo skupno količino vode iz jame približno 9,5 m³/min.

Višina vode v piezometrični vrtini kaže, da je sedanji nivo na koti — 65,20 in da pada dnevno za okoli 15 cm. Zmanjšala se je tudi količina vode iz odvajalnih vrtin, zavrtanih v triadni dolomit, kar je razvidno tudi iz priložene tabele (tabela 1).

Voda v vpadniku V — 77 se je umirila in teče v količini 1,5 m³/min, tako da jo je možno črpati z eno črpalko BIBO 7. Tudi s 3. etaže ter 2. etaže, kjer izvajamo pripravo za odkopavanje, črpamo vodo v količini okrog 300 l/min. Kot je že omenjeno, nadaljujemo dela pri izkopu hodnika v pripravi v premoгу na 2. etaži, kjer so bila dela začasno ustavljena zaradi večjega dotoka vode na 3. etaži vpadnika V — 77 pod 3. etažo.

Prav tako smo pričeli s tesarjenjem vpadnika pod 3. etažo proti 7. obzorju. Nadaljujemo tudi z očiščevalnimi deli v vpadniku V — 75, in sicer s pomočjo muljne črpalke Schwing. Ta dela opravlja skupina delavcev Geološkega zavoda iz Ljubljane

Nadaljujemo tudi z vrtnanjem poševne vrtine Kj-13, s katero se namerava priti pod vdorno mesto ter odvajati čisto vodo iz dolomita.

Na tej vrtini je prišlo na globini 60 m do zaglave drogova, vendar je napaka odstranjena ter z vrtnimi deli nadaljujemo. Dotok vode iz

J-73/2 je bil prekinjen od 12. 12. 1981 do 20. 12. 1982, nato pa je voda ponovno predrila nastali čep in od tega časa naprej spet normalno teče.

Tabela 1

PRITISKI IN KOLIČINE VODE V VRTINAH

vertina	temper. °C	pritisk v vrtini/bar	pritisk v vrtini/bar	količina l/min	opomba
Kj-1	21°	4,1		0,7	
Kj-2	18°	4,6		0,9	
Kj-4	19°	3,45	4,09	0,9	zaprta 9
Kj-5	21°	4,9		0,5	
Kj-6	20°			20l/min	količina vode
Kj-7	21,5°	5,3		0,3	
Kj-9	18,5°	3,9	4,2	1,2	zaprta 4
Kj-10	24°	4,75		1,1	
Kj-11	23,5°	4,78		2,0	
Kj-12	23,5°	4,5		0,5	

Anton Prebil

ZAHVALA delavcem v jami Kotredež

Delavski svet DO Zasavski premogovniki je na svoji seji dne 27. 12. 1982 med drugim obravnaval tudi poročilo člana poslovnega odbora DO ZPT Leopolda Grahka, dipl. ing., o poteku in rezultatih sanacijskih del v jami Kotredež, TOZD Premogovnik Kotredež. Kakor vemo, je voda zalila to jamo 4. 3. 1981.

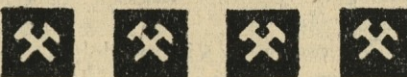
V času zalitja odkopnih delovišč in drugih delov jame Kotredež pa do danes je bilo v okviru sanacijskih del opravljenega mnogo dela. Vloženi so bili veliki napor za čimprejšnjo sanacijo zalitih delov jame in vnovično usposobitev odkopnih delovišč za pridobivanje premoga. O opravljenem delu člane kolektiva vsak mesec sproti seznanjamo s posebnim prispevkom, objavljenim v našem glasilu.

Delavski svet DO ZPT je izrekel delavcem, ki izvajajo sanacijska dela v jami Kotredež, javno zahvalo za dosežene uspehe pri vnovičnem usposab-

ljanju jame Kotredež za proizvodnjo premoga in za vloženi trud.

Kljub vsem naporom pa bodo sanacijska dela po vsej verjetnosti trajala še kako leto dni. K temu je treba dodati, da vzporedno s tem tečejo prizadevanja za odpiranje zalog kotlovnega premoga v jami Kotredež. S tem pa bo proizvodnja v jami Kotredež precej porasla. Posebno zahvalo pa je delavski svet DO ZPT izrekel tudi rudarjem in drugim delavcem v jamah TOZD Premogovnik Trbovlje, TOZD Premogovnik Hrastnik in TOZD Premogovnik Ojstro za dosežene uspehe, ki so jih dosegli kljub izredno težavnim in nevarnim pogojem dela v l. 1982.

Čestitkam se pridružujemo tudi ostali člani kolektiva in bralci našega glasila! (tl).

Jakob Piskernik

NOVI PREDSEDNIK
REPUBLIŠKEGA
KOMITEJA ZA
ENERGETIKO

Dne 27. decembra 1982 je Skupščina SR Slovenije izvolila za novega člana Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in za predsednika Republiškega komiteja za energetiko Jakoba Piskernika.

Novoizvoljeni član IS SRS in predsednik RKE Jakob Piskernik se je rodil 4. 4. 1937 na Jezerskem. Na Visoki ekonomsko komercialni šoli v Mariboru je diplomiral leta 1975 za ekonomista. Od leta 1955 do 1967 je bil zaposlen v Železniškem gospodarstvu in v Iskri. Od leta 1967 do 1972 je bil tehniški vodja Elektrotehniškega podjetja Kranj in nato do leta 1977 direktor tega podjetja. Od leta 1977 dalje je bil glavni direktor DO Merkur Kranj, trgovina in storitve. Je član Izvršnega odbora Splošnega združenja trgovine Slovenije, član Izvršnega odbora Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko. Novoizvoljeni član Izvršnega sveta IS SRS in predsednik Republiškega komiteja za energetiko Jakob Piskernik je takoj po izvolitvi v prostorih republiške skupščine podal slovesno izjavo pred predsednikom Skupščine SRS Vinkom Hafnerjem.

Dosedanji član IS Skupščine SRS in predsednik Republiškega komiteja za energetiko Janez Sterniša, ki je bil izvoljen na to mesto v maju 1982, je bil te dolžnosti razrešen in opravlja odslej v Izvršnem svetu SRS dolžnost predsednika komiteja za jedrsko energijo. Doslej je namreč to delo opravljal predsednik Izvršnega sveta SRS Janez Zemljarič.

Janez Sterniša se je rodil 26. 11. 1932 v Zgornjih Pirni-

čah. Na fakulteti za strojništvo je diplomiral leta 1960, na Višoki ekonomsko komercialni šoli v Mariboru pa leta 1974 za ekonomista. Do leta 1969 je bil zaposlen v Mariborski tekstilni tovarni kot vodja konstrukcijskega biroja in nato vodja tehnične službe. Od leta 1969

do 1975 je bil vodja razvojnega oddelka v Združenih podjetjih elektrogospodarstva Slovenije v Mariboru, nato pa generalni direktor Združenih elektrogospodarskih podjetij Slovenije, nazadnje SOZD Elektrogospodarstva Slovenije v Mariboru. (t. l.).

Kljub vsej mehanizaciji in modernizaciji pri pridobivanju premoga, so rudarji še vedno pri svojem delu vezani tudi na krampe in lopate. Posnetek iz Vode polja jame Trbovlje.

Foto: I. Glavač

PROIZVODNJA PREMOGA V PREMOGOVNIKIH SOZD REK EK V LETU 1982

DO — TOZD	plan ton	doseženo ton	+	—	ton	%
-----------	-------------	-----------------	---	---	-----	---

DO ZASAVSKI PREMOGOVNIKI

TOZD P. Hrastnik	316.000	292.764,2	—	23.235,8	92,6
TOZD P. Ojstro	227.000	209.345	—	17.655	92,2
TOZD P. Trbovlje	562.000	596.964,9	+	34.964,9	106,2
TOZD P. Kotredež	240.000	221.760	—	18.240	92,4
od tega:					
— j. Kisovec		134.579			
— j. Kotredež		1.083			
— j. Trbovlje		86.098			

SKUPAJ proizvodnja v jami	1,345.000	1,320.834,1	—	24.165,9	98,2
------------------------------	-----------	-------------	---	----------	------

Površinski kopi:

TOZD P. Trb. Retje 80		18.397,1	+	18.397,1	
TOZD P. Oj., Ojstro 80	15.000	18.144	+	3.144	121
TOZD P. Hr., Blate		33.386,8	+	33.386,8	
TOZD P. Ko., Kotr. I.		100	+	100	
Kotr. II.		10.138	+	10.138	

CELOKUPNO DO ZPT:	1,360.000	1,401.000	+	41.000	103,0
-------------------	-----------	-----------	---	--------	-------

DO RUDNIK SENOVO	120.150	121.440	+	1.290	101,1
------------------	---------	---------	---	-------	-------

DO RUDNIK KANIŽARICA	120.000	99.000	—	21.000	82,5
----------------------	---------	--------	---	--------	------

CELOKUPNO SOZD

REK EK:	1,600.150	1,621.440	+	21.290	101,3
---------	-----------	-----------	---	--------	-------

DO RUDNIK LAŠKO	40.000	28.750	—	11.250	71,9
-----------------	--------	--------	---	--------	------

RJAVI PREMOG V SRS:	1,640.150	1,650.190	+	10.040	100,61
---------------------	-----------	-----------	---	--------	--------

Ocena poslovanja rudnika Kanižarica v letu 1982 in perspektive za leto 1983

Poslovanje za leto 1982 je v tem trenutku še težko natančno oceniti, saj smo v toku celega poslovnega leta nekako plavali nad nivojem, ko lahko rečemo, da smo še lahko dihal.

V okviru zastavljenega letnega plana bo celotni prihodek za cca 16 % nižji.

Z doseženim čistim dohodkom bomo imeli pokrite osebne dohodke in mogoče en del rezervnega sklada,

ostali skladi bodo ostali prazni.

Na podlagi dogovora o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in razporejanje sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v OZD proizvodnje električne energije (dogovor ISE) nismo kršitelji, računamo, da je tako tudi ostalo do konca leta. Vendar pa se moramo zavedati, da osebni dohodki rudarjev še niso dovolj spodbudni, da bi jih privlačili v ta poklic.

Na nedoseganje planskih rezultatov je vplivalo v glavnem nedoseganje planske proizvodnje za 17,5 % ali cca 21.000 ton manj nakopanega premoga.

Na proizvodnjo pa:

— Izredno slabi montan-geološki pogoji v jami, saj zaradi velike zamude pri odpiranju južnega polja danes odkopavamo tiste sloje, ki jih v normalnih pogojih ne bi.

— Občutno pomanjkanje delavcev tekom celega leta.

— Izredno neugodna kadrovska struktura jamskih delavcev (majhno število kopačev).

— Fluktuacija jamskih delavcev je zelo velika (stalež jamskih del. je 250, fluktuacija — »prišlo — odšlo« 184 : 153).

— Pomanjkanje raznega repro-materiala in opreme.

— Veliki izostanki, posebej bolniški in neupravičeni izostanki.

— Tudi storilnosti zaradi predhodno opisanih težav občutno padajo in so vse izpod planiranih.

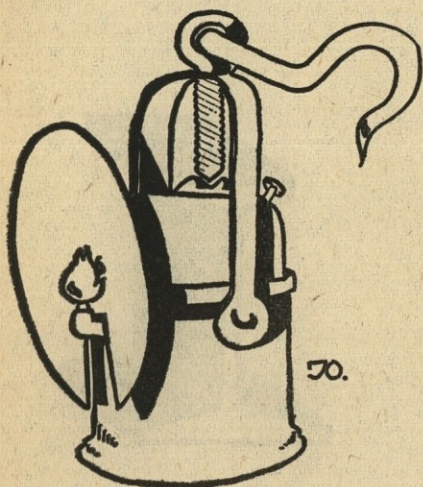
Na celotni prihodek vpliva tudi neizpolnitev celotnega prihodka v EGS, neodobrene cene komercialnega premoga in dr. V prihodnjem planskem letu pričakujemo boljše pogoje dela, saj smo na podlagi dodatnih raziskav ugotovili sloj, katerega odkopavanje bo zelo ugodno.

Planske naloge bomo poskusili doseči in preseči z izboljšanjem storilnosti, povečanjem proizvodnje, zniževanjem stroškov, boljšo organiziranostjo celotnega delovnega procesa, dvigom delovne discipline, zmanjševanjem izostankov ter varčevanjem na vseh nivojih. Ta prizadevanja moramo vsi skupaj podpirati in krepiti v letu 1983.

Tudi investicijska dela v letu 1983 kažejo na boljše, saj je zaostanek v preteklem letu v glavnem zaradi objektivnih težav.

V letu 1983 bo zgrajen nov obrat družbene prehrane, katerega temelje smo že postavili v preteklem letu in računamo, da bo otvoritev za dan rudarjev. Največji uspeh in dosežek pa je v tem, da bomo v letošnjem letu izgradili 18-stanovanjski blok v Kanižarici, saj bomo s tem ogromno doprinesli k zmanjšanju fluktuacije, izboljšanju kadrovske strukture, zmanjševanju izostankov, večji disciplini in drugo.

Vladimir Breznik

IZPOLNJEVANJE DELOVNEGA NAČRTA ZA ČAS OD 1. I. DO 31. XII. 1982

DO ZASAVSKI PREMOGOVNIKI

Proizvodnja gradbenega materiala

TOZD	letni načrt	doseženo	%
Pr. Kotredež			
— kamnolom (m ³)	135.000	105.948	78,5

Storitve delavnic

RESD Hrastnik (din)	163,580.000	143,576.232,90	87,8
RESD Trbovlje (din)	141,609.000	158,674.172,90	112,1
RESD Zagorje (din)	88,661.000	97,937.903,85	110,5
PJL (din)	70,512.000	70,720.685,65	100,3
Toplarna Hr. (Mwh)	24.600	19.865,4	80,8

DO TERMoeLEKTRARNA TRBOVLJE

Proizvodnja električne energije (Mwh)

	načrt	doseženo	%
PEE-PP	50.000	55.257	110,5
PEE-N	545.000	447.242	82,1
K E	20.000	— 187	—
DO TET	615.000	502.312	81,7

Ostalo — storitve

	načrt	doseženo
Vzdrževanje naprav (din)		118,957.795,65

DO RUDARSKA GRADBENA DEJAVNOST

RIG (din)	502,500.000	613,343.898,85	122,1
ESMD (din)	105,786.000	126,646.969,25	119,7
Avtoprevoz »Zasavje« (t/km)	9,000.000	8,675.636	96,2
Avtoprevoz »Zasavje« (din)	83,960.000	83,731.786,10	99,7

GRAMAT

opekarna (enot)	50.000	52.188	104,4
Kamnolom (m ³)	50.000	52.188	104,4

DO INDUSTRIJSKE MONTAŽNE DELAVNICE

SIMD (din)	101,691.000	95,475.634,10	93,9
EIMD (din)	45,406.000	47,820.688,20	105,3

GRAMAT

opekarna (din)	41,258.000	29,191.417,50	70,8
kamnolom (din)	7,202.000	8,031.475,55	111,5
gradb. skupina (din)	6,946.000	8,748.094,45	125,9

Erika Kavčič

Poročilo

O OBRATOVANJU
PROIZVODNIH
AGREGATOV V TET V
OBDOBJU JANUAR —
DECEMBER 1982

1. REALIZACIJA ELEKTROENERGETSKE BILANCE SRS

Podobno kot v preteklih letih je tudi v letu 1982 prišlo do odstopanj proizvodnje električne energije v sistemu Elektro gospodarstva Slovenije od načrtovane proizvodnje po EEB. Tako je sistem v celoti razpolagal z 9355,8 GWh, medtem ko je bilo predvideno po EEB 8870 GWh. Odstopanje je v glavnem pri vseh dejavnostih proizvodnje tako HE kot tudi TE.

Hidroelektrarne so proizvedle 1,3 % več, termoelektrarne pa 1,6 % več, kot je bilo načrtovano po EEB.

V kolikor primerjamo rezultate iz leta 1982 z letom 1981, ugotavljamo, da so HE proizvedle 3,1 % več ter TE 25,4 % več kWh.

Izpolnjevanje proizvodnega načrta TET je razvidno iz tabel.

Realizacija elektroenergetske bilance TET.

c) Dobava in poraba tekočih goriv — kg

AGREGAT	DOBAVA	PLAN PORABE	PORABA
PA1	131.581	8.006.000	201.966
TA4	2.156.301	1.719.000	2.149.853
TA1-TA3	521.238	203.000	514.485
Skupaj	2.809.120	9.928.000	2.866.304

d) Poraba toplote — TJ

AGREGAT	NORMATIVNA PORABA			DEJANSKA PORABA			INDEKS
	premog	tek. gor.	skup.	tek. gor.	skup.	skup.	
TA1-TA3	1149,5	21,5	1171,0	1149,5	21,5	1171,0	100,0
TA4	5468,4	122,1	5590,5	5396,4	91,0	5487,4	98,1
PA1	—	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	100,0

d) Specifična poraba goriva na pragu kJ/kWh

AGREGAT	PLAN	DEJANSKO	INDEKS
TA1-TA3	26.130	21.162	80,9
TA4	12.440	12.269	98,6
PA1	16.760	—	—

3. PREGLED REŽIMOV OBRATOVANJA AGREGATOV — URE

AGR.	OBRATOVANJE	REZERVA	DEFEKTI	REMONT	NEGA
PA1	12	8748	—	—	—
K1, K2	—	8760	—	—	—
PA2	—	—	8760	—	—
K3	2886	4763	72	1020	19
TA1	2691	5049	—	1020	—
TA3	204	7536	—	1020	—
TA3	2795	4945	—	1020	—
K4	5275	468	1313	1381	323
TA4	5064	612	1340	1392	352
RTP 110	8178	504	4	39	35
RTP	8760	—	—	—	—

Peter JAMNIK

AGREGAT	EEB-plan	REALIZACIJA	KWH INDEKS
TA1-TA3	50.000.000	55.257.112	110,5
TA4	545.000.000	447.241.500	82,0
PA1	20.000.000	— 186.720	—

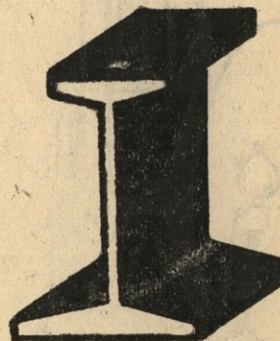
2. DINAMIKA DOBAVE IN PORABE GORIVA

a) Dobava premoga — ton

PLAN DOBAVE	REALIZACIJA	INDEKS
800.000	703.107	87,8

b) Poraba premoga — ton

AGREGAT	PLAN PORABE	PORABA	INDEKS
TA1-TA3	129.750	126.763	97,6
TA4	675.091	598.813	88,7
Skupaj	804.841	725.576	90,1

Delo in načrti v okviru programa TE-TO Trbovlje

Revizijska komisija je na zadnji revizijski obravnavi IP TE-TO TRBOVLJE dne 02. 07. 1982 na osnovi izsledkov zadolžila investitorja, da poskrbi za odpravo še obstoječih pomanjkljivosti in šele po dopolnitvi preda program v postopek samoupravne potrditve. Za zadostitev teh zadolžitvev in interesa, da se v samoupravno potrditev preda kvalitetno izdelan IP, je moral izdelovalec IP TE-TO TRBOVLJE, IBE LJUBLJANA izdelati dve dopolnitvi IP in eno dopolnitev povzetka tega IP. Te postopne dopolnitve IP s strani izdelovalca so bile tudi vzrok, da je bil postopek dopolnjevanja IP TE-TO TRBOVLJE končan šele do konca meseca novembra 1982. Tako je bil zaradi omenjene kasnitve IP TE-TO potrjen na samoupravnih organih v okviru TERMOELEKTRARNE šele na 5. redni seji DS DO TET dne 03. 12. 1982.

Istočasno z dopolnitvami IP TE-TO je potekalo tudi delo strokovne delovne skupine za ugotovitev vrstnega reda graditve TE-TO v Sloveniji. Delovna skupina je imela skladno s sklepom DS SOZD EGS nalogo, da zaključi s svojim delom. S tem namenom sta bili v mesecu novembru še dve seji 12. 11. in 25. 11. 1982, na katerih je bila predlagana razpoložljiva dokumentacija, dodatno gradivo in izoblikovani zaključki ter predlog vrstnega reda.

Kot kriterije za določitev vrstnega reda graditve TE-TO v Sloveniji je delovna skupina upoštevala:

- specifične stroške investicije (din/MW)
- specifične stroške investicije (din/kWh)
- proizvodne stroške (din/kWh E in din/kWh T)

Strokovna delovna skupina je dne 25. 11. 1982 s 5. sejo zaključila svoje delo in z zapisnikom te seje tudi predlagala VRSTNI RED GRADITVE TE-TO V SLOVENIJI, kot so ga soglasno izoblikovali člani delovne skupine. Rokopis zapisnika so podpisali vsi člani delovne skupine. Čistopis tega zaključnega zapisnika pa dne 10. 12. 1982 ni podpisal predstavnik DEM, če-

prav je predtem že podpisal rokopis z enakim besedilom.

Za vrednotenje in primerjavo, kako upoštevani ekonomski pokazatelji za izdelavo vrstnega reda gra-

ditve TE-TO v Sloveniji razvrščajo in dajejo odločilno prednost TE-TO TRBOVLJE, je potrebno to odločilno prednost predstaviti tudi z numeričnimi ocenami.

1. Specifične investicije din/MW		v 10 ⁶ din/MW	
TE - TO TRBOVLJE		TE - TO MARIBOR	
PO STALNIH CENAH		PO STALNIH CENAH	
E	T	E	T
45,4	1,8	76,3	6,3

2. Specifične investicije din/kWh		v din kWh	
TE - TO TRBOVLJE		TE - TO MARIBOR	
PO STALNIH CENAH		PO STALNIH CENAH	
E	T	E	T
9,5	2,0	15,3	2,0

(E — električna energija)
(T — toplotna energija)

3. Cene proizvodov (kWh E, kWh T) po stalnih cenah.		Cene proizvodov na osnovi skupnih stroškov (stalni stroški in spremen- ljivi stroški).		
		din/kWh		
OBD OBJE	TE - TRBOVLJE	TE - TO MARIBOR		
25-letno pov-	E	T	E	T
prečje	1,97	0,68	2,97	1,01

Predlagani vrstni red s strani strokovne delovne skupine je potrjil tudi DS SOZD EGS na svoji 7. redni seji dne 28. 12. 1982.

Kljub temu se skuša z raznimi komentarji, katerim smo priča po končanem delu strokovne delovne skupine za ugotovitev vrstnega reda graditve TE-TO v Sloveniji, v večji ali manjši meri razvrednotiti vrstni red graditve TE-TO oziroma delo delovne skupine.

Poleg tega je potrebno poudariti, da je odločitev delovne skupine samo takšna, kot je bila sprejeta in da takšen rezultat ni slučajen, čeprav sedanji komentarji dopuščajo drugačno možnost. V svetu je poznano, da vsaka kombinirana proizvodnja ni boljša od ločenih proizvodnj, vendar pa pri nas to spoznanje še vedno ni našlo pravega mesta v programiranju naše energije.

POSLOVNI ODBOR ISE je na svoji 48. seji dne 14. 12. 1982 spre-

jel sklep št. 718, s katerim je odobril sredstva za izdelavo in uvoz tehničnega projekta ter druge storitve, ki bodo spremljale izdelavo tehničnega projekta. S tem pa so bila pridobljena tudi vsa soglasja za izdelavo tehničnega projekta v okviru EGS in ISE. Za veljavnost pogodbe s TEHNOPROMEXPORTOM za izdelavo tehničnega projekta pa je bilo potrebno pridobiti še soglasje Zvezne gospodarske zbornice in Zveznega komiteja za energetiko in industrijo. Navedena dva zvezna organa sta 27. 12. 1982 dala potrebni soglasja za registracijo pogodbe s Tehnopromexportom za izdelavo in uvoz tehničnega projekta. S pridobitvijo soglasja in registracijo pogodbe so bile podane tudi vse osnove za prijavo posla na banki. Tako so bili dne 30. 12. 1982 izpolnjeni tudi vsi pogoji za veljavnost pogodbe s Tehnopromexportom. Rok izdelave za tehnični projekt je 12 mesecev od dneva veljavnosti pogodbe.

Postopek pridobivanja soglasij za veljavnost pogodbe za tehnični projekt je bil dolgotrajen. Trajal je dobrih šest mesecev.

Ocenjujemo, da je bil sam izraz - tehnični projekt — tudi vzrok za takšen dolgotrajen postopek. Izraza tehnični projekt pri nas ne poznamo v obsegu investicijske dokumentacije niti v okviru Zakona o graditvi objektov. Po sovjetskih normah predstavlja imenovani tehnični projekt tehnične osnove in podatke o opremi, ki jo nudi SSSR za TE-TO TRBOVLJE v okviru meddržavnega sporazuma z dne 29. 05. 1981 in v obsegu ponujenega kredita. Podatki o opremi pa so nujno potrebni generalnemu projektantu pri izdelavi tehnične dokumentacije ter izdelavi razpisnih projektov in uskladitvi vseh dobaviteljev opreme.

Vzporedno z izdelavo tehničnega projekta bo v letu 1983 potekalo tudi ponovno preverjanje možnosti in pogojev domačih dobaviteljev, da bomo lahko izvršili primerjavo ponudb z enakim obsegom opreme za TE-TO TRBOVLJE med domačimi dobavitelji in dobavitelji Tehnopromexporta iz SSSR.

Za potrditvijo IP TE-TO TRBOVLJE na samoupravnih organih TET je potrebno doseči tudi potrditev IP TE-TO TRBOVLJE in IP Deponije premoga Lakonca v samoupravnih organih Sestavljene organizacije elektrogospodarstva Slovenije in Interesne skupnosti elektrogospodarstva in uvrstitev objektov v rebalans plana izgradnje za leto 1983.

Hinko KUS

Pregled izpolnitve

PROIZVODNEGA NAČRTA ZA LETO 1982
PO POSAMEZNIH TOZD IN DS SS V DO IMD

V DO IMD, ki jo tvorita dva TOZD in DS SS je poslovanje potekalo v preteklem letu na zadovoljivi ravni. Oba TOZD sta dosegla načrtovane veličine, na osnovi teh rezultatov poslovanja pa tudi DS SS.

Vrzel, ki se kaže na področju planiranja fizičnega obsega proizvodnje,

simo nadomestili s hitrejšim prilagajanjem dani situaciji, z iskanjem dela oziroma storitev tudi izven SOZD. Posamezna problematika poslovanja TOZD se razlikuje z ozirom na specifičnost dejavnosti, s katero se ukvarjata.

V TOZD SIMD beležimo uspešno poslovanje v doseganju vseh

kazalcev poslovanja razen razmerja med dohodkom in osebnimi dohodki, zaradi katerega je ta TOZD kršiteljica družbenega dogovora. To razmerje se je z uvedbo določenih ukrepov zmanjšalo na minimum. To so delavci TOZD SIMD dosegli z zmanjšanjem nadurnega dela in povečanjem produktivnosti dela. Tudi likvidnostnih težav v tej TOZD v preteklem letu ni bilo, ker je velik del ostanka dohodka iz leta 1981 uporabljen za obratna sredstva in bilo bi dobro, da se ta sredstva uporabljajo kot trajen vir. V preteklem letu je ostalo več sredstev, kot smo planirali za materialni razvoj kljub povečani amortizacijski stopnji.

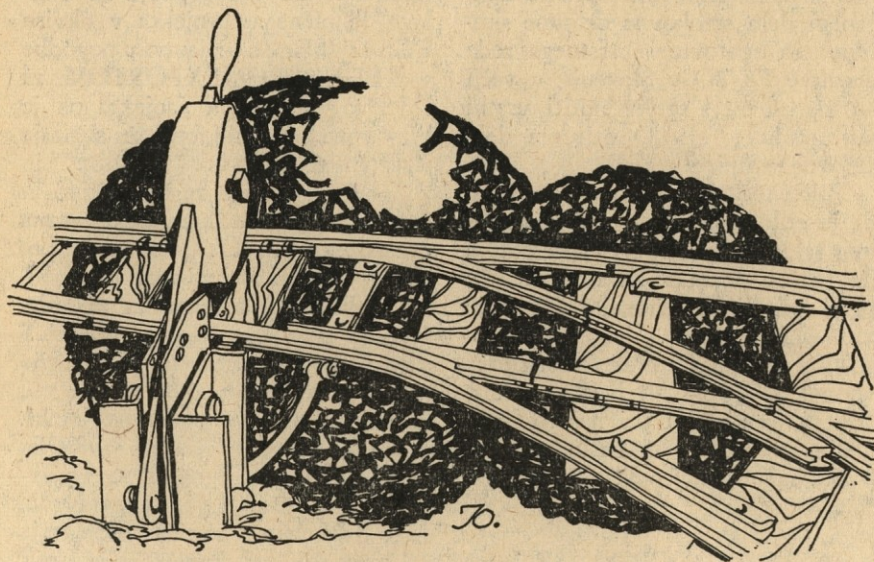
Tudi v TOZD EIMD je poslovanje potekalo v pogledu pridobivanja dohodka in rasti sredstev za osebne dohodke zadovoljivo, saj vse do zadnjega meseca preteklega leta ni bilo kršitve družbenega dogovora o izplačevanju osebnih dohodkov. Nekoliko več težav pa ima ta TOZD z likvidnostjo, saj je moral najemati kratkoročne kredite za obratna sredstva, katerih cena je zelo visoka, kar je neugodno vplivalo na ostanek dohodka. V bodoče bo TOZD EIMD angažiral več sredstev za trajna obratna sredstva, mnogo pa bo potrebno storiti, da zmanjša obseg zalog materiala z boljšo organiziranostjo nabavne in skladiščne službe ter priprave dela.

Poslovanje DS SS se je na osnovi primerljivih meril s TOZD in racionalnega poslovanja odvijalo po planu, vendar je zaradi manjšega dohodka v tozdih in rasti osebnih dohodkov zašla v decembru mesecu preteklega leta v manjšo kršitev družbenega dogovora.

Verjetno bo pri opisovanju poslovanja v DO IMD vsakdo opazil večkratno opombo o kršitvi družbenega dogovora o izplačilu osebnega dohodka v primerjavi z dohodkom, in se vprašal, kaj je vzrok za tako poslovanje.

Odgovor bi bil nekako v tem:

Čeprav smo združeni v SOZD REK EK, posamezne DO in TOZD različno pridobivajo prihodek. Obstajajo različni kriteriji družbenega nadzora in različni motivi za doseganja osnovnih ciljev, kar vodi kljub dogovorom znotraj REK do diferenciacije pri izplačevanju osebnih

Jože Ovnik: Kretnica na tirih v jami, risba, tuš

dohodkov. Osební dohodki v TOZD premogovništva rastejo hitreje kot v DO IMD. Rezultat tega je, da delavci odhajajo v TOZD premogovništva, ker v DO IMD ne zmoremo take rasti dohodka, ki bi omogočal izplačilo podobnih osebnih dohodkov kot v omenjenih TOZD.

Kljub navedenemu pa ugotavljamo, da smo na ravni DO s poslovanjem lahko zadovoljni, saj so dosežene v glavnem vse planirane veličine, posebno pa je razveseljivo, da so zbrana predvidena sredstva za materialni razvoj.

Mihael ERŽEN

Brez izkazane izgube iz leta 1982

Prvi dnevi v letu 1983 so bili precej razburljivi za tiste, ki so sodelovali pri razreševanju vprašanja pokrivanja izgube za leto 1982. Elektrogospodarstvo in rudarstvo skupaj bi imela 2.150 milijonov din izgube. Od tega v našem kombinatu termoelektrarna 14,7 milijona, ZPT 400 milijonov, kar znes 414,7 milijona.

Pokrivanje te izgube ne bi bilo možno niti iz republiškega ali občinskih rezervnih skladov niti z bančnimi krediti. Republiški in občinski rezervni skladi so praktično izčrpani, ker so morali plasirati rezervna sredstva za nekatere večje izgube že med letom, med drugim smo tudi mi koristniki kratkoročnih kreditov iz teh sredstev. Bančni krediti pa zaradi limitiranega plasmaja bank tudi niso možni kot vir za sancijo izgube.

Edino možno rešitev je prinesel novi zakon o dopolnitvi Zakona o amortizaciji, ki med drugim omogoča v 6. členu, da se lahko amortizacija, ki se vkalkulira v stroške, zmanjša do 50 %. Zmanjšani del amortizacije se lahko prenese na časovne razmejitve. Uporaba 6. člena zakona pa deluje različno pri delovnih organizacijah elektrogospodarstva in premogovništva. Tozdi z visoko udeležbo amortizacije v strukturi bilance bi pokrili izgubo že z majhnim znižanjem amortizacije (od 10 % naprej). Take

TOZD so, na primer, hidroelektrarne, distribucija in prenos. Rudarstvo pa ima udeležbo amortizacije v bilanci zelo nizko, kar pomeni, da z uporabo 6. člena ne morejo pokriti izgube. Možno znižanje amortizacije elektrogospodarstva in rudarstva skupaj je 2.380 milijonov din in je torej manjše od skupaj pričakovane izgube.

Na dlani je rešitev, da bi lahko s prerazporeditvijo skupnega prihodka od prodaje električne energije in z istočasnim znižanjem amortizacije do-

segli pokritje izgube pri vseh TOZD, ki so udeleženi v skupnem prihodku. Takšen predlog so strokovne službe EGS tudi izdelale in ga je obravnaval odbor za ekonomiko in finance, nato pa kolegij direktorjev. Z manjšimi korekturami je bil predložen delavskemu svetu EGS. Delavski svet je sprejel predlog o prerazporeditvi prihodka na svoji seji dne 13. januarja s 100 % večino.

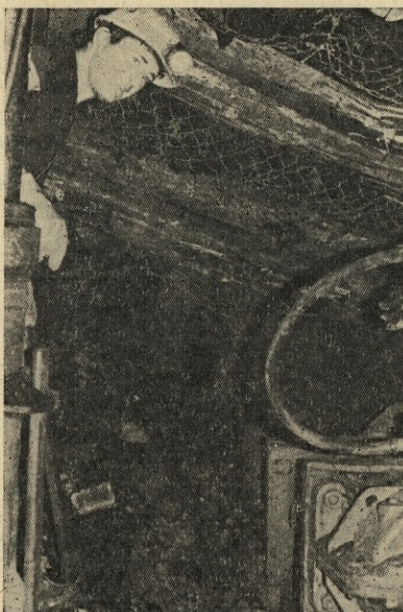
Poravnava izgube z amortizacijo je le začasna rešitev. Posledice se bodo kazale v zmanjšanih sredstvih za investicije in v povečanih likvidnostnih problemih. Zmanjšano amortizacijo bo treba nadoknaditi v stroških v naslednjih letih in je zato takšna rešitev samo prelaganje finančnih problemov na kasnejši čas. Prej ali slej bo moral biti del amortizacije iz časovnih razmejitev nadoknaden s povečano ceno električne energije in premoga. Rešitev pa je le. In kakšne posledice ima v našem kombinatu?

DO TET dobi dodatno 14,7 milijona din in DO ZPT 306,5 milijona din prerazporejenega prihodka. Ob uporabi 6. člena lahko vsi tozdi DO ZPT in DO TET zaključijo poslovno leto brez izgube.

Našemu novemu članu Rudniku Laško pa bo še vedno manjkalo za pokrivanje izgube cca 4 milijone din, kar bi bilo možno pokriti iz združenih rezervnih sredstev.

Glavni razlog za nastanek izgube v letu 1982 je bil izpad prihodka, ker niso bile pravočasno niti dovolj visoko odobrene cene električne energije in premoga, zlasti ob upoštevanju dejstva, da so se tozdi energetike v našem kombinatu gibali v okviru planirane mase stroškov in osebnih dohodkov in da so dosegli — v celoti gledano — planirane učinke.

V teh dneh še niso znani točni rezultati poslovanja. Zlasti bi nas še zanimali oblikovani skladi. Dovolj je, če smo ugotovili, da večjih izgub v kombinatu ne bo niti v ener-

Pridobivanje premoga v AB polju jame TOZD Premogovnik Trbovlje.

Foto: I. Glavač

getske tozdi niti v RGD in IMD. Sigurno pa je, da skladi ne bodo oblikovani v celoti, kar bomo reševali v marcu, to je po sprejetju zaključnega računa. V tem letu so v enakem

položaju tudi delovne organizacije elektrogospodarstva in bomo tako poskušali oblikovati sklad skupne porabe s skupnimi močmi.

Janko Koritnik

Delitev skupno ustvarjenega prihodka ZPT

Nedoseganje planiranega prihodka oz. izpad prihodka zaradi nedoseganja planirane cene premoga je bil v preteklih letih eden glavnih vzrokov za poslovanje z izgubo v Zasavskih premogovnikih Trbovlje, čeprav smo vedno priznavali, da je potrebno prvenstveno dosegati planirane proizvodne rezultate ob planiranih stroških in storiti vse, da bo izguba čimmanjša. Ocenjena visoka izguba s prerazporeditvijo skupnega prihodka s strani EGS v letu 1981 ob skoraj doseženih proizvodnih rezultatih je narekovala ponovno ovrednotenje zasavskega premoga, katerega cena je v letu 1981 znašala v ovrednoteni elektroenergetski bilanci 119,13 din/GJ in nato korigirana na 112,41 din/GJ.

Tako so razne komisije preverjale stroške in potrebni dohodek za leto 1982 za predvideno proizvodnjo, pri čemer je komisija, predlagana s strani delavskega sveta EGS, na osnovi izračunov predlagala ceno 181,07 din/GJ, ki pa je bila na Interesni skupnosti elektrogospodarstva na sestanku skupne komisije uporabnikov in izvajalcev znižana na 171,26 din/GJ, kar je služilo kot osnova za vrednotenje energetskega goriva v OEEB 82 in kot osnova za zahtevke zvišanja cen komercialnega premoga.

Tako je bila zahteva za 43,7 % povišanje cene komercialnega premoga s strani ZPT ter 27,7 % povišanje cene el. energije s strani EGS za leto 1982, kar je bilo bistveno višje od resolucijsko predvidenih gibanj cen za leto 1982. Izredno visoki zahtevki za zvišanje cene komercialnega in energetskega premoga (električna energija) ter iz-

kušnje iz preteklih let, ko ovrednotena elektroenergetska bilanca nikoli ni bila realizirana in ko tudi cena komercialnega premoga nikoli ni bila priznana s strani skupnosti za cene v predvideni višini, sta s 1. 1. ob sprejemanju letnih planov otežkočila dogovarjanje glede razdelitve skupno ustvarjenega prihodka, saj se je poleg tega pojavila tudi dilema, kako realno znižati stroške v TOZD za 5,7 % glede na priznanje cene s strani ISE (171,26 din/GJ) ter na zahtevano s strani ZPT (181,07 din/GJ). Poleg tega se je za premogovnik Kotredež pojavljalo vprašanje sanacije in vzdrževanja jame Kotredež v stroškovnem smislu oz. v smislu realnosti izdelanega in ovrednotenega programa sanacije jame Kotredež.

Tako so bili na osnovi doseženih elementov stroškov v letu 1981 izdelani plani za leto 1982, kjer so bila glede na normative potrebna planska znižanja stroškov od prvotno planiranih (osnova je bila cena 181,07 din/GJ) na stroške, katere je prenesla cena 171,26 din/GJ, kar je zahtevala osnova usklajene elektroenergetske bilance za leto 1982.

Delavski svet ZPT je 3. 3. 1982 na predlog izvršilnega odbora sprejel začasni gospodarsko-finančni načrt za leto 1982 z začasnimi internimi cenami za vse udeležence takrat obstoječega samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju in delitvi skupnega prihodka pri proizvodnji premoga z zahtevo, da se ob preverbi normativov in poznavanju cen po I. trimesečju sprejme v dokončni obliki. Ta sporazum je imel sedem udeležencev, in sicer štiri premogovnike,

Rudarski šolski center in obe separaciji in je med drugim predvideval razporejanje skupno ustvarjenega prihodka ZPT na osnovi internih cen, ki naj bi bile rezultat vrednotenja normativov posameznih temeljnih organizacij in dejansko doseženega skupnega prihodka.

Glede na to, da RŠC za leto 1982 ni imel lastnih delovišč in je delo oz. storitve izvajal v jami Trbovlje, ni bil udeleženec v skupnem prihodu. Udeleženci so bili le štiri premogovniki in obe separaciji. Glede na različne pogoje pridobivanja premoga v posameznih jamah so bile tudi začasno sprejete interne cene zelo različne od 1.335,13 din/t za premogovnik Trbovlje do 3.295,84 din/t za premogovnik Kotredež — delovišče Kisovec.

Po poslovanju v I. trimesečju smo ugotovili zelo dobre proizvodne rezultate (11,3 % presežen proizvodni plan ali za 40.355 ton) in precejšnjo izgubo (58.894.559,45 din), kar je bila posledica nerealiziranih samoupravnih dogovorjenih cen premoga, izkazano v visokem izpadu prihodka zaradi nedoseganja cene, saj so ostale po I. četrtletju cene komercialnega premoga in el. energije na nivoju leta 1981. Izpad prihodka zaradi nedoseganja cene je znašal 148.595.774,— din (83,34 % stopnja pokritja cene energetskega premoga in 70 % komercialnega premoga), zaradi nedoseganja planirane kvalitete energetskega premoga pa še dodatno 27.021.222 din. Finančni rezultat je potrdil potrebno korekcijo normativov za leto 1982 kot tudi to, da je potrebno kvaliteti premoga nameniti večjo pozornost, saj se prihodek na trgu ustvarja na osnovi kvalitete energije, vsebovane v toni premoga, predvsem pa to velja za energetiko. Obstoječi samoupravni sporazum o pridobivanju in delitvi skupno ustvarjenega prihodka gotovo ni stimuliral posameznih premogovnikov za pridobivanje kvalitetnega premoga, saj je svoj prihodek ustvarjal na osnovi količinske proizvodnje v tonah, ne glede na to, kaj ta proizvedena tona vsebuje.

Zato so bile ob obravnavi poslovnega poročila za I. trimesečje 1982 na 2. seji delavskega sveta DO ZPT 12. 5. 1982 predlagane usmeritve za izdelavo sprememb samoupravnega sporazuma o medsebojnih raz-

merjih pri ustvarjanju in delitvi skupnega prihodka. Te spremembe so naslednje:

— Osnova za obračun skupnega prihodka je GJ tako za TOZD proizvodnje premoga kot za storitvene dejavnosti.

— Medsebojni dohodkovni odnosi med storitvenimi dejavnostmi in TOZD proizvodnje premoga ostanejo takšni, kot so bili dogovorjeni v letošnjem letu. Prav tako ostanejo dohodkovna razmerja med TOZD proizvodnje premoga in DS PD, DS SS in TOZD PJJ na principu dosedanjih sporazumov.

— TOZD RŠC je s programom dela vključen v stroške TOZD premogovnikov in pridobiva od njih prihodek po letnem programu.

— TOZD separaciji premoga pridobivata prihodek iz opravljenih storitev za posamezne premogovnike v din/GJ in jih štejejo kot strošek za premogovnike (enako kot TOZD RESD).

— Skupni prihodek pridobivajo samo TOZD premogovniki. Višina skupnega prihodka posameznega premogovnika je odvisna od proizvodnje v GJ in interne cene-ponderirane, dosežene prodajne cene za GJ za posamezno obdobje.

— TOZD in DS bodo na koncu koledarskega leta ob razporejanju dohodka združevale sredstva skupne porabe, če posamezne TOZD ne bodo ustvarile dovolj sredstev za zadovoljevanje osnovnih potreb družbenega standarda. Združevanje naj se opravi do takšne mere, da se zagotovi enakopravnost in solidarnost vseh delavcev DO.

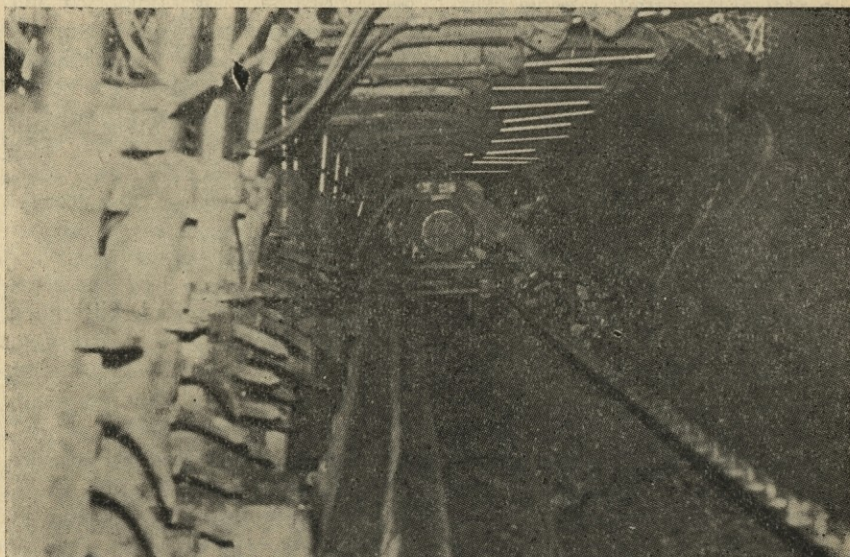
— Udeleženske sporazuma bodo na ravni DO oblikovale rizične sklade, ki bodo pokrivali poslovne rizične posameznih TOZD.

Osnutek sporazuma je bil izdelan v dveh variantah in dan v obravnavo, pri čemer je bil po usklajevalnem postopku začasno sprejet sporazum o delitvi skupno ustvarjenega prihodka na posamezne TOZD, katerega spremembe, glede na do tedaj veljavni, so bile naslednje:

— udeleženci sporazuma so samo premogovniki,

— osnova za razporejanje skupno ustvarjenega sporazuma so interne cene, ki upoštevajo različne pogoje pridobivanja,

— interna cena je formirana na

Na odkopnem čelu jame TOZD Premogovnik Trbovlje. Samohodno podporje Hydro marrel z rezalno glavo RAVAGEUSE.

Foto: I. Glavač

enoto energije — GJ (oz. v din/GJ

— predvideval je dejansko priznavanje prihodka zaradi težjih pogojev pridobivanja v skladu s priznavanjem cene zasavskega premoga, kar pomeni, da je vseboval postopno pokrivanje internih cen.

Na 3. seji delavskega sveta ZPT je bil sporazum začasno sprejet, sprejete so bile tudi začasne interne cene, saj udeleženci niso soglašali z normativi in interno ceno. S tem se je, razumljivo, izkazala ob polletnem rezultatu poslovanja največja izguba tam, kjer so stroški proizvodnje najvišji, to je v TOZD Premogovniku Kotredež, saj se na področju priznavanja cen za energetske premog (el. energija) in komercialni premog samoupravno dogovorjena cena ni realizirala v predvideni višini, kar je potrdilo izražene bojazni v začetku leta. Z 12. 4. se je cena komercialnega premoga sicer povečala za 20 % in z 18. 6. še za 4,2 %, s 1. 5. 1982 pa cena el. energije za 15 %.

Prihodek za energetske premog oz. izračunana priznana cena za energetske premog se oblikuje kumulativno v okviru stopnje pokritja skupnega prihodka v EGS. Glede na nizko tarifo el. energije v drugem četrtletju je bila dejansko priznana cena energetskega premoga 140,21 din/GJ, kar je 81,8 % samoupravno dogovorjene cene in kar je manj, kot je bila priznana cena

v I. četrtletju (142,73 din/GJ stopnja pokritja 83,34 %). To je povzročilo bistveni izpad prihodka z vsemi ostalimi problemi, ki spremljajo takšno poslovanje (nelikvidnost). Seveda pa se je prihodek iz prodaje komercialnega premoga povečal zaradi zvišanja cen. Kumulativno je bil ustvarjen prihodek na osnovi ponderirane cene premoga 135,90 din/GJ, oz. 79,35 % planirane, potrebne cene.

Izguba je bila ob polletju povečana na 193.963.754 din, večina je bila izkazana v TOZD Premogovniku Kotredež (153.122.893), kar je v glavnem vzrok takšnega razporejanja prihodka in najdražje proizvodnje v tem TOZD, saj so bili proizvodni rezultati v ZPT nadplanški. Skupno je znašal izpad prihodka zaradi nedoseganja cene 280.578.514 din, kar je bistveno več kot ustvarjena izguba. Hkrati smo v drugem četrtletju zasledili izboljšanje kvalitete premoga.

V tretjem četrtletju so se nadaljevale razprave glede na predlagani osnutek sporazuma ter usklajevanje normativov kot osnova za določanje interne cene. Po detajlni analizi so bili dokončno izdelani normativi ter na tej osnovi izračunane interne cene.

Osnutek predloga samoupravnega sporazuma o ustvarjanju in delitvi je bil predviden za sprejetje na referendumu v septembru, kar pa ni

bilo realizirano zaradi mnenja družbenega pravobranilca samoupravljanja SRS, ki je navedel določene pomanjkljivosti. Navedel je, da je glede na zaključni tehnološki proces pridobivanja premoga na posameznih področjih nemogoče govoriti o skupnem prihodku, pač pa bi v ta namen ustrezal »sporazum o izenačevanju pogojev gospodarjenja in delitvi doseženega prihodka«. V sporazumu poudarjena določila o solidarnosti med delavci vseh TOZD pa naj opredeljuje statut.

Glede na to, da je v okviru SOZD-REK Edvarda Kardelja že izdelan osnutek samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju skupnega prihodka s proizvodnje el. energije in premoga in o izravnavanju pogojev gospodarjenja pri delitvi prihodka, in ki bo zajel vse proizvajalce rjavega premoga v Sloveniji, so na 5. seji delavskega sveta 15. 10. 1982 predlagali, da se začasno sprejeti sporazum za razdelitev skupno ustvarjenega prihodka ob polletju podaljša tudi vnaprej, podaljšajo se tudi interne cene do dokončne potrditve.

Glede na to, da se na področju cen kot pomembne osnove za velikost ustvarjenega prihodka ni dogajalo nič novega ter glede na nejasnost poslovanja celotnega elektroenergetskega sistema, dogovarjanje in usklajevanje ni uspelo. Delegacije se niso uskladile o formulaciji 13. člena začasnega sporazuma, ki govori o načinu uveljavljanja internih cen. Zato je bil prihodek ob devetmesečnem poslovanju razdeljen na posamezne TOZD-premogovnike v razmerju njihove udeležbe v skupni proizvodnji v GJ glede na to, da tudi interne cene niso bile potrjene. Rezultati poslovanja ob 78,38 % doseženi ceni premoga so poznani.

V Zasavskih premogovnikih v posameznih jamah nedyomno obstajajo različni pogoji pridobivanja premoga in so interne cene potrebne. Vendar pa se v sedanjih razmerah priznavanja oz. uveljavljanja potrebnih cen premoga el. energije nedvomno ustvarjajo pogoji, ki otežujejo samoupravno dogovarjanje pri uveljavljanju ustreznih dohodkovnih odnosov. Razkorak med potrebnimi in priznanimi cenami premoga je tako velik, da ga ni mogoče v večji meri nadomestiti z drugimi ukrepi. Pojavlja pa se že nekaj let. Nedose-

ganje potrebnega prihodka, kot materialna osnova ustvarja nezaupanje v dogovarjanju, kar pa spreminjajoči pogoji proizvodnje v posameznih jamah in s tem povezano normativno vrednotenje stroškov še povečujejo. Interne cene kot osnovo za priznanje prihodka posameznega premogovnika vendarle zahtevajo dobro poznavanje pogojev proizvodnje in realno ocenitev možne proizvodnje kvantitetno in kvalitativno, s čimer leži največja odgovornost na pravilnem in realnem planiranju, sicer so lahko prisotne negativne tendence, ki se kažejo med drugim tudi v tem, da ni stimulatивно plan-sko poviševanje proizvodnje.

V zadnjem času so omenjena dogajanja ponekod ocenjena kot pomanjkanje solidarnosti med delavci Zasavskih premogovnikov, kar gotovo ne drži, saj se je **solidarnost** izkazala vedno, kadar je bilo potrebno in se še kaže v pomoči pri zagotovitvi nemotenega odvijanja proizvodnje v vseh premogovnikih, saj mora nenehno povečevanje proizvodnje vedno ostati glavni cilj.

Težave v poslovanju, ki so v precejšnji meri posledica zunanjih de-

javnikov in grenke izkušnje iz preteklosti, so povzročile določena nesoglasja in različna mišljenja, ne pa dvoma v »solidarnost«. Nihče si ne želi odrezati večjega kosa, kot ga potrebuje, kljub različnim proizvodnim dosežkom. To so potrdili tudi na zadnji izredni seji delavskega sveta Zasavskih premogovnikov Trbovlje dne 14. 1. 1983. S prerazporeditvijo dela skupnega prihodka s strani EGS na ZPT v višini 305,5 mio din je zagotovljena tista materialna osnova, ki omogoča dogovarjanje in uveljavljanje internih cen, saj bo s tem ob sicer 80 % doseganju skupnega prihodka in upoštevanju sprememb zakona o amortizaciji (razmejitev do 50 % amortizacije v primeru poslovanja z izgubo) omogočeno poslovanje brez izgube vsem TOZD v Zasavskih premogovnikih Trbovlje.

Na žalost takšna dogajanja, ki smo jim bili priča v letu 1982, izražajo dvome, določeno nezaupanje in burne razprave med delovnimi ljudmi. To pa zmanjšuje prizadevanja tam, kjer je najbolj potrebno.

Zdravko Stradar

Aktivnosti pred problemsko konferenco o energetiki

V SOZD REK Edvarda Kardelja Trbovlje je bila po prejemu gradiva in osnutka sklepov in usmeritev za delovanje komunistov na področju energetike sprožena dokaj široka in kot se je pokazalo tudi vsebinsko vse obsežna aktivnost. Člani Zveze komunistov v našem kombinatu so skupaj z izvršnimi odbori osnovnih organizacij v posameznih delovnih organizacijah razpravljali o gradivu za problemsko konferenco ZK o energetiki, ki bo v prvih dneh februarja letos.

V dosedanjih razpravah (razprave bodo nedvomno potekale vse do problemske konference) sta bili osnova:

— teze za razpravo na problemski konferenci ter

— osnutek sklepov in usmeritev za delovanje komunistov na področju energetike (o čemer smo poročali v 12 številki glasila Srečno).

Da pa je bilo mogoče zagotoviti resnično kvalitativno obravnavo v vseh sredinah, je bil poprej organiziran dvodnevni razgovor s predstavniki vodstev družbenopolitičnih organizacij ter vodilnimi delavci iz vseh TOZD, DO in DS SS.

V dosedanjih razpravah je bilo na posameznih področjih poudarjeno:

Komunisti v OOKZ na področju DO ZPT občine Zagorje

so podprli pripombe osnutka na spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD, potrdili so predlagane kandidate za udeležbo na problemsko konferenco in želijo, da se zaključki te konference dostavijo vsem OOK, da o njih razpravljajo.

Na področju občine Hrastnik so v OOK DO ZPT prav tako podprli pripombe SOZD REK EK na osnutek sprememb in dopolnitev SaS o združitvi in se strinjajo, da se organiziranost izpelje po programu do konca prvega polletja 1983.

Zahtevajo, da se premogovništvo v novi organiziranosti energetike Slovenije enakopravno vključi tako dohodkovno kot organizacijsko v sistem z ostalimi SOZD-i in predlagajo, da se tudi toplotna Ljubljana vključi v SOZD REK EK, ker v njej pretežno uporabljajo rjavi premog.

Na področju DO ZPT v Trbovljah so prav tako podprli predlog SOZD REK EK o samoupravnih organiziranosti. Obraznavali so in prepuščajo širši razpravi, da dokončno oblikujejo mnenje, da bi se vsi proizvajalci rjavih premogov združili v eno delovno organizacijo in po področjih delovali kot TOZD ali pa se področno organizirali kot samostojne EDO in se kot takšne vključijo v SOZD REK EK, ker jih združuje predvsem skupni razvoj in investicijska dejavnost. Predlagajo tudi, da so v energetiki organizirani štirje SOZD-i, pri čemer naj bi izven vsake SOZD delovala interna banka, v vsakem SOZD-u pa posebne finančne službe. Glede inženiringa so mnenja, da se mora v razpravi oblikovati dokončna oblika — ali ena DO z dejavnostmi (inženiring za rudnike, gradnja termoelektrarn, hidroelektrarn itd.), ki delujejo izven vsake SOZD ali se po posameznih dejavnostih vključujejo v posamezne SOZD.

Razpravljali so tudi o informacijskem sistemu in menijo, da se mora razvijati tako, da bo grajen na istih osnovah, da bo lahko uporabljen v vsej

Proslave 30-letnega jubileja Rudarske gradbene dejavnosti dne 18. decembra 1982, so se v Delavskem domu udeležili številni člani kolektiva in predstavniki družbenopolitičnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij.

Foto Trbovlje

energetiki enako. Dokončno naj vsak SOZD razvije svoj sistem za vso možno obdelavo, ki naj služi kot osnovni terminal, ki bi vse podatke vključeval v centralni informativni sistem.

Komunisti v DO TET so mnenja, naj delegati na problemski konferenci razpravljajo predvsem o naslednjem:

- razrešiti je potrebno odnos DPS SRS do energetike, posebno še do razvoja le-te v revirjih;

- urediti in vzpostaviti je potrebno enakopravna razmerja na področju družbenoekonomskih odnosov tako z velikimi kot tudi z malimi porabniki električne energije;

- zagotoviti je potrebno enostavno in razširjeno reprodukcijo energetike oziroma doseči, da bodo pri tem proizvajalci neposredno in enakopravno soodločali s porabniki;

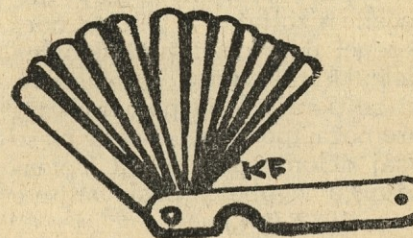
- izpostaviti je potrebno stalnost izgube v energetiki, posebno še v revirjih, in s tem v zvezi neenakopraven položaj družbenoekonomskih delavcev v primerjavi z delavci v ostalem gospodarstvu. S tem v zvezi je potrebno tudi zagotoviti enakomerno in usklajeno rast

osebnih dohodkov v energetiki primerjalno z gospodarstvom.

V ostalih delovnih organizacijah so prav tako razpravljali o gradivu. Povsod podpirajo pripombe SOZD REK EK o samoupravnih organiziranosti.

V okviru celotne aktivnosti pred problemsko konferenco ZK o energetiki je bila tudi seja koordinacijskega odbora osnovnih organizacij sindikata kombinata. Na njej so razpravljali o aktivnosti glede nadaljnje organiziranosti SOZD REK Edvarda Kardelja Trbovlje. Pred tem pa so se sestali tudi koordinatorji Osnovnih organizacij Zveze komunistov iz delovnih organizacij kombinata. Seznanili so se z aktivnostmi pred problemsko konferenco ter pregledom dejavnosti v energetiki.

Janko Savšek

Udarniško delo

JE BILO UČINKOVITO

Na pobudo koordinacijskega odbora Osnovnih organizacij Zveze sindikatov pri DO Zasujski premogovniki je bilo v novembru in decembru 1982 organizirano prostovoljno oz. udarniško delo na odkopu, transportu in separiranju premoga, pa tudi pri čiščenju zablatenih jamskih vozičkov, čiščenju odtočnih kanalov v jamskih komunikacijah ter razna druga dela. Nekateri sodelavci so prostovoljno oz. udarniško, neplačano delo opravili tudi na svojih delovnih mestih.

Sklep oz. priporočilo je veljalo za vse TOZD in DS v DO ZPT, pri izvajanju te akcije pa so sodelovali tudi sodelavci iz DS ASO in DS TSO SOZD REK EK.

Prostovoljnega, udarniškega dela, ki je potekalo deloma ob dela prostih sobotah in deloma nedeljah, se je udeležilo okoli 70 % zaposlenih. V tem času je bilo skupno nakopanih 4492 ton premoga na odkopih v Hrastrniku, Trbovljah in Zagorju, očiščenih veliko število zablatenih jamskih vozičkov, precej je bilo naloženih jamskih vozičkov z odpadnim materialom, očiščen pa je bil tudi B—C transportni trak, kjer je bilo pridobljenih prav tako nekaj ton premoga. Udeleženci akcije so prejeli brezplačno malico. Akcija, ki jo je sprožila sindikalna organizacija DO ZPT, je naletela na velik odziv, kar je moč ugotoviti tako po številu udeležencev kakor tudi po obsegu in količini opravljenega dela.

Člani kolektiva DO ZPT, DS ASO in DS TSO so vnovič dokazali, da so pripravljeni sodelovati v akcijah, ki dajo določene rezultate. S tem so udeleženci doprinesli tudi dobršen delež k reševanju problemov, ki se porajajo ob pomanjknju premoga, po drugi strani pa so vsaj deloma pripomogli k zmanjšanju izgube v poslovanju v letu 1982. (t. l.)

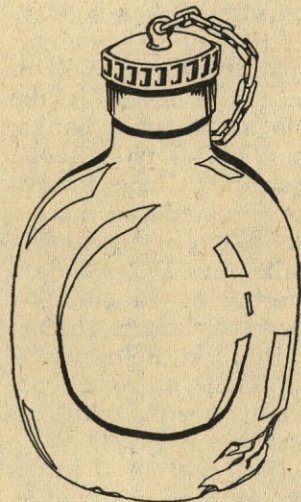
Sindikati o prehrani in deputantnem premogu

Družbeni dogovor o izdatkih za prehrano delavcev, ki gre iz materialnih stroškov, daje možnost povišanja mesečnega zneska za prehrano delavcev med delom, in sicer sme znašati največ 10 % poprečnega mesečnega čistega osebnega dohodka v republiki zaposlenih delavcev v minulem letu. Nadalje, kot navaja družbeni dogovor, lahko TOZD in DS določijo v svojih samoupravnih aktih višino izdatkov za prehrano delavcev med delom za posamezne kategorije delavcev, in sicer diferencirano glede na pogoje, težo in zahtevnost del, ki jih delavci opravljajo. Istočasno je koordinacijski odbor obravnaval usmeritve in stališča predsedstva ZSS o prehrani delavcev za tekoče leto 1983 in ugotovil, da je potrebno, da organizacije združenega dela opravijo vrednostne bone kot sredstvo za nabavo prehrane. V zvezi s tem je strokovna služba v kombinatu pripravila tri variante, o katerih je koordinacijski odbor na svojem sestanku razpravljajal in predlagal odločitev delavskemu svetu REK EK. Vrednostni boni za prehrano delavcev v kombinatu ostanejo v nespremenjeni obliki v uporabi samo znotraj kombinata, s tem da se povečajo za delavce materialne proizvodnje na 50.00 din/delavnik, za TOZD in DS, ki koristijo sredstva za prehrano med delom iz sklada skupne porabe ostanejo v nespremenjeni višini, t. j. 35.00 din/delavnik, kar je tudi usmeritev sindikata Slovenije. Istočasno se je sindikat opredelil glede prehrane delavcev dietikov, za katere je možno na podlagi dogovora izplačati višino vrednosti dnevnega obroka v denarju. Še vedno pa se razmišlja, da se v vseh sredinah, kjer so pogoji za organiziranje toplega obroka prehrane, to tudi izvede. Koordinacijski odbor sindikata je preko delavskega sveta REK EK

zadolžil strokovno službo, da spremlja prehrano delavcev, in kjer so slabi pogoji za delitev obrokov malice, le-te tudi opravijo. Koordinacijski odbor meni, da je nujno potrebno posvečati več pozornosti boljši kvaliteti posameznih artiklov ter pestrejši izbiri. Še vedno pa je aktualno, da se prehrana delavcev izboljšuje tudi na takšnih delovnih mestih, ki so težjega značaja — rudarji pod zemljo, da bi enkrat tudi ti prišli do toplega obroka. Vedno pa to zavira slab finančni položaj, tako da ne morejo nabaviti ustreznih termo posod, v katerih bi rudarji nesli topli obrok v jamo.

V zvezi s prehrano med delom so izvedli po tozdi tudi ankete, ki naj bi usmerile način organiziranja prehrane, vendar se mnenja delavcev premalo upoštevajo pri boljšem organiziranju prehrane.

Glede prejemanja deputantnega premoga so delavci na svojih zborih že dvakrat zavrnil predlog strokovnih služb o kriterijih delitve deputatnega premoga za tiste delavce, ki stanujejo v ogrevanih stanovanjih in v samskem domu, da bi prejemali vrednost deputata v denarju. O tej neuspeli

Jože Ocvirk: Jamska čutarica, risba, tuš

akciji je koordinacijski odbor dvakrat razpravljajal na svojih sestankih in se tudi opredelil. Ugotovil je, da je to širši problem vseh treh dolin revirjev, da je potrebno poiskati takšno obliko in kriterije, da se izogne možnost prekupčevanja in črne borze s premogom. Revirjem in sindikatom ni v ponos, da gotovi posamezniki razvrednotijo boniteto, s katero se rudarji ponašajo v tradiciji rudarjenja. Koordinacijski odbor sindikata meni, da se je potrebno v vseh slovenskih premogovnikih enako opredeliti tudi glede deputatnega premoga za upokojece — rudarje. Ta problem bo obravnaval tudi koordinacijski odbor in zavzel določeno stališče.

Rudi Kreže

Republiška skupščina o problematiki premogovništva

Zbor združenega dela skupščine SR Slovenije je 27. decembra 1982 obravnaval vprašanje problematike premogovništva in ukrepov za razrešitev teh problemov. Skupina delegatov iz skupščine občine Titovo Velenje je postavila namreč delegatsko vprašanje, ki se je nanašalo tako na dosežene letne proizvodne rezultate, kakor tudi na nujnost sprejetja ukrepov za razreševanje problematike premogovništva glede na sprejeto resolucijo za leto 1983, še posebej pa, kako se bo tretiralo izplačevanje osebnih dohodkov v pogojih, ko ni zagotovljeno pokrivanje stroškov enostavne reprodukcije v letu 1983.

Na del vprašanja je odgovoril Martin Mlinar, predsednik zbora združenega dela skupščine SR Slovenije. Drugi, ki je dal ustrezno

Novo zgrajeno delavniško dvorano DO RGD — TOZD ESMD je 18. decembra 1982 odprl Albin Perpar, predsednik delavskega sveta TOZD ESMD. Namesto običajnega traku je z varilnim aparatom prerezal trak ploščatega železa.

Foto Trbovlje

pojasnilo, pa je bil Rado Cerjak, svetovalec predsednika Republiškega komiteja za delo. Martin Mlinar je dejal, da je bilo predvideno, da bo že v novembru 1982 širša obravnava celotne problematike energetike. Ugotovili pa so, da bi bila celovita obravnava že v letu 1982 preuranjena, glede na to, da zakon o energetskem gospodarstvu še ni v celoti zaživel. Hkrati je napovedal, da bo v prvem trimesečju 1983 posebna problemska konferenca o energetiki, ki jo bo organiziral CK ZKS. Pri pripravljanju programa za leto 1983 je bilo ocenjeno, da naj skupščina predvidi v letu 1983 dve nalogi, tako da bi v drugem trimesečju leta 1983 obravnavali poročilo o izvajanju zakona o energetskem gospodarstvu in v tretjem trimesečju o nastanku in razvoju energetskega gospodarstva v Sloveniji. Poročilo bo vsebovalo tudi predlog ukrepov za to področje.

Rado Cerjak pa je dal pojasnilo glede sodelovanja z Republiškim komitejem za energetiko in ISE v zvezi z urejanjem cen premoga ter zagotavljanjem sredstev za izvajanje določil dogovora o temeljnih družbenega plana Slovenije za to srednjeročno obdobje, ki omogočata normalno poslovanje in nadaljnji razvoj premogovnikov. ISE je v sodelovanju z OZD s področja elektrogospodarstva in premogovništva ter Re-

publiškimi komitejem za energetiko pripravila predlog za reševanje izgub v letu 1982, ki naj bi v veliki meri zagotavljal normalno poslovanje v letu 1983. Kakor vemo, je bila ta zadeva že rešena na izredni seji delavskega sveta SOZD Elektrogospodarstva Slovenije v začetku tega leta. Govoril pa je tudi o družbenih usmeritvah za ustrezno razporejanje dohodka in čistega dohodka ter oblikovanju sredstev za osebne dohodke v letu 1983. (tl)

Stanovanjska problematika v SOZD REK EK

Reševanje stanovanjske problematike v SOZD REK EK še vedno zaostaja za potrebami. Precejšnje število že zaposlenih delavcev nima ustreznega stanovanja, ker so le-ta stara ali premajhna. Število novih stanovanj, ki jih uspemo pridobiti v posameznih letih, pa ne pokriva nastajajočih potreb zaradi precejšnje fluktuacije delavcev (predvsem zaradi u-

pokojitev in novih potreb zaradi razvoja premogovništva).

Skupno število stanovanj v REK EK niti ni tako majhno, saj posedujemo 4897 stanovanj, vendar pa le 39,9 % skupnega stanovanjskega fonda koristijo delavci našega kombinata, medtem ko ostalih 59,1 % stanovanj zasedajo upokoenci, bivši člani kolektiva in njihovi družinski člani, deloma pa tudi delavci in njihovi družinski člani, ki so zaposleni v drugih organizacijah združenega dela.

Aktivno reševanje stanovanjske problematike se v sedanjih letih sicer pospešeno odvija, še vedno pa je v velikem zaostanku za potrebami. V srednjeročnem obdobju 1980-1985 smo plansko pristopili k pospešeni gradnji novih stanovanj (investicijski program novih stanovanj na področju Hrastnika in Trbovelj) in pri tem angažirali vsa možna lastna in ostala sredstva, kredite LB, kredite ISE, sredstva vzajemnosti in solidarnosti ter sredstva PPS. Da bi lažje ugotavljali uspešnost naših prizadevanj, smo pripravili prikaze podatkov o obstoječem stanovanjskem fondu, zasedenosti stanovanj, nakupu novih stanovanj, predvidenih novih stanovanjih ter s tem v zvezi že porabljenimi sredstvi in predvidenih sredstvih do leta 1985.

Podatki temeljijo na poročilih posameznih strokovnih služb DO in razpoložljivih evidencah posameznih samoupravnih stanovanjskih skupnosti. Ugotavljamo, da imamo največ enosobnih (2733) in dvosobnih stanovanj (1516) tri in več sobnih stanovanj je 407, ostala stanovanja pa so garsonjere in eno in polsobno ter dvo in polsobna stanovanja.

Naši delavci kažejo tudi v bodoče največji interes za pridobitev dvosobnih stanovanj.

Imamo sedem samskih domov s 573 ležišči. Poleg obstoječih samskih domov gradimo še dva s po sto ležišči. Enega na področju Hrastnika, drugega pa na področju Trbo-

Panorama zgornjega dela Hrastnika z rudniškimi objekti

Foto: B. Klančar

velj in bo predvidoma vseljen do sredine leta 1983.

Prosilcev za stanovanja je 610. Ugotavljamo, da imamo največ prosilcev za dvosobna stanovanja, teh je 353-brez stanovanja je 232, za zamenjavo pa je 148 kandidatov. Za enosobno stanovanje je 199 prosilcev, dočim je za eno in pol, za dvo in pol in za tri in več sobna stanovanja manj prošelj.

Zbrane pa imamo podatke o oblikovanih lastnih sredstvih pri SSS za izgradnjo stanovanj v letu 1981 in 1982 in plan o-

blikovanih sredstev za izgradnjo stanovanj v letih 1983 do 1985 ter podatke o vlaganjih po investicijskem programu za izgradnjo stanovanj in samskih domov. Znana je realizacija izgradnje stanovanj v letu 1981 in 1982 oziroma plan po investicijskem programu za leto 1983 do 1985. Pripominjamo, da za DO TET nismo prejeli finančnih podatkov za nakup stanovanj v letih 1981 in 1982 ter plana nakupa stanovanj do leta 1985.

Mirko Pirnauer

Hidroelektrarne na Savi so znova aktualne

O gradnji hidroelektrarn na reki Savi smo govorili že pred dobrimi petnajstimi leti, vendar dalj od idej investitorjev niso prišli. Sedaj pa je strokovna služba samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva pripravila idejno zasnovo za izgradnjo verige hidroelektrarn na Savi, ki naj bi jih gradili v času od leta 1984 do leta 1994. V tem ob-

dobju naj bi nizvodno od Medvod do slovensko-hrvaške meje zgradili verigo 16 hidroelektrarn. Te naj bi bile: Tacen, Ježica, Šentjakob, Zalog, Jevnica, Kresnice, Ponoviče, Renke, Trbovlje, Suhadol, Vrhovo, Boštanj, Blanca, Krško, Brežice in Mokrice. Skupna moč vseh šestnajstih hidroelektrarn bo znašala 524 MW in bodo povprečno na leto

proizvedle 1,9 milijarde kWh električne energije. Skupni investicijski stroški bi po cenah iz leta 1982 znašali 51,4 milijarde din. Več kot polovica teh sredstev je namenjenih za gradbena dela, nekaj manj kot ena tretjina za ostalo opremo, ena desetina pa za pokrivanje drugih stroškov.

Verigo hidroelektrarn bodo glede na pretok vode sestavljali trije energetske različni odseki, in sicer:

- odsek med Tacnom in Zalogom naj bi zajemal štiri elektrarne,
- odsek Jevnica — Suhadol bi zajemal šest elektrarn,
- odsek med Vrhovim in Mokricami šest elektrarn.

Vse te hidroelektrarne bi imele po dve turbini s požiralnostjo od 150 do 250 m³/s, vsaka od naštetih. Vse hidroelektrarne bodo na svojih območjih izkoriščale padce. Doba gradnje naj bi trajala za posamezne elektrarne tri do štiri leta in še eno leto za pripravljanje gradbišča za vsako HE. Potrebne investicije za vsako posamezno HE bodo znašale od 1,9 do 3,1 milijarde din. Ta veriga HE na Savi bo po doslej že zgrajeni verigi HE na Dravi med Dravogradom in Forminom predstavljala najracionalnejšo hidroproizvodnjo v SR Sloveniji. Te elektrarne bodo s svojim obratovanjem s pretočno akumulacijo omogočale racionalnejše obratovanje vseh hidroelektrarn, predvsem v kritičnem zimskem obdobju, ko bodo le-te mogle obratovati praktično v pasu.

Te hidroelektrarne bi lahko v celoti zgradili z lastnim delom, domače projektantske in gradbene operativne, z domačo kovinsko predelovalno in elektroindustrijo, ki izdeluje vodne turbine ter hidrotehnično in elektrotehnično opremo za elektroenergetske objekte. V letu 1984 naj bi začeli pripravljati gradbišča za HE Vrhovo, Blanco in Boštanj s tem, da bi leta 1988 že obratovale. V letu 1985 naj bi odprli še gradbišči Krško in Tacen, v letu 1986 Jevnico, v letu 1987 Ježico, Kresnice in Šentjakob, v letu 1988 Ponoviče in Zalog, v letu 1989 Renke, v letu 1990 Brežice, Trbovlje in Suhadol ter v letu 1991 Mokrice.

Pri izvedbi del naj bi s sredstvi sodelovali izvajalci — 30 %, ISE — 40 %, tuji krediti pa 30 %. V teku je razprava med številnimi zaintere-

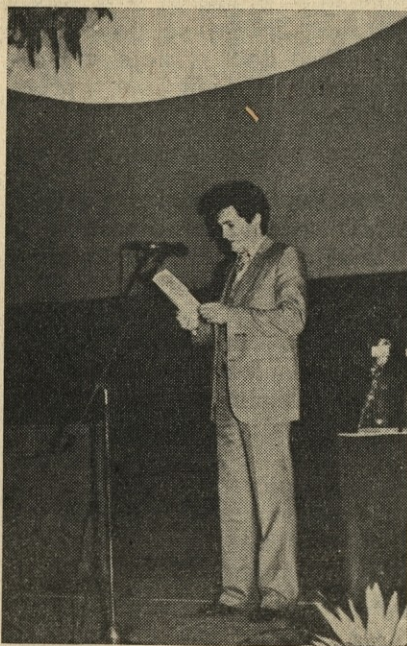
siranimi organizacijami združenega dela in interesnimi skupnostmi. V času razprave naj bi se odločili za

izbiro najboljše možne variante za izgradnjo verige hidroelektrarn na Savi. (tl)

„Rdeči prapor“ vsako drugo leto

Vsako leto je 15. in 16. februarja potekalo v Kragujevcu srečanje »Rdeči prapor«. Člani odbora 15. srečanja samoupravljalcev so predlagali, da naj bi v bodoče to srečanje organizirali vsaki dve leti. Dokončen sklep pa bodo sprejeli delegati s tega srečanja.

Prehod na srečanje na vsaki dve leti temelji na tem, da bi le-to lahko pripravili kakovostneje ter da bi bilo na voljo več časa za izpeljavo sklepov, ki jih sprejemajo na teh tradicionalnih srečanjih jugoslovanskih samoupravljalcev.

Franc Blaznik, predsednik delavskega sveta DO RGD je 18. decembra 1982 pozdravil vse goste in druge udeležence proslave ob 30-letnici Rudarske gradbene dejavnosti naše kombinata, v gledališki dvorani Delavskega doma Trbovlje.

Foto Trbovlje

Na XI. kongresu

ŽVEZE
SOCIALISTIČNE
MLADINE
JUGOSLAVIJE

Nekaj vtisov z omenjenega kongresa, ki je potekal 18. in 19. decembra 1982 v Beogradu, sta povedala delegata Stane Zepič in Andjelko Knežević, ki sta zaposlena v našem kombinatu.

Andjelko Knežević — zaposlen v TOZD premogovnik Hrastnik pet let.

Andjelko se je udeležil najprej 11. kongresa ZSMS v Novem mestu, delegat pa je bil, tudi na 11. kongresu ZSMJ. Mladi mu zaupajo, saj jih aktivno zastopa že nekaj let. Bil je namreč predsednik mladine v TOZD premogovnik Ojstro, član predsedstva konference, od leta 1982 pa predsednik občinske konference Zveze socialistične mladine Slovenije v Hrastniku. Prijazen in skromen, kakršen je, je pripomnil, da so ga poslali na konferenco predvsem zato, ker je zaposlen pri premogovniku. V tej panogi pa se kažejo najrazličnejši problemi.

O kongresu je povedal naslednje:

— Delo na kongresu je bilo zelo zgoščeno. **Deloval sem v prvi komisiji**, kjer smo obravnavali zelo aktualne probleme. Razprave delegatov so bile bogate, neposredne s konkretnimi predlogi. In največkrat poudarjena misel: **Skrajni čas je,**

da preidemo od besed na dejanja.

Teme razprav so bile naslednje: zaposlovanje mladih, stanovanjska problematika, položaj mladih delavcev, ki so na začasnem delu v tujini in predvsem položaj kmetovalcev.

Andjelko Knežević, naš sodelavec iz jamomernice v Hrastniku, se je udeležil kot delegat 11. kongresa ZSM Jugoslavije.

Foto: D. Bregant

Sam nisem imel referata. Sicer pa smo največ razpravljali o **zaposlovanju mladih**. Enakopravno pravico do zaposlovanja imajo vsi mladi, ne glede na izhajajo. Odpraviti je potrebno familiarni vpliv ter zaposlovanje preko zvez in poznanstev. Omejiti, zmanjšati oziroma odpraviti honorarno delo. Vsi, ki imajo pogoje, pa naj se sami odločijo za zasluženo pokojnino in prepustijo prostor mlajšim, ker bodo s tem veliko pripomogli k zmanjšanju brezposelnosti. Mladi kmetovalci morajo biti v popolnoma enakopravnem položaju z ostalimi delavci v združenem delu. Poskrbeli naj bi tudi za nekatere ugodnosti, tako naj bi se izobraževali v zimskem času, ko je na kmetiji manj dela.

Na kakšen način bi največ prispevali k stabilizaciji gospodarstva?

— Eden izmed delegatov je povedal: Narodnoosvobodilni boj je zahteval ogromno žrtev. Pravimo, da se boj nadaljuje. To je boj za stabilizacijo. Tudi ta zahteva žrtve, ne v krvi, pač pa v odrekanju, odgovornosti do družbene lastnine in v samem delu. V delu in odgovornosti je izhod iz nastale gospodarske situacije, to je tudi boj za stabilizacijo.

Ste govorili o rudarskih problemih?

Delegat iz rudnika v Bosni je govoril o podobnih problemih, kot jih imamo pri nas. Starejši rudarji odhajajo v pokoj, mlajših pa ni dovolj.

Preiti od besed k dejanjem, ste omenili na začetku...

— Da, predlagali smo, naj prvi to pokažejo mladinski funkcionarji — zaposleni kot profesionalci. Ti naj se po izteku mandatne dobe vrnejo v bazo, od koder izhajajo — v proizvodnjo.

Stane Zepić, zaposlen v TOZD EIMD sedem let. Resen je in delaven, saj je sodeloval na mladinskih delovnih akcijah že od leta 1976, je sekretar ZK že drugo mandatno dobo in član predsedstva mladine.

— Za delegata na kongresu me je predlagal vodja centra MDA, je pričel pogovor mladinec Stane Zepić.

— Predkongresne razprave so bile okrnjene, ker še teden dni pred kongresom nismo dobili gradiva. Ko pa je gradivo prišlo, ga niso dobili vsi delegati, bilo pa je tudi zelo obširno. Tri dni pred kongresom smo na republiški konferenci mladine poenotili pripombe na politično akcijski program za prihodnje obdobje in spremembe statuta.

Na kongresu sem delal v peti komisiji, ki je razpravljala o

interesnih dejavnostih mladih. Sem spada tudi mladinsko prostovoljno delo, ki smo ga včasih imenovali delovne akcije.

S tem v zvezi smo sprejeli tri amandmaje, in sicer da naj bodo enotna pravila za prostovoljno mladinsko delo za celo Jugoslavijo; delo naj se organizira na podlagi družbenega dogovora o financiranju — akcije naj bodo predvsem na nerazvitih področjih, bistveno pa je, da naj ne bo mladinsko delo delovna organizacija s poceni oziroma brezplačno delovno silo.

Kaj menite o kongresu?

Razprave z vseh področij so bile zelo zgoščene. Delali smo od jutra do večera, vendar se kljub temu nismo mogli dovolj posvetiti nekaterim pomembnim temam.

Menim, da so bile informacije o delu na kongresu pomanjkljive, zvodenele. Delegati, so žolčno razpravljali o problemih zaposlovanja, vendar bistvenih stvari o tem v informacijah nisem zasledil. Poročila posameznih komisij so bila zelo zgoščena, z usmeritvami, ki morajo roditi dobre rezultate.

Katere dobre rezultate pričakujete?

Iz današnjega resnega gospodarskega stanja nas bo rešila edinole odgovornost — moralna, predvsem pa materialna. Tisto, za kar si plačan, moraš tudi narediti.

Tudi trboveljsko mladino bomo morali drugače zainteresirati. Ugotavljamo, da je premalo povezana. Ni centra, kjer bi se sestajala in pokazala svoje interese. Pridobiti jo bomo morali za delo v mladinski organizaciji, potem se bo znala vključiti tudi v delo samoupravnih organov v delovnih organizacijah. Delavci v posameznih komisijah se preveč ukvarjajo (ne vedno po svoji krivdi) z organizacijo raznih proslav in tekmovanj v zvezi

z najrazličnejšimi prazniki po ustaljenem redu, starem več kot trideset let, kar je mladim nezanimivo in enolično. Mlade zanima trenutno stanje, današnja situacija in bodočnost.

Prav zaradi slabe kadrovske politike, ko ne znamo pravočasno zadolžiti mladih, pride do tega, da so nekateri mladinski funkcionarji razmeroma »v letih«. Na predlog hrvatskih de-

legatov bi bili lahko mladinski funkcionarji samo do sedemindvajsetega leta. To pa je predlog, in ne sklep, ker bi bila to nasilna prekinitev dela nekega človeka.

Na vsak način pa moramo v bodoče na vseh področjih aktivirati čimveč mladih ljudi.

Dragica Bregant

Novi nazivi

OBČINSKIH ORGANOV ZVEZE KOMUNISTOV

Na lanskoletnih kongresih ZK so bile sprejete tudi spremembe in dopolnitve Statuta Zveze komunistov. Te spremembe med drugim določajo tudi nove nazive organov občinskih organizacij ZK.

Rok za uskladitev statutar-
nih sklepov o organiziranosti

in delovanju občinskih organizacij ZK je potekel 31. 12. 1982. Zato so z veljavnostjo od 1. januarja 1983 začeli uporabljati nove nazive, ki jih uvaja jo statuti Zveze komunistov.

Novi nazivi so naslednji:

dosedanji naziv	novi naziv
občinska konferenca ZKS	občinski komite ZKS
komite občinske konference ZKS	predsedstvo občinskega komiteja ZKS
predsednik občinske konference ZKS	predsednik občinskega komiteja ZKS
sekretar komiteja občinske konference ZKS	sekretar predsedstva občinskega komiteja ZKS
statutarna komisija, tovariško razsodišče ali nadzorna komisija občinske konference ZKS	statutarna komisija občinske organizacije ZKS, tovariško razsodišče občinske organizacije ZKS, nadzorna komisija občinske organizacije ZKS

Svet za znanost pri SZDL Trbovlje se je sestal

Dne 20. januarja popoldan se je sestal Svet za znanost pri občinski konferenci SZDL Tr-

bovlje. Seja je bila razširjenega značaja in so bili nanjo povabljeni tudi predstavniki organizacij združenega dela.

Na seji so razpravljali o ope-
ni stanja raziskovalne dejavnosti v občini Trbovlje ter o opredelitvi ključnih raziskovalnih področij s stališča občine Trbovlje. Skušali so odgovoriti na to, kako se v zoženih okvi-

rih investicijskih možnosti v TOZD in OZD realizirajo vlaganja v večanje produktivnosti, dohodka in izvozne prodornosti, ki temeljijo na večjem deležu lastnega znanja, nadalje o tem, kako je in kako naj bo opredeljena vloga raziskovalne dejavnosti v dolgoročnih planih občine kot celote in posameznih nosilcev gospodarskega razvoja. Govor pa je bil tudi o materialnih in drugih omejitvah pri pospeševanju raziskovalne dejavnosti znotraj organizacij združenega dela ter o dosedanjih rezultatih nadaljnega razvoja določenih področij. Tu je šlo predvsem za prestrukturiranje gospodarstva in družbenih dejavnosti, zamenjavo uvoženih surovin z domačimi, avtomatizacijo obdelovalnih procesov, zmanjšanje odvisnosti od tujih tehnoloških rešitev, racionalno organizacijo dela, združevanje sredstev za večje razvojno raziskovalne naloge, povezovanje lastnih razvojnih programov in raziskovalne dejavnosti v OZD s programi, ki se realizirajo na republiški ravni, informiranost združenega dela in drugih dejavnikov z raziskovalnimi dosežki republiškega in jugoslovanskega značaja, vključevanje delavcev v proces planiranja raziskovalne in tehnološke politike v OZD, množično inovacijsko aktivnost in uvajanje njenih rezultatov v prakso. Razpravljali so o delovanju občinske raziskovalne skupnosti, delovanju organov družbenopolitičnih organizacij, ki so zadolženi za pospeševanje raziskovalne in inventivne dejavnosti ter vključevanje razvojno raziskovalne dejavnosti v delo občinske skupščine in delo strokovnih organov na tem področju, pa tudi o povezavi znotraj regije in v širšem slovenskem prostoru. Šlo pa je tudi za delitev dela na tem področju. Z inovacijsko dejavnostjo se ukvarjajo občinska raziskovalna skupnost, Svet za znanost SZDL, Medobčinska gospodarska zbornica, sindikati, komisije za izume in teh-

nične izboljšave v organizacijah združenega dela itd.

Poseben problem pa so kadri, ki naj bi izdelovali in povezovali razvojne načrte. Vprašanj je bilo torej veliko, na del teh je bilo možno odgovoriti takoj, na del pa le okvirno. (tl)

Aktivnost

OBČINSKE RAZISKOVALNE SKUPNOSTI

V začetku januarja t.l. je občinska raziskovalna skupnost Trbovlje seznanila vse organizacije združenega dela na področju Trbovelj, da je sprejela pravilnik o sofinanciranju izdelave diplomskih nalog, ki bi obravnavale konkretno problematiko trboveljskega združenega dela ali občine kot celote.

Že sredi preteklega leta je ta raziskovalna skupnost seznanila vse organizacije združenega dela v Trbovljah, da sestavlja pregled tem, ki bi bile primerne za diplomske naloge štipendistov, in ki bi imele za OZD

in občino tudi praktično vrednost. Temu razpisu oziroma predlaganju tem se je pridružil tudi naš kombinat (izmed treh OZD). Občinska raziskovalna skupnost Trbovlje je predlagane teme osvojila in je mnenja, da jih je treba ponuditi štipendistom v sprejem in obdelavo. Omenjena skupnost namreč stremi za tem, da bi pretok znanja med visokimi šolami in združenim delom čim bolj zaživel. Med temami, ki naj bi jih obdelali štipendisti — diplomanti, so tudi naslednje:

— Vpliv rudarjenja na razvoj industrije v Trbovljah in ostalih revirskih občinah;

— Ekološki problemi kot posledica razvoja rudarstva in energetike v Trbovljah in Zassavju;

— Sociološka analiza rudarske družine in socialna problematika;

— Analiza fluktuacije kadrov v rudarstvu s poudarkom na migracijah delavcev iz drugih republik;

— Problemi motiviranja mladih poklicev v rudarstvu;

— Problematika izostankov z dela zaradi bolezni v rudarstvu;

— Analiza vplivov preventivnega zdravljenja na zdravstveno stanje in delovno sposobnost zaposlenih;

— Razvoj samohodnega hidravličnega podporja za specifične pogoje pridobivanja premoga;

— Razvoj in konstrukcija zbirnih transporterjev za premogovnike.

Spisek tem za diplomske naloge je seveda obširnejši, navedli smo le tiste, ki se neposredno nanašajo na dejavnost naših temeljnih oziroma delovnih organizacij (t.l.).

Nagrajenci AVNOJ

Odbor za nagrado AVNOJ je izbral nagrajence AVNOJ za leto 1982. Od 105 predlaganih je odbor na temelju meril, ki so določena z zakonom o nagradi AVNOJ, izbral za podelitev te naše najvišje nagrade 17 posameznikov in osem organizacij združenega dela.

Iz Slovenije so ta najvišja priznanja prejeli:

— dr. Dragotin Cvetko — muzikologija, Ljubljana

— Edvard Ravnikar, dipl. inž. arh. — arhitektura, Ljubljana

— dr. Andrej Župančič — medicina, Ljubljana

— TAM — Tovarna avtomobilov in motorjev, Maribor

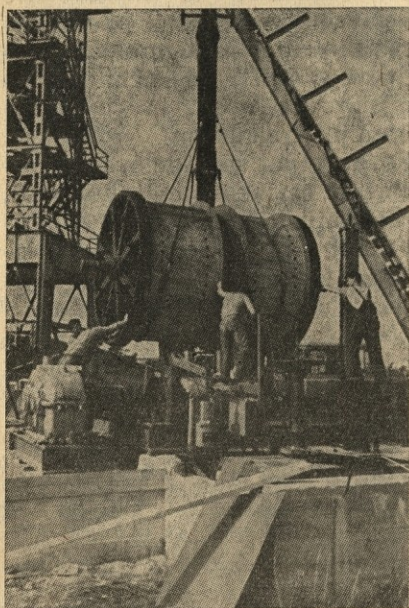
S področja rudarstva je nagrado prejel dr. Muris Osmagnič, znani rudarski strokovnjak iz Tuzle.

Nagrade Borisa Kraigherjā so podeljene

Dne 4. januarja 1983 je predsednik gospodarske zbornice Slovenije Marko Bulc izročil tradicionalne nagrade Borisa Kraigherjā 1983 petim gospodarstvenikom, in to Stanislavu Dolencu, direktorju poslovne skupnosti tekstilne industrije, Marjanu Košuti, direktorju Vozila Gorica, Tonetu Kropušku, generalnemu direktorju Hidromontaže Maribor, Štefanu Nemešu, direktorju Comet, Zreče in Ivanu Žagarju, generalnemu direktorju Tekstilne tovarne Prebold.

Vsi nagrajenci so prejeli nagrado v znesku po 80.000,00 din in diploma. Prejeli so tudi priznanje za izjemne dosežke trajnejšega pomena za gospodarstvo v zadnjih letih.

Istočasno pa je odbor Kraigherjeve nagrade izročil tudi posebno pri-

Montaža izvoznega stroja Emil Wolf v Ripendi — Raša, kjer izvajata TOZD RIG in TOZD ESMD DO RGD, rudarska in druga dela.

znanje SOZD REK TV delovni organizaciji Rudnik lignita Titovo Velenje, ki je do konca leta 1982 presegla načrtovano proizvodnjo lignita. Pobudo za to posebno priznanje so dali izvršni svet občine Titovo Velenje, izvršni odbor medobčinske gospodarske zbornice Savinjsko-Šaleške doline in Republiški komite za energetiko.

Čestitamo!

Državna odlikovanja podeljena

DRŽAVNA ODLIKOVANJA V TRBOVLJAH PODELJENA

Koncem preteklega leta so podelili na priložnostnih svečanostih v Trbovljah visoka državna odlikovanja zaslužnim družbeno-političnim delavcem in borcem NOB. Odlikovalo jih je predsedstvo SFRJ za številne zasluge.

Odlikovanja v prostorih občine Trbovlje so prejeli:

— Slavko Pavlič, red republike z bronastim vencem;

— Henrik Pušnik, Ivo Trentelj, Alojzija Pirnar in Božo Eberlinc, red zaslug za narod s srebrno zvezdo;

— Dragutina Grešak in Hinko Dobršek, red dela s srebrnim vencem.

Dne 28. decembra 1982 pa so v prostorih občinskih družbeno-političnih organizacij podelili državna odlikovanja naslednjim članom ZZB NOV:

— Albertu Ivančiču in Alojzu Kosu, red republike z bronastim vencem;

— Izidorju Dolarju, Silvi Gornik, Francu Matku in Martinu Pavlinu, red zaslug za narod s srebrno zvezdo;

— Stanetu Butkovcu, Janezu Guni, Feliksu Košiču, Ivanu Pustu, Viliiju Trevnu, Vinku Vrstavšku in Janezu Oberžanu, red dela s srebrnim vencem.

Podelitvam visokih državnih odlikovanj so prisostvovali občinski in medobčinski družbenopolitičnimi delavci.

Čestitamo!

V HRASTNIKU PODELILI DRŽAVNA ODLIKOVANJA

Dne 28. 12.1982 je bila v Hrastniku skupna seja delegatov zbora združenega dela, družbenopolitičnega zbora in zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Hrastnik. Po končani seji so bila podeljena državna odlikovanja 22. občanom. Prejeli so jih:

Anton Brečko, Anton Prosenec, Božo Cigeljak, Jože Jerič, Brane Kušar, Marjan Pergar, Julij Smodiš, Dušan Avdič, Djordje Bradaševič, Olga Jazbinšek — Laznik, Janez Juršak, Matija Koritnik, Franci Kreže, Ruža Sihur, Jože Urh, Viktor Zupanc, Slavko Gornik, Drago Jelenko, Alojz Kramžar, Drago Kreže, Anton Pavlič, Janez Roglič in Anton Greben.

Čestitamo!

DRŽAVNA ODLIKOVANJA OBČANOM ZAGORJA

Ob dnevu JLA v decembru 1982 so prejeli odlikovanja predsedstva SFRJ za zasluge in dosežene uspehe pri delu, pomembnem za socialistično izgradnjo države, naslednji občani Zagorja:

a) red zaslug za narod s srebrno zvezdo so prejeli:

— Avgust Kolčan, Metod

Malovrh, Franc Mlinar, Rudi Šerona;

b) red dela s srebrnim vencem so prejeli:

— Rudi Bantan, Srečko Jerkič, Marjan Manfredo, Jože Ranzinger, Viktor Rebernjak;

c) medaljo zaslug za narod je prejel:

— Ivan Kos;

č) medaljo za vojaške zasluge so prejeli:

— Marjan Bergant, Ivan Borštnar, Slavko Flisek, Branimir Kropivec, Franc Lekše, Viktor Medija, Franc Poznič, Jože Priman.

Vsem odlikovancem naše čestitke!

Razglas o prvomajski nagradi

Koordinacijski odbor SR Slovenije za prijavljanje kandidatov za Prvomajsko nagrado dela je koncem decembra preteklega leta objavil razglas o roku in načinu prijave možnih kandidatov iz SR Slovenije za Prvomajsko nagrado dela v letu 1983.

Po zakonu o prvomajski nagradi dela predlagajo, oziroma dajejo pobudo za podelitev te nagrade organizacije združenega dela s področja gospodarstva, družbeno-politične organizacije v njih in delavci. Kot kandidata za to nagrado je možno prijaviti posameznega delavca — neposrednega gospodarskega proizvajalca, če se ob neposrednem delu vključuje v oblikovanje socialističnih samoupravnih odnosov z ustvarjalnim delom v samoupravnih organizacijah. Možnega kandidata prijavi pisno TOZD ali druga organizacija združenega dela, potem ko je sklep o tem sprejel delavski svet ali zbor

delavcev oziroma družbeno-politične organizacije, ko so tako sklenili njeni člani ali njen pristojni organ. Rok za predložitev je bil 15. januar 1983. Prijave je bilo treba poslati na Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije. Kandidate iz Sloveni-

je bo namreč izbral koordinacijski odbor delegatov Zveze sindikatov Slovenije, Gospodarske zbornice Slovenije in Zveze organizacij za tehnično kulturo iz Slovenije. Dokončno pa bo o nagrajenih odločal poseben zvezni odbor.

DO RGD je ob svoji 30-letnici podelila v zahvalo in spomin nekaterim članom svojega kolektiva — jubilentom dela ter nekaterim organizacijam, miniaturni jašek. Za SOZD REK ga je iz rok direktorja DO RGD Matjaža Cerovca, dipl. inž., prevzel Vili Lukančič, predsednik delavskega sveta SOZD REK EK.

Foto Trbovlje

Prijava skupnega dohodka do 31. januarja 1983

Dne 27. decembra 1982 je slovenska skupščina sprejela zakon, po katerem se pri odmeri davka od skupnega dohodka v letu 1982 določi 407.000 din, ki predstavljajo najvišji dohodek, od katerega se davek še ne plača. Neobdavčljiva davčna osnova je enaka 2,5-kratnemu povprečnemu let. osebnemu dohodku delavcev, zaposlenih v republiškem gospodarstvu. Ta je znašal v prvih devetih mesecih lanskega leta 13.545 din. Neobdavčljiva osnova se dodatno še poveča za družinske člane, ki jih vzdržuje davčni zavezanec. Za vsakega družinskega člana se za-

vezancu prizna davčna olajšava 97.000 din oziroma 146.000 din, če zavezanec vzdržuje otroka, ki je moten v telesnem ali duševnem razvoju.

Člane kolektiva, na katere se naša obveznost prijave skupnega dohodka, želimo opozoriti, da je skrajni čas za to prijavo do 31. januarja 1983 za leto 1982. Prijava se odda na posebnih tiskovinah, ki se dobe pri občinskih upravah za družbene prihodke. V primeru, da bi zavezanci pravočasno ne vložili davčne napovedi, bodo podvrženi plačilu denarne kazni.

ŽIRO RAČUNI OBČANOV

Izvršni svet SR Slovenije je izdal odlok o pogojih, ob katerih morajo občani odpreti žiro račun. Iz tega odloka, ki je bil objavljen v Uradnem listu SR Slovenije štev. 1/83, povzemamo, da morajo občani, katerim organizacije združenega dela, organi družbeno-političnih skupnosti ter druge organizacije in skupnosti plačujejo dobavljeno blago, opravljene storitve oziroma, če prejemajo od izplačevalcev druge dohodke in ti presegajo določen znesek, odpreti žiro račun pri banki. Vsak občan ima lahko le en žiro račun. Občan je dolžan odpreti žiro račun, če dobi v posameznem kalendarjem letu od enega ali več izplačevalcev znesek, ki sam zase ali s prejšnjimi dohodki v tem letu presega 5.000,00 din. Tu niso mišljeni tudi osebni dohodki. Sicer pa tisti občani, ki imajo manj kot 5.000,00 din raznih dohodkov, z izjemo osebnih dohodkov, napišejo pisno izjavo, če gre za prejem kakšnega zneska oziroma dohodka, in sicer v tem smislu, da po tem odloku niso dolžni odpreti žiro računa, ker nimajo toliko dohodkov, da bi ga morali odpreti.

Več za ZDRAVSTVENE storitve

Dne 7. januarja t.l. je začel veljati zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem varstvu, s tem pa so se za nekatere skupine prebivalcev spremenile tudi obveznosti plačevanja participacije. Prispevek je tako razširjen tudi na nekatere druge kategorije občanov, ki ga doslej niso plačevale ter na nekatere zdravstvene storitve, kjer ga doslej ni bilo.

Poleg tistih, ki so že doslej plačevali participacijo, bodo to plačevali odslej tudi uporabniki pri am-

bulantnem zdravljenju nalezljivih bolezni, za katere ni predpisano obvezno zdravljenje;

— ženske za vse storitve, ki niso v zvezi z nosečnostjo, porodom in materinstvom;

— delovni invalidi z manj kot 70 % telesno okvaro;

— upokojenci, ki ne prejemaajo varstvenega dodatka.

Prispevek uporabnikov k ceni zdravstvenih storitev je naslednji:

— za prvi kurativni pregled pri zdravnikih v osnovni zdravstveni dejavnosti (pri tem se šteje za prvi pregled vsak prvi obisk pri posameznem zdravniku ali prvi obisk zavoljo posamezne bolezni na zahtevo uporabnika v koledarskem letu) — 50 din,

— za prvi obisk zdravnika na domu, ki ga je opravil na zahtevo uporabnika ali njegovih svojcev — 120 din,

— za vsak prvi pregled pri zdravniku specialistu — 110 din,

— za vsak ponovni pregled pri specialistu, vendar največ tri obiske, ki sledijo prvemu specialističnemu pregledu — 30 din,

— za vsak obisk pri zdravniku v nočnem času med 22. in 6. uro zjutraj:

· pri zdravniku osnovne dejavnosti 100 din,

· pri zdravniku specialistu 220 din,

— za vsako zdravilo na recept 40 din,

— za vsak prevoz z reševalnim avtomobilom za razdaljo:

· do 20 km 110 din,

· od 21 do 70 km 190 din,

· nad 70 km 250 din,

— za nemedicinski del oskrbe v bolnišnici in zdraviliški dejavnosti pri neprekinjeni oskrbi za največ 30 dni v letu na dan 100 din,

— za medicinski del oskrbe in zdravstveni del storitve v bolnišnici in zdraviliški dejavnosti za celotno zdravljenje ene bolezni v koledarskem letu:

· do treh dni na dan 80 din,

· od 4 do 10 dni na dan 50 din,

· od 11 do 15 dni na dan 30 din.

Znesek participacije se podvoji pri zdravstvenih storitvah, ki so posledica poškodb zunaj dela ali vijenosti. Izuzeti so le športniki oziroma uporabniki zaradi poškodb,

do katerih je prišlo pri rekreativnih športnih dejavnostih, ki jih organizirajo telesno kulturna športna društva oziroma telesno kulturna organizacija in občani, ki so stari nad 65 let.

Zakon pa posebej določa, kdo je oproščen plačila participacije.

Celoten sistem doplačil uporabnikov teh stroškov zdravstvenih storitev je izdelan tako, da uporabniki z najslabšim gmotnim položajem ne bodo prispevali ničesar, oziroma da gmotni položaj občana ne bo oviran pri uveljavljanju svoje pravice do potrebne zdravstvene storitve.

Nova pridobitev stanovanj za upokojence

Da bi izboljšali stanovanjsko problematiko upokojencev v občini Trbovlje, je Društvo upokojencev na čelu s predsednikom Jožetom Piklom pričelo intenzivno akcijo za izgradnjo stanovanj za upokojence. Tako so v Koloniji 1. maja zgradili dom za upokojence z 72 enosobnimi stanovanji in garsonjerami, prilagojenimi upokojencem. Ta dom je bil zgrajen že leta 1972. Zasedajo ga po večini rudniški upokojenci in njihove vdove, kar okoli 90 %.

Poleg upokojenskega doma so zgradili nov stanovanjski objekt s 49 enosobnimi stanovanji in garsonjerami. Ta objekt so odprli za dan republike 26. 11. 1982. Ob tej priliki je predsednik Društva upokojencev Jože Pikel podelil odločbe in ključne stanovanj.

Otvoritev stanovanjskega objekta je bila ob 10. uri, otvoril ga je predsednik občinske skupščine občine Trbovlje. Ob tej priliki se je zahvalil izvajalcem SGD Beton TOZD Operativa Zasavje, ki je ta stanovanjski objekt zgradila v predpisanem pogodbenem roku, in koordinacijskemu odboru, ki je tudi imel zasluge za izgradnjo. Koordinacijski odbor je vodil predsednik skupščine občine Trbovlje. Ta odbor sta sestavljala po dva člana iz naslednjih organizacij: društva upokojencev, Zveze borcev in samoupravne stanovanjske skupnosti občine Trbovlje. Koordiniki teh stanovanj so po ve-

čini rudniški upokojenci, teh je kar 80 %. S tem pa ni zaključena gradnja stanovanj za upokojence, saj se nadaljuje na isti lokaciji in se predvideva, da bo ta stanovanjski objekt z 49 enosobnimi stanovanji in garsonjerami zaključen in vseljiv za občinski praznik občine Trbovlje 1. junija leta 1983. Tudi v tem stanovanjskem objektu bodo stanovanja po večini zasedli rudniški upokojenci. Sredstva za gradnjo so v celoti zagotovljena, zato ni bojazni, da bi ta objekt ne bil gotov v predpisanem roku. Sredstva prispeva SPIS gredo pa tudi iz solidarnostnega sklada pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Trbovlje.

Pri vsej tej angažiranosti pa je premoenovnik Trbovlje imel levji delež, saj ni delal težav, ko je bilo potrebno odstopiti zemljišče. Na tej lokaciji je bilo celo potrebno porušiti dve stanovanjski hiši s 23 stanovanji, ki jih je bilo potrebno nadomestiti in ljudi preseliti. Rudnik Trbovlje je preselil 17 stanovalcev, ostale so pa preselil drugi.

Poleg teh stanovanjskih objektov pa je v tesni bližini še socialni dom s 96 ležišči. Novogradnjo so v bližini socialnega doma načrtovali zato, da lahko ti stanovalci, ki so po večini starejši, dobijo celodnevno prehrano in tudi zdravniško prvo pomoč, če je to potrebno.

Mirko Pirnauer

Posvetovanja o energetiki

Elektrotehniška zveza Slovenije pripravlja v dneh 6. in 7. oktobra 1983 tretji jugoslovanski simpozij z naslovom Vodenje in sistematizacija elektroenergetskih sistemov. Ta simpozij bo v času razstave sodobna elektronika na gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Na posvetovanju bodo obravnavali predvsem naslednje teme:

— sistemski aspekti vodenja elektroenergetskih sistemov,

— avtomatizacija v hidroelektarnah, termoelektarnah in v transformatorskih postajah,

— daljinsko vodenje in avtomatizacija v distribuciji in pri večjih porabnikih,

— ter vodenje in avtomatizacija elektroenergetskih sistemov v pogojih havarijskih stanj.

Za prijavo je čas do 15. februarja 1983 oziroma 30. junija 1983 za predajo referatov.

Dne 18. decembra 1982 ob 10. uri je bila v okviru proslave 30-letnice Rudarske gradbene dejavnosti pri našem kombinatu, slavnostno odprta nova delavniška dvorana DO RGD — TOZD ESMD, na Nasipih, na nekdanjem »štircu«. Otvoritve so se udeležili tudi številni predstavniki raznih organizacij, med drugim tudi Marjan Orožen, predsednik Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije.

Foto Trbovlje

Junaki Španije

(nadaljevanje)

VI. POMOČ NAŠIH IZSELJENCEV ŠPANSKEMU LJUDSTVU

Po izbruhu državljanske vojne v Španiji so se tudi naši izseljenci skupaj z domačini odzvali klicu vseh naprednih

svetovnih sil in med prvimi odšli kot prostovoljci v Španijo. Odhajali so predvsem mladi fantje in možje brez otrok, ker družinskim očetom komunistična partija ni dovolila oditi.

O zbiranju materialne pomoči in prostovoljcev piše Nande

Dornik iz Zagorja, ki je takrat živel v Franciji:

»V francoskem departmaju Pas de Calais je živel pred drugo svetovno vojno mnogo Slovencev, predvsem rudarjev iz Zasavskih revirjev. Naši rojaki so se tja izselili v dvajsetih letih, v glavnem po veliki rudarski stavki leta 1923, ko je Trboveljska premogokopna družba odpustila tisoč najbolj borbenih rudarjev. Na tujih tleh so nadaljevali z organiziranim političnim delom med izseljenci. Baza je bila Podpor-na enota, iz katere so črpali kadre za sindikat, komunistično partijo, mladinsko organizacijo, kulturne in razne druge organizacije.

Glavni organizatorji med izseljenci so bili Trampuž, Ivan Pepelnjak, Zupančič. V Franciji so občasno delovali tudi komunisti, kot so bili Tomo Brejc in zagorski rojak Karel Hudomal. Med nami, izseljenci, so širili napredne ideje ter nas seznanjali s položajem v domovini.

Kmalu po pričetku državljanske vojne v Španiji smo izseljenci formirali odbor za zbiranje prostovoljcev in drugo pomoč španski republiki.

V moji hiši je bila ena od zbirnih baz. Moram povedati, da so se pozivu na pomoč odzvali skoraj vsi Jugoslovani, ne glede na politično pripadnost. Med nami je nasploh vladala velika solidarnost. Bil sem član štaba. Delali smo z veliko vnemo. Po zbrani material so nato prihajali s kamioni in ga odvažali v Pariz.

Zbirna baza za prostovoljce je bila v kraju Sallaumines pri gostilničarju Delbariju. Ko je bila skupina dovolj močna, so prostovoljci odšli v zbirno bazo v Pariz in od tam v Španijo. Izdajstev ni bilo in policija jih tudi ni preganjala.

Med prvimi prostovoljci je bil tudi Vili Pepelnjak, sindikalni funkcionar. Bil je izredno priljubljen. Med uspešno stavko 1936. leta je vodil stavkovni odbor. Takrat so si rudarji priborili 40-urni delavni teden in plačan dopust. Kmalu

po njegovem odhodu v Španijo je prišlo sporočilo, da je padel pri Casa del Campo v bitki za Madrid.

Po končani državljanski vojni so se k nam vračali preživeli borci. Nekateri med njimi so bili težko ranjeni in so ostali pri nas na zdravljenju.

Izseljenci smo tudi politično podprli boj španskega ljudstva. Delali smo letake. Največ so jih naredili starejši revolucionarji kot Trampuž, Pepelnjak st., Rupnik. Shodi so se vrstili drug za drugim po vseh krajih, kjer so živeli naši ljudje.

Delati smo morali previdno, ker je policija za nami vohunila. Govorili smo v slovenščini.

VII. poglavje

ŠPANSKI BORCI

Iz rudarskih revirjev se je borilo v španski državljanski vojni po do sedaj ugotovljenih podatkih 32 prostovoljcev. Vsi so bili delavci. Od teh jih je v Španiji padlo štirinajst, večina ostalih pa je padla med drugo svetovno vojno ali pa so umrli po vojni. Izmed revirskih španskih borcev je živ le še Ivan Dolinšek, ki živi na Reki.

Revirski borci so bili hrabri in predani. Njihovi liki so ponovno oživel v spominih njihovih tovarišev.

(nadaljevanje sledi)

Iz gradiva Revirskega muzeja ljudske revolucije, Trbovlje

VINKO TRINKAUS

KOMISAR PADLEGA BATALJONA

Dne 6. januarja 1983 je Kulturna skupnost Hrastnik v prostorih nove poslovne stavbe javno predstavila novo knjigo hrastniškega rojaka, pisatelja Vinka Trinkausa, z naslovom: KOMISAR PADLEGA BATALJONA. Knjigo je založila hrastniška kulturna skupnost v nakladi 1500 izvodov.

Vinko Trinkaus je v svojem najnovejšem romanu opisal življenje in boj hrastniškega rojaka, narodnega heroja Jožka Meniha-Rajka, ki je bil politični komisar Pohorskega bataljona in je 8. januarja 1943, torej prav pred 40 leti, doživel svojo najhujšo tragedijo — vsi borci tega bataljona so do zadnjega padli v boju z velikimi nemškimi vojaškimi močmi. Ob tej priliki se je končala tudi revolucionarna pot Jožka Meniha — Rajka

Na konferenci je pisatelj Vinko Trinkaus obrazložil nagibe, ki so ga dovedli do tega, da je o svojem rojaku napisal poseben roman, čeravno je lik Jožka Meniha — Rajka opisal deloma tudi že v svojih prejšnjih romanih. Poudaril je, da ga je do tega navedel občutek, da mora Jožka Meniha opisati tudi v literarni obliki. Knjigo je napisal v skromno oddolžitev najbolj hrabrim, saj je Pohorski bataljon bil junaški boj, v katerem so zmogli borci tolikšno hrabrost, da so se deloma tudi sami postrelili, ker niso hoteli v ujetništvo in okupatorske zapore, kar je po mnenju pisatelja najbolj pogumna in pretresljiva vojaška in človeška odločitev.

Predstavitvi novo izšle knjige so poleg domačih predstavnikov družbeno-političnega javnega in kulturnega življenja prisostvovali tudi Lidija Šentjurc, Olga Kastelic — Marjetka in Franc Pogljajen — Kranjc.

Tudi ti so govorili o liku Jožka Meniha — Rajka kot revolucionarju in partizanskem komisarju.

Knjigo bomo lahko kupili kot običajno v knjigarnah ali pri založnici, na voljo pa jo bodo imele knjižnice, kjer si bo možno knjigo izposoditi.

T. Lenarčič

Spremembe in imenovanja

V zadnjem obdobju je prišlo pri nekaterih organizacijah združenega dela v revirskem območju, pa tudi pri interesnih skupnostih, do raznih kadrovskih sprememb. Nekatere od teh navajamo v informacijo članom kolektiva kombinata, kakor tudi ostalim bralcem našega glasila.

Z začetkom šolskega leta septembra 1982 je bil imenovan profesor Jože Malovrh za direktorja Vzgojno izobraževalnega zavoda v Zagorju. Doslej je bil direktor Šolskega centra v Trbovljah.

Istčasno je bil imenovan za vršilca dolžnosti Šolskega centra v Trbovljah Jože Čibej.

Oktober 1982 sta nastopila mesto upravnikov Delavskega doma v Zagorju profesor Nande Razboršek, dosedanji direktor Vzgojno izobraževalnega zavoda v Zagorju, za upravnika Delavskega doma v Trbovljah pa Stanislav Govejšek, dosedanji komercialni delavec v Rudis Inženiringu v Trbovljah.

Koncem decembra 1982 je občinska konferenca SZDL Trbovlje izvolila za novega sekretarja občinske Konference SZDL Trbovlje Vilija Trevna, dosedanjega vodjo delovne skupnosti skupnih strokovnih služb

SIS družbenih dejavnosti. Novo dolžnost bo nastopil s 1. marcem 1983. Dosedanji sekretar OK SZDL Trbovlje Viktor Marolt se po preteku mandata vrača v združeno delo, to je v DO TET.

Za novega vodjo delovne skupnosti skupnih strokovnih služb SIS družbenih dejavnosti pa je bil imenovan Franc Ložina, dosedanji vodja delovne skupnosti skupnih strokovnih služb Stanovanjske, komunalne in stavbno zemljiške skupnosti.

S 1. januarjem 1983 je bil imenovan za novega direktorja Zasavske kmetijske zadruge Marjan Kovač, ki je bil do oktobra preteklega leta sekretar skupščine skupnosti revirskih občin.

S 1. 1. 1983 je bila imenovana Ida Kerše za v. d. direktorja TOZD Zdravstveni dom Hrastnik. Doslej je opravljala dela fizioterapevte. Dosedanji direktor dr. Tomislav Vukmanovič je odstopil.

Za novega vodjo TOZD Avtoprevoz Zasavje, DO RGD, je bil pred kratkim imenovan Rihard Majcen, inž. str., dosedanji vodja komercialno-tehničnega sektorja DO IMD. Dosedanji dolgoletni vodja TOZD Avtoprevoz Zasavje Lojze Kišek odhaja po zelo uspešnem delu v pokoj. Novo imenovani vodja bo predvidoma nastopil to delo v marcu tega leta.

Narodni dohodek v slovenskih občinah

V začetku leta 1983 je Zavod SR Slovenje za statistiko objavil podatke o doseženem narodnem dohodku na prebivalca posameznih slovenskih občin za leto 1981. Povzemamo podatke za občine, na področju katerih delujejo DO, TOZD, EDO in DS našega kombinata.

Narodni dohodek na prebivalca v letu 1981 v posameznih

občinah je bil dosežen v naslednjih višinah (ob primerjavi za leto 1980):

l. 1981	Uvrstitev	l. 1980	občina	narodni dohodek na prebivalca v l. 1981, din
5	7		Trbovlje	218.811
17	28		Krško	162.284
35	35		Hrastnik	139.037
40	40		Črnomelj	119.220
45	45		Laško	110.048
50	47		Zagorje O. S.	101.042

Na prvem mestu je občina Ljubljana — Center s 527.056 din narodnega dohodka na prebivalca, na zadnjem, to je 60. mestu pa občina Lenart s 53.476,— din na prebivalca. (tl)

Rudarjeva ZLATA POROKA

Ana in Anton Alauf sta 25. decembra 1982 praznovala zla-

to poroko — 50 let zakonskega življenja. Na ta dan so se zbrali v poročni sobi skupščine občine Trbovlje poleg zlatoporočencev tudi hčerki in sin ter številni drugi sorodniki. Predsednik skupščine občine Henrik Pušnik je lepo orisal njuno življenjsko pot in se jima zahvalil za delo, ki sta ga opravila bodisi mož Anton kot rudar pri takratnem rudniku Trbovlje ali žena Ana, rojena Mersel iz Hrastnika, ki je gospodinjala in vzgajala otroke.

Anton Alauf se je rodil 17. 6. 1908 v Trbovljah v rudarski družini. V rani mladosti je izgubil očeta, mati pa je nato sama vzgajala štiri otroke, zato se je zaposlila na separaciji premoga v Trbovljah. Anton se je zaposlil pri rudniku Trbovlje leta 1922, prva leta dela v jami, nato pa je bil zaposlen na raznih zunanjih delih. V vojnem času je v začetku denarno in materialno pomagal narodnoosvobodilnemu gibanju, nato pa se je julija 1944 tudi aktivno vključil v NOB. Po vrnitvi leta 1945 je bil zaposlen kot strojnik na žičnici Neža — Plesko, kjer je delal vse do

Dne 25. decembra 1982 sta slavila zakonca Alauf iz Trbovelj 50-letnico zakonskega življenja — zlato poroko.

V poročni dvorani skupščine občine Trbovlje so se ob tej priliki zbrali tudi vsi »ta mladi«. Ženin Alauf je bil v času svojega aktivnega dela 42 let zaposlen pri našem kolektivu, kasneje pa se obeh spominjamo iz časov, ko sta oskrbovala naš počitniški dom na Partizanskem vrhu.

Foto Trbovlje

svoje upokojitve leta 1962. V ZK so ga sprejeli takoj po vrnitvi iz NOB. Predzadnjo vojno je bil aktiven član Rdečega križa ter Društva prijateljev prirode. Po upokojitvi sta bila oba z ženo nekaj časa oskrbnika počitniškega doma na Partizanskem vrhu.

Zlatoporočenka Ana se je rodila 12. 8. 1911 in prav tako izvira iz velike rudarske družine. Pri hiši je bilo sedem otrok, šest stricev pa je bilo zaposlenih v rudniku. Z možem Antonom

sta se poročila leta 1932 v Trbovljah. V 50 letih skupnega zakonskega življenja sta preživela marsikaj dobrega, vmes pa je bilo tudi precej težkih trenutkov. Tako je bilo pred vojno in med vojno, sedaj pa jima gre razmeroma dobro. Zelo uživata ob številni družini, ki šteje sedaj 17 otrok vključno z vnuki in pravnuki.

Zlatoporočencema želimo še dolgo in zdravo ter prijetno življenje. Obema pa tople čestitke k tako visokem jubileju!

Kulturna dejavnost v krajevni skupnosti Senovo

Delavsko kulturno društvo Svoboda Senovo združuje na prostovoljni osnovi delovne ljudi in občane, ki se ukvarjajo s kulturno dejavnostjo ali so za kulturo zainteresirani.

»Delovni ljudje in občani, ki se zavoljo svojih kulturnih potreb, interesov, ustvarjalnih potreb in hotenj povezujejo v Delavsko kulturno društvo Svoboda Senovo, skozi razvijanje različnih oblik ljubiteljskega kulturnega delovanja in z organiziranjem različnih akcij in prireditvev razvijajo kulturne potrebe delovnih ljudi in občanov, širijo kulturne in umetniške vrednote ter bogatijo kulturno življenje na svojem območju delovanja.«

Tako je zapisano v statutu Svobode Senovo eno izmed temeljnih načel društva, katerega razvejana dejavnost v kraju bogati življenje Senovčanov.

Poseben mejnik v delovanju društva predstavlja zgraditev Doma XIV. divizije 29. 11. 1979, ki se mu je 6. 2. 1982 pridružila še ena pomembna pridobitev, obnovljeni prostori za delovanje delavskega pihalnega orkestra, oddelka glasbene šole, knjižnice in čitalnice. Tako so bili ustvarjeni boljši pogoji

dela za dramsko sekcijo, filmsko sekcijo, knjižnico, čitalnico, pihalni orkester, oddelek glasbene šole, kar je še vzbudilo dejavnost.

V svojem kritičnem pregledu dela na občnem zboru pred slabim letom je bilo nanizanih nekaj podatkov, ki kažejo vso pestrost kulturnega življenja delavcev — krajanov:

— uprizorjeno je bilo šest predstav — premier s 37 repriami,

— filmska sekcija je poskrbela za izredno pester program, ki je na filmskem platnu prikazal tudi najnovejša dela naše filmske umetnosti,

— glasbena sekcija ima v svojem setavu dva vokalno instrumentalna ansambla, skupino citrašev, kitaristov, ki so sodelovali na 22 prireditvah in proslavah,

— šahovska sekcija je priredila 29 šahovskih turnirjev, pomembnejše praznike pa obeležijo še z izrednimi turnirji.

Seveda je to le nekaj drobcev iz široke palete kulturne dejavnosti v kraju, ki je rezultat kolektivnega dela mnogih entuziastov — posameznikov, ki jim ni vseeno, kakšno je kul-

turno življenje delovnih ljudi in občanov Senovega.

Nov izvršni odbor senovskega kulturnega društva, izvoljen 2. 4. 1982, si je zastavil širok program dela, natančno opredelil naloge, v njih ujel tudi želje in hotenja krajanov.

Mi pa upamo in želimo, da bodo premagali nekatere težave, s katerimi se srečujejo pri delu in lahko računajo na pomoč in vsestransko podporo združenega dela Senovega, ki je znalo ceniti njihova prizadevanja in dosežke.

Čeprav je razgibana kulturna dejavnost, kot že omenjeno, rezultat kolektivnega dela, ne moremo mimo tega, da ne bi posebej pohvalili prizadevnosti in požrtvovalnosti dosedanjega predsednika društva, delavca rudnika Senovo, Antona Pleterskega, ki se je nenehno prizadeval za kvalitetno delo društva in vzpodbujal nastajanje novih sekcij z željo, da bi zadostil kar najširši skupek kulturnih potreb senovskih delovnih ljudi.

Nov izvršni odbor delavskega kulturnega društva pod vodstvom predsednika, prav tako delavca rudnika Senovo, Mata Zakonjškega, ima za svoje delo dobro osnovo — dolgoletno tradicijo kulturnega delovanja na Senovem — ki ga obenem povezuje, da prispeva svoj delež k ne samo ohranjanju, temveč razvijanju omenjene tradicije. Zastavljeni program dela Delavskega kulturnega društva Svoboda ob zanosnem delu izvršnega odbora pa zagotavlja, da bodo delovne ljudi in občane Senovega razveseljevale dramske predstave naše dramske sekcije, kvaliteten filmski program, koncerti Delavske pihalne godbe in drugih skupin v okviru glasbene sekcije in predvidena gostovanja gledaliških skupin iz naših gledaliških središč.

Jana Čepin

Pregled kulturnih prireditev

V decembru preteklega leta in v prvi polovici januarja novega leta so posamezna kulturna društva in organizacije pripravile večje število manjših nastopov bodisi pevskih ali godbenih, odprte so bile društvene razstave, organizirani družabni večeri ipd. Kot običajno se je tudi letos takoj po novem letu pokazalo določeno zatišje pri amaterskih društvih, pa tudi abonmajskih gostovanj poklicnih gledališč je bilo manj kot na primer zadnja dva meseca preteklega leta. Iz podatkov, s katerimi razpolagamo, so bile v zadnjem enomesečnem obdobju od 20. decembra do 20. januarja naslednje kulturne prireditve:

Koncerti

V okviru proslave 30-letnice DO RGD je dvakrat nastopil zbor Zarja pod vodstvom Riharda Majcna — ob 10. uri s

kratkim programom ob otvoritvi novozgrajene delavnice, dne 18. decembra ob 11. uri pa v gledališki dvorani Delavskega doma Trbovlje s koncertom narodnih delavskih in umetnih pesmi.

V času od 19. do 22. decembra 1982 so potekale proslave v počastitev dneva JLA. V Trbovljah je nastopila godba milice iz Ljubljane pod vodstvom Bojana Adamiča ob napovedovanju Vilija Vodopivca. V počastitev tega dneva sta pripravila celovečerni koncert tudi rudarska godba v Hrastniku ter delavski pihalni orkester iz Zagorja.

Dne 28. decembra 1982 je moški pevski zbor Zarja nastopil v splošni bolnišnici v Trbovljah in v avli pripravil koncert narodnih in umetnih pesmi bolnikom in osebju te osrednje revirske zdravstvene hiše

Delavska godba Trbovlje, Rudarska godba iz Hrastnika in Delavski pihalni orkester iz Zagorja so pripravili novoletne koncerte v organizacijah združenega dela. Delavska godba v Trbovljah je 30. decembra 1982 nastopila tudi na interni proslavi Mehanike Trbovlje, ko so proslavljali 30-letnico svojega obstoja v tovarniških prostorih.

30. decembra 1982 je pripravil Mladinski pevski zbor Vesna pod vodstvom Riharda Beuermana koncert priljubljenih mladinskih skladb, hkrati so nastopili tudi štirje otroški pevski zbori, v Delavskem domu v Zagorju.

Dne 21. januarja 1983 je gostoval v Trbovljah moški pevski zbor Lira iz Kamnika ob svojem 100-letnem obstoju in delovanju. Predstavili so se pod vodstvom Sama Vremška z domačimi in tujimi deli.

Gostovanje v Trbovljah je organiziral Trboveljski oktet v domu Svobode II.

Dne 4. februarja bo v Delavskem domu v Trbovljah proslava slovenskega kulturnega praznika. Po slavnostnem govoru in podelitvi letošnjih priznanj — plaket Tončke Čeč, bo pripravil celovečerni koncert v Delavskem domu mešani pevski zbor Slavček pod vodstvom Jožeta Skrinarja.

Razstave

V drugi polovici decembra 1982 sta bili v avli Delavskega doma dve fotografski razstavi. Prvo je pripravila občinska organizacija ZRVS s sodelovanjem ZB NOV in teritorialne obrambe, drugo pa je pripravila DO RGD v spodnji avli ob svojem 30-letnem jubileju.

V času od 16. do 31. januarja 1983 razstavlja svoja dela član našega kolektiva Jože Ovnik v likovnem kotičku knjižnice To-

Na osrednji proslavi ob 30-letnici Rudarske gradbene dejavnosti SOZD REK EK dne 18. decembra 1982 je sodeloval tudi Moški pevski zbor Zarja Svobode Center, pod vodstvom Riharda Majcna. S tremi pesmimi pa je sodeloval v programu tudi Ladko Korošec ob spremljavi Milana Stanteta.

Foto Trbovlje

neta Seliškarja. Razstavlja osem del v tušu — risba. Jože Ovnik je član likovne sekcije RELIK.

V času od 4. do 15. februarja bo v likovni galeriji Trbovlje v Delavskem domu kolektivna razstava del članov likovne sekcije RELIK Svobode Center iz Trbovelj. Razstavo bodo pripravili v počastitev slovenskega kulturnega praznika in bo vsebovala 50 del dvajsetih avtorjev.

Kot običajno vsako leto bo tudi letos v Delavskem domu v Zagorju v počastitev kulturnega praznika 8. februarja postavljena likovna razstava del udeležencev lanske letne izlaške kolonije.

Akademije, proslave, zabavne prireditve

Dne 8. januarja t.l. so v Hrastniku slavili 40-letnico padlega Pohorskega bataljona. V spomin na ta dan ima hrastniška osnovna šola svoj dan šole. Proslavo so pripravili v Delavskem domu v Hrastniku in na Dolu pri Hrastniku, kjer so se predstavili igralci, recitatorji in pevci.

Dne 21. januarja 1983 pa je gostoval v trboveljskem delavskem domu znani igralec Zlatko Šugman iz Ljubljane. Predstavil je delo Miloša Mikelna: Direktni prenos.

Sicer pa je bilo v zadnjih desetih dneh decembra 1982 v vseh naših krajih večje število novoletnih prireditev z igrkami, filmskimi predstavami, lutkovnimi in drugimi točkami ob dedku Mrazu.

Nove knjige

Dne 7. januarja je Kulturna skupnost Hrastnik predstavila v Poslovni zgradbi na posebni tiskovni konferenci novo knjigo Vinka Trinkausa: Komisar padlega bataljona. O izidu te knjige poročamo na drugem mestu.

Koncem preteklega leta je izšla pri mariborski založbi

Obzorje knjiga našega rojaka Janza Bizjaka: Gore pod polnočnim soncem. V knjigi je opisana prva zasavska alpinistična odprava na Grenlandijo. Planinsko društvo Trbovlje jo je predstavilo svojim članom dne 19. januarja 1983. Pisec te knjige se je ob tej priliki zahvalil domačemu planinskemu društvu in drugim. Nekaterim, ki so imeli knjigo pri sebi, pa se je vanjo tudi podpisal.

Prav je, da se člani kolektiva vseh TOZD in delovnih skupnosti vseh sedmih delovnih organizacij udeležimo v čim več-

jem možnem številu prireditev, ki jih pripravljajo domača kulturna društva in organizacije v počastitev letošnjega kulturnega praznika, 8. februarja. Ta praznik je bil uveden še v času NOB in ga Slovenci jemljemo vsa povojna leta kot najpomembnejši kulturni praznik. Prav pa bi bilo, da bi ta praznik še bolj spoštovali in bolj cenili ter s svojim obiskom prireditev poudarili pomembnost tega praznika tudi za bodoče rodove. Zato se člani kolektiva udeležimo organiziranih prireditev ob tem prazniku. (tl)

Izposojeni trenutki resnice

Življenje je kot basen: ni važno, kako dolgo je, ampak koliko je vredno.

Seneka

Vsi zares veliki ljudje, ki sem jih poznal, so bili zelo marljivi in so uporno delali.

Engels

Ustvarjati, to pomeni dvakrat živeti.

Camus

Pobude mladih so vredne toliko kot izkušnje starih.

Knorr

Čas gre z vsakim drugače, z nekom v korak, z nekom v zaostanku, z nekom v teku in z nekom stoji.

Shakespeare

Najlepše stvari sem doživel v gorah.

Hasse

Koliko je ljudi, ki ne mislijo sami, temveč žive od misli, ki so si jih drugi izmislili.

Dostojevski

V vsakem od nas je pričakovanje, ki ga imenujemo upanje.

Platon

Srce je bogastvo, ki se ne prodaja in ne kupuje, marveč daruje.

Flaubert

Dobra beseda ne zatemni slabega dejanja, dobro delo se ne zatne z obrekljivo besedo.

Demokrit

Za ženo je največja sreča, če z mo-žem složno in srečno živi.

Evripid

Neprestano govoriti in ničesar povedati je bila od nekdanje največje odlike govornika.

Platon

Proizvodnja jugoslovanskih premogovnikov

Jugoslovanski premogovniki so v letu 1982 dosegli naslednjo proizvodnjo premoga (hkra-
ti navajamo za primerjavo tu-
di proizvodnjo za leto 1981):

Premogovnik

Proizvodnja v ton-000

	1982	1981
Celokupna proizvodnja	54.666	51.924

Od tega:

— črni premog	388	385
— rjavi premog	10.745	10.581
— lignit	43.533	40.958

Premogovniki
črnega premoga

Raša	247	258
Ibarski rudniki	104	93
Vrška čuka	37	34

Premogovniki
rjavega premoga:

Banovići	2.393	2.346
Kakanj	1.530	1.643
Djurdjevik	1.483	1.388

REK EK:

— Zasavski premogovniki	1.401	1.372
— Senovo	121	119
— Kanižarica	99	118
Laško	29	27
Zenica	872	966

Resavsko-
moravski

bazen	347	342
Bogovina	214	207
Aleksinac	162	133
Soko	146	106
Jasenovac	21	12
Breza	674	768
Kamengrad	265	336
Ugljevik	403	236
Mostar	245	215
Miljevina	220	210
Ivangrad	61	45
Tušnica	32	32

Premogovniki lignita:

Kolubara:

— surovi premog	19.658	18.551
— Baročevac	15.776	15.195
— Tamnava	3.881	3.356
— sušeni premog	666	604
Kosovo:		
— surovi premog	6.625	6.100

— sušeni
premog

Velenje	318	337
Dobrnja —	5.012	5.022
Lukavac	3.106	2.967
Kostolac	2.665	2.515
Kreka		
(Bukinje — Lipnica)	2.472	2.118
Plevlja:		
Potrlica	1.115	1.081
— Borovica	462	370
Oslomej	1.018	986
Gračanica	402	307
Stanari	227	215
Tušnica II	72	54
Lubnica	68	50
Štavalj	89	40
Muhadger Babuš	35	30
Despotovac	24	23
Bajovac		
(Kraljevo)	2	1
Gacko	151	
Suvodol	328	

Pri treh rudnikih so podatki ocenjeni (Muhadger Babuš, Gacko in Suhodol). Podatke smo povzeli po informaciji CI Rudarskega instituta Beograd.

J. D.

Rudarstvo in energetika doma in po svetu

POSVETOVANJE O ENERGETIKI

Predstavniki jugoslovanskih energetskega vej, drugih zainteresiranih institucij in porabniki premoga, nafte, plina in električne energije so se sestali v domu inženirjev in tehnikov v Beogradu v času od 12. do 14. januarja 1983 z namenom, da

prouče sedanje stanje in prihodnost s področja energetike. Na posvetovanju so govorili o virih energije in tehnično tehnološkem razvoju proizvodne opreme za premogovnike, naftno gospodarstvo in elektrarne. Ugotovili so, da bo v naslednjih letih večja vloga na domačih strojih kakor pa do-
slej, ko smo se pretežno opi-

rali na uvožene stroje. Že v preteklosti je bilo precej podobnih posvetovanj, vendar gre sedaj za poenotenje akcije in interesov proizvajalcev energije in opreme, pa tudi interese porabnikov. Trenutek za takšna posvetovanja sovpada z rigoroznim omejevanjem investicij, ko bo denarja precej manj na voljo tudi za ener-

getske objekte. Zato je težko pričakovati, da bi potrebna sredstva pritekala v skladu s potrebami. Na posvetovanju so stremeli za tem, da se vsi navzoči zedinijo za pospešeni razvoj na področju energetike tako od planerja pa do banke. Naloga vseh je, da realne in ustvarljive sklepe v celoti osvoje in jih tudi realizirajo. Sedanji energetski trenutek namreč tudi precej veliko odgovornost, ko gre za tolikšne spremembe tako na eni strani po potrebni energiji, po drugi strani pa za možnosti zadovoljitve po energiji zaradi omejenih investicijskih sredstev.

PREMOGOVNIKI NIMAJO DOVOLJ SREDSTEV

Jugoslovanski premogovniki naj bi letos vložili v razvoj proizvodnje premoga skupno okoli 22 milijard din. Po doslej znanih podatkih pa je zagotovljenih le polovica oziroma le okoli 10,5 milijarde din. Da bi zagotovili tudi preostalih 11,5 milijarde din, bo potrebno hitro sprejeti sklep o dodatnih sredstvih, ki se zbirajo preko dela davka na promet naftnih derivatov ali pa zagotoviti možnost najemanja kreditov s strani premogovnikov pri poslovnih bankah pod povolnejšimi pogoji od običajnih. Na ta način bi zagotovili neobhodne pogoje, da bi v letošnjem letu nakopali planiranih 60,7 milijona ton vseh treh vrst premoga. O tem so vnovič razpravljali na seji splošnega združenja premogovnikov Jugoslavije. V zadnjih nekaj letih so znašala skupna vlaganja v nove ter rekonstrukcijo in modernizacijo obstoječih premogovnikov tri do štiri krat manj, kot pa je bilo potrebnih sredstev. V letu 1981 je bilo, npr., za te namene porabljenih 5,4 milijarde din dejansko pa bi jih potrebovali 17 milijard. Po vsem sodeč, situacija tudi v letu 1982 ni bila mnogo boljša, ker je bilo nakopanih le okoli 53 milijonov ton črnega

zlata ali za okoli 4 milijone ton manj od plana za leto 1982. S takšnim neizpolnjevanjem sprejetega plana pa se lahko nadaljuje tudi letos in v naslednjih letih, če ne bo prišlo do bistvenega preobrata.

BOSANSKO — HERCEGOVSKI PREMOGOVNIKI POVEČUJEJO PROIZVODNJO

V Bosni in Hercegovini so letos planirali proizvodnjo premoga v višini 16,25 milijona ton, kar pomeni za 15,8 % višjo proizvodnjo napram ocenjeni proizvodnji za leto 1982. Po predlogu energetske bilance za leto 1983 bi bilo treba v tem okviru nakopati 8,56 milijona ton rjavega premoga in 7,69 milijona ton lignita. Planirana proizvodnja za leto 1983 temelji na možnostih razpoložljivih zmogljivosti SOZD Titovi rudniki iz Tuzle, rudnika lignita Stanari kakor tudi na pričetku obratovanja rudnika rjavega premoga Ugljevik in rudnika lignita Gacko v letošnjem letu. Koncem preteklega leta so nekateri bosansko hercegovski premogovniki dosegali zelo dobre rezultate, zato obstaja možnost, da bi z rekordno proizvodnjo nadaljevali tudi v letu 1983, če bodo ustvarjeni potrebni pogoji. Predvsem so mišljena tu investicijska sredstva, ki naj bi jih vlagali v razvoj jamske eksploatacije, ki omogoča proizvodnjo premoga, kar je predvideno s tem srednjeročnim proizvodnim načrtom razvoja. Sredstva za opremo potrebujejo tako za odkopavanje kakor tudi za transport, pa tudi za varnost dela v jamski eksploataciji. Prav varstu pri delu bo namenjena vsa pozornost, da bi že vnaprej odpravili vse možnosti, ki bi lahko povzročale nesreče. Kakor vemo, pa te nesreče potegnejo za seboj ne le izgubo ljudi in njihovega zdravja, pač pa tudi zmanjšano proizvodnjo premoga.

RAŠA NI DOSEGLA NAČRTA

Istrski premogovniki Raša so v letu 1982 proizvedli skupno 247.000 ton črnega premoga, kar je 23.000 ton manj od načrta. Do neizpolnitve načrta je prišlo predvsem v rudniku Labin, kjer so precej osiromašene odkopne možnosti. Njihov letošnji proizvodni načrt predvideva proizvodnjo v višini 300.000 ton premoga. Menijo, da bo proizvodnja porastla v obstoječih jamah, predvsem pa računajo na začetek del v novem premogovniku Dupljak.

KITAJSKA PROIZVODNJA PREMOGA

Po podatkih, ki so jih objavili na Kitajskem, je znašala njihova proizvodnja premoga v letu 1982 skupno 644 milijonov ton, s čimer so plan za lansko leto presegli za 2,44 milijona ton. V teku preteklega leta so v pokrajini Human odkrili nove velike rezerve premoga, ki znašajo preko milijardo ton. Gre za visoko kakovosten premog, ki leži v slojih debelih okoli 16 m.

VELIKA BRITANIJA — MANJŠE POVPRŠEVANJE PO PREMOGU

Po najnovejših statističnih podatkih o energiji, ki jih je pred kratkim objavila britanska vlada, se poraba premoga znižuje. V zadnjem trimesečju preteklega leta se je namreč zmanjšala za 10,6 % napram ustreznemu obdobju leta 1981. V letu 1979 so zabeležili porabo premoga v rekordni višini 129 milijonov ton. Po podatkih, ki so jih objavili, pa je povpraševanje po premogu v letu 1980 padlo za 6 %, v letu 1981 za 4,1 % in v prvih 11 mesecih leta 1982 skupno za 5,9 %. Ob upoštevanju teh podatkov ocenjujejo, da je znašala poraba premoga v Veliki Britaniji v preteklem letu okoli 111 milijonov ton. Manjšo porabo pripisujejo manjši porabi premoga v termoelektrarnah, saj

so porabo premoga zmanjšali lansko leto za 9,4% napram letu 1981. Sicer pa so znašale zaloge premoga v tej državi koncem novembra 1982. skup-52,1 milijona ton.

VEČ ELEKTRIČNE ENERGIJE S KOSOVA

Kosovske termoelektrarne naj bi po planu proizvedle letos 4,60 milijard kWh električne energije. To bi bilo za 36% več, kot so jo proizvedli leta 1982. Njihov plan temelji na večji proizvodnji v obstoječih TE blokih ter pričetku dela dveh novih blokov termoelektrarne Kosovo B. Stare termoelektrarne naj bi proizvedle okoli 3,67 milijard kWh, nove pa naj bi letos dale prvih 490 milijonov kWh električne energije. Koncem preteklega leta je SOZD Elektrogospodarstvo Kosovo ugotovil, da bi površinska kopa Dobro Selo in Belačevac letos morala proizvesti 8,1 milijona ton lignita. Od tega naj bi 700.000 ton premoga s površinskega kopa Belačevac namenili za potrebe termoelektrarne Kosovo B, ki naj bi pričela z delom v drugi polovici letošnjega leta. Računajo, da bo letos premoga dovolj, posebej še, če upoštevajo, da bodo v tem letu izvajali generalni remont na dveh blokih stare termoelektrarne.

NOV REKORD RUDARJEV IZ TITOVEGA VELENJA

Rudarji SOZD REV TV, rudnika lignita Titovo Velenje so 30. decembra 1982 dosegli nov rekord. Ta dan so namreč dosegli proizvodnjo v višini 5 milijonov ton lignita, in to že drugo leto zapored. Sicer je njihov letni načrt za preteklo leto znašal 4 milijone 700.000 ton. Rekordno proizvodnjo so dosegli spričo izredne angažiranosti vseh sodelavcev te organizacije združenega dela, posebno še z delom ob dela prostih sobotah, deloma tudi ob nedeljah, nekaj pa so prispevali s prostovoljnim oziroma udarniškim delom. Tudi lansko

leto so se velenjski rudarji srečevali s številnimi težavami, ki pa so jih ob velikih naporih sproti odpravljali ali omejevali. Proizvodnja lignita v letu 1982 je znašala 5 milijonov in 5 tisoč ton.

RUDNIK KREKA IZPOLNIL LANSKOLETNI NAČRT

Rudarji rudnika lignita Kreka v Tuzli so že 9. decembra 1982 izpolnili svoj proizvodni načrt za leto 1982. Nakopali so do tega dne skupno 2 milijona 321.507 ton lignita. Svoj uspeh so dosegli ob največjem možnem izkoriščanju obstoječih odkopnih delovišč.

Po prvih predvidevanjih naj bi znašal proizvodni načrt Kreke za letošnje leto 2,364.800 ton premoga, kar je preko 40.000 ton več, kot je bila planirana lanskeletna proizvodnja, vendar skoraj 100.000 ton manj napram predvidevanjem po srednjeročnem načrtu.

POLJSKA — VEČ PREMOGA

Po podatkih, ki so jih objavili na Poljskem so v preteklem koledarskem letu dosegli proizvodnjo v višini 189 milijonov ton premoga, kar je za 26 milijonov ton več kot leta 1981. Tudi izvoz premoga iz Poljske se je podvojil napram letu 1981 in je znašal 29 milijonov ton. Od te količine je bilo izvoženega na konvertibilno področje 16 milijonov ton.

AMERIŠKA PROIZVODNJA PREMOGA

Po grobi oceni ameriških energetikov je znašala proizvodnja premoga v ZDA v letu 1982 okoli 820 milijonov ton, kar je pet milijonov ton več kot leta 1981. Sicer pa se poraba energije tudi v ZDA postopoma zmanjšuje v obliki raznih varčevalnih ukrepov, smotrnejšega izkoriščanja električne energije itd.

SKOPJE — SONČNA ELEKTRARNA

V Skopju načrtujejo, da bi najkasneje v treh letih zgradili prototip sončne oziroma solarne elektrarne z zmogljivostjo 300 kWh. Strokovno oceno o prototipu solarne elektrarne bo pripravila fakulteta za fiziko univerze v Skopju s sodelovanjem še petih drugih fakultet te univerze. Izsledke te komisije oziroma strokovne ocene bi izkoristili za projektiranje prve sončne elektrarne v Makedoniji. Proučevanje poteka v okviru potrebnega projekta katerega nosilec je Metalni zavod Tito v Skopju.

JAPONSKA — RAZVOJ ATOMSKE ENERGIJE

Centralni raziskovalni institut Japonske industrije električne energije je izdelal prognozo med drugim tudi za nadaljnje izkoriščanje atomske energije na Japonskem. V naslednjih 50 letih naj bi se povečala proizvodnja električne energije iz atomskih elektrarn za šestkrat.

Danes 24 atomskih elektrarn na Japonskem zadovoljuje okoli 5,2% skupnih energetskih potreb v tej državi in daje okoli 16,7% od skupne proizvodnje električne energije. Značilno je, da so vse japonske atomske elektrarne zgrajene na morski obali. Zaradi potresov, katerim je Japonska pogosto izpostavljena, pa računajo, da bi bodoče atomske elektrarne gradili znotraj njihovih otokov in ne več na morski obali.

VEČ PREMOGA IZ RUDNIKA SOKO

Sredi tega desetletja bo rudnik rjavega premoga Soko, blizu Sokobanje, zadovoljeval potrebe termoelektrarne Morava pri Svilajncu z letno količino 260.000 ton kakovostnega premoga. V to količino pa so všteti tudi drugi porabniki premoga v Nišu, Zaječaru, Kruševcu in nekaterih drugih mestih. Proizvodnjo premoga

bodo povečali z realizacijo razvojnega programa, k ga vztrajno pripravljajo. V tej akciji za povečanje proizvodnje premoga so pomagale tudi druge organizacije, ki se bavijo s prodajo premoga iz tega bazena. Za rekonstrukcijo proizvodnih zmogljivosti je tako zagotovljenih 580 milijonov din. Čim bo program izpeljan, obstaja možnost, da bo rudnik Soko postal vodilni proizvajalec rjavlega premoga v SR Srbiji. Največji del porabnikov iz jugovzhodne Srbije, ki so doslej prešli na tekoča in plinasta goriva, se bo ponovno vrnilo na premog. Premog iz Rudnika Soko je zelo dobre kakovosti in ima zelo malo pepela. Lanskoletna proizvodnja je znašala okoli 150.000 ton, računajo, da izgube ne bodo imeli. Tudi v Bogovini menijo, da ne bodo imeli izgube. Sicer pa imajo v tem rudniku stalno odprt natečaj za sprejemanje rudarjev, inženirjev in drugih delavcev, ki mesečno lahko zaslužijo tudi do 30.000 din. V teku so prizadevanja za izboljšanje pogojev bivanja, pa tudi drugih življenjskih pogojev.

TE NIKOLA TESLA IZPOLNILA LETNI NAČRT

Termoelektrarne Nikola Tesla v Obrenovcu so 12 dni pred koncem lanskega leta izpolnile svoj lanskoletni načrt. Dosegli so namreč devet milijard in 12 milijonov kwh električne energije, kar je največ doslej. Za izpeljavo tako visokih proizvodnih nalog je železniški transport termoelektrarne iz Kolubare transportiral 14 milijonov ton lignita, kar ustreza četrtini letne proizvodnje premoga v naši državi.

PREDVIDENO JE POVEČANJE PORABE PREMOGA V SVETU

Po statističnih podatkih svetovne banke bo poraba premoga v naslednjih 18 letih porasla za okoli 50 %. Sedanja poraba premoga znaša v svetu

2.500 milijonov ton letno. V istem poročilu je navedeno, da bo premog zadovoljeval do leta 2000 tudi do dve tretjini svetovnih potreb po gorivu. V državah v razvoju bo poraba premoga porasla od 192 milijonov ton v letu 1980 na 345 milijonov ton do konca leta 1990. Omenjeno pa je tudi, da nafta še vedno zadovoljuje okoli 50 % osnovnih potreb po energiji na svetu.

KOLUBARA IZPOLNILA LETNI NAČRT

V rudarsko energetskem industrijskem kombinatu Kolubara so 20. decembra 1982 dosegli proizvodni načrt za leto 1982. Proizvedli so 19 milijonov in 15.000 ton premoga, kar predstavlja nekaj nad 40 % skupne lanskoletne jugoslovanske proizvodnje premoga. Do konca lanskega leta so nakopali še okoli 700.000 ton premoga, potem ko so izpolnili svoj letni načrt. S tem so zagotovili nemoteno delo termoelektrarn Nikola Tesla in Kolubara.

Kolubara predvideva proizvodnjo premoga v letu 1983 v višini 21,1 milijona ton premoga.

Svoj delovni načrt pa so predčasno izpolnili tudi rudarji rudnika Banovići, ko so 21. decembra 1982 proslavljali dan rudarjev BIH. Že 17. decembra 1982 so izpolnili svoj letni proizvodni načrt v višini 2,300.000 ton rjavega premoga, kar je doslej najvišja proizvodnja tega premogovnika. Do konca lanskega leta so nato nakopali še 70.000 ton premoga preko letnega načrta.

ZR NEMČIJA — NALOŽBE V PREMOGOVNIŠTVO NARAŠČAJO

Tudi v ZR Nemčiji si stalno prizadevajo za osamosvojitvev pri oskrbi z energijo. V tem načrtu se vztrajno povečuje poraba premoga. V letu 1980 so ocenili, da znašajo zaloge premoga v tej državi

24 milijard ton, kar naj bi po višini porabe iz leta 1973 zadostovalo do leta 2260. V času, ko je bila na pohodu nafta, se je delež premoga v strukturi porabe primarne energije v ZR Nemčiji hitro zmanjšal. Leta 1953 je pokrival premog 73 % vseh potreb po energiji, leta 1973 pa le še 22 %. Do leta 1980 je ta delež padel celo na 20 %. Vzrok je bil v tem, da ni bilo mogoče po prvi naftni krizi v letu 1973 preiti na hitro preusmeritev porabnikov, predvsem velike industrije. Določen zadržek je bila tudi cena premoga. Do streznitve pa je prišlo šele po drugi naftni krizi v začetku 80 let. Delež premoga v strukturi primarnih energetskih virov se je v prvi polovici leta 1982 vnovič povzpел na 21,8 %. Povečanega povpraševanja po premogu v ZR Nemčiji niso mogli pokriti le z lastnim premogom, zato so ga pričeli uvažati predvsem iz držav tretjega sveta. Kljub visokim subvencijam, ki jih daje država za porabo premoga iz zahodnonemških premogovnikov, pa je razlika v ceni med uvoženim in domačim premogom še vedno zelo velika. V zadnjih letih so naložbe v premogovništvo izredno povečali, odprli so nov premogovnik in sanirali nekatere nekdanje opuščene jame, predvsem pa so se usmerili v modernizacijo pridobivanja premoga. V letu 1981 se je število zaposlenih v premogovništvu povečalo in je znašalo 187.995. Naložbe v premogovništvo bodo tudi v bodoče strmo naraščale, ker računajo na precej večjo porabo premoga v naslednjih letih.

NOV PREMOGOVNIK V MAKEDONIJI

V teku so intenzivne priprave za začetek pridobivanja premoga iz novega nahajališča Živojno pri Bitolju. Računajo na zalogo okoli 10 milijonov ton premoga. Mnenja pa so, da so zaloge še večje. Zato so sklenili, da bodo z raziskavami na tem področju nadaljevali.

Premog bodo pridobivali površinsko. V teku so prizadevanja, da bi čimprej zagotovili potrebna sredstva za začetek eksploatacije.

OPREMA ZA TITOVE RUDNIKE TUZLA

Po enoletnih razgovorih in dogovorih so koncem decembra 1982 v Sarajevu predstavniki Titovih rudnikov premoga in vzhodnonemške firme Tarkof podpisali pogodbo o nabavi oziroma dobavi rudarske opreme za dva velika bodoča površinska kopa v Tuzlanskem bazenu. Gre za površinski kop Dubrava, katerega zmogljivost bo v začetku znašala tri, kasneje pa tudi 6 milijonov ton lignita in Šikulje z zmogljivostjo tri milijone ton lignita. Bodoča površinska kopa bosta obratovala v okviru Titovih rudnikov oziroma delovnih organizacij Kreka in Dobrnja — Lukavac pri Tuzli.

Vrednost dogovorjene opreme znaša 53 milijonov dolarjev, uvoznik bo sarajevski Feroelektro oziroma njegova delovna organizacija rudarstva in kemije v Tuzli. V okviru dobav pogodbene opreme bodo našli svoje mesto tudi domači proizvajalci rudarske opreme iz štirih naših republik — Goša iz Palanke, Rade Končar iz Zagreba, Strojna tovarna Trbovlje in Energoinvest iz Sarajeva oziroma Umel iz Tuzle. Delo domačih proizvajalcev domače opreme, ki bodo sodelovali kot kooperanti, cenijo na 40 % skupne vrednosti.

V IDRIJI PROIZVODNJA ŠE NI UGASNILA

Čeravno so v letu 1977 zaradi nerentabilnosti skoraj prenehali delati v rudniku živega srebra Idrija, pa po posebnem republiškem zakonu še vedno 70 rudarjev vzdržuje jamske objekte in naprave. Skupna dolžina rovov znaša skoraj 20 km. Hkrati so angažirani tudi pri raznih raziskovalnih delih. Normalno bi začeli obratovati,

če bodo razmere to dopuščale, potem ko bi se cena steklenice te tekoče kovine dvignila na svetovnem trgu na 450 dolarjev.

Sicer pa so hkrati začeli poskusno odkopavati novo samorodno nahajališče živega srebra, in to po lastnem odkopnem postopku. Nahajališče so namreč začeli izkoriščati z vrha in ne tako, kot so rudarili doslej. Pri tem se poslužujejo armiranih betonskih plošč. S tem dosežejo večjo varnost zaposlenih, izkoristek rude pa je mnogo večji.

TERMoeLEKTRARNA KAKANJ — ČATIČI, SODELOVANJE RUDISA

Dne 17. januarja letos so na sedežu poslovne skupnosti Rudis v Trbovljah podpisali pogodbo za izdelavo, dobavo in montažo opreme za pripravo premogu pri novi termoelektrarni Kakanj — Čatiči v BIH. V močni mednarodni konkurenci je posel dobila PS Rudis. Vreden je 370 milijonov din. Gre za usposobitev termoelektroenergetskega objekta, moči 230 MW, s katerim name ravajo celoten kompleks srednjebosanskih termoelektrarn dvigniti na 600 milijonov ton. Dela morajo biti končana v dveh letih. Dnevna zmogljivost naprav za pripravo premoga naj bi bila 12.000 ton premoga. Glavni izvajalec del bo Strojna tovarna Trbovlje, ki je članica poslovne skupnosti Rudis.

ZENICA — MODERNIZACIJA PREMOGOVNIKA

Premogovnik Raspotočje v Zenici nam je znan po tem, da se je v njem pripetila huda nesreča. Vendar pa so z modernizacijo tega premogovnika kljub temu nadaljevali. Modernizirali so odkopna delovišča, namesto zastarelega komornega načina odkopavanja so vpeljali širokočelni odkop s samohodnim hidravličnim podporjem. Delo rudarjev

bo odslej varnejše in manj naporeno. Že letos naj bi nakopali 400.000 ton premoga v tej jami, kar pomeni, da bi proizvodnjo podvojili v primerjavi z lanskoletnimi rezultati. Sicer pa bodo vse jame rudnika Zenice v letošnjem letu proizvedle preko milijon ton premoga, kar pomeni največjo proizvodnjo doslej. Sicer pa je to le prva faza modernizacije jame Raspotočje. Že koncem letošnjega leta bo končana tudi druga faza modernizacije, tako bodo v letu 1984 zmogljivosti porastle na okrog milijon ton letno, s tem da bo samo ta jama dajala okoli 750.000 ton premoga na leto.

ČSSR — PREDNOST DOMAČIM VIROM ENERGIJE

Koncem preteklega leta je čehoslovaška skupščina sprejela program za racionalno izkoriščanje energije. Po tem programu naj bi do leta 1985 prihranili več kot 12 milijonov ton goriva. Med temi ukrepi je najpomembnejša poraba električne energije iz jedrskih elektrarn. Za boljše oskrbo z električno energijo pa bodo kar najuspešneje izkoriščali majhne hidroelektrarne. Poskrbeli bodo za rekonstrukcijo obstoječih in zgraditev malih hidroelektrarn. Računajo, da bodo na ta način prihranili precej premoga.

IZVOZ ENERGIJE IZ SSSR

Zahodnonemški institut za gospodarske raziskave je objavil poročilo o sovjetskih dobavah energije zahodni Evropi. Po tem poročilu bo prodaja nafte do leta 1990 padla. V letu 1981 je SSSR izvozila v zahodno Evropo 52 milijonov ton nafte, v letu 1990 pa naj bi ta količina znašala le 15 milijonov ton. Ta izpad pa bo SSSR lahko le deloma pokrila z izvozom zemeljskega plina. Da bi lahko pokrili manjše prihodke od zmanjšane izvoza nafte, bi morali za kompenzacijo te iz-

gube izvoziti 40 milijard m³ plina. Trenutno pa imajo pogodbe podpisane le za izvoz 20 milijard m³ zemeljskega plina. Iz tega razloga bo SSSR imela manj prihodka v konvertabilni valuti od zmanjšane izvoza zemeljskega plina in nafte.

REZERVE PRIMARNE ENERGIJE V SFRJ

Od skupnih rezerv primarne energije v Jugoslaviji zavzema premog najvidnejše mesto, saj znaša njegov delež 82,2 %, druga je surova nafta z deležem 6,9 %, tretji po vrstnem redu je zemeljski plin z deležem 1,1 %, naslednja je vodna moč z 0,1 %, nuklearna energija 3,40 % in bitumozni škrljavci 3,6 %, razlika pa so ostali viri primarne energije.

KAKŠNA JE MOŽNA PROIZVODNJA PREMOGA V JUGOSLAVIJI?

Po študiji rudarskega inštituta v Beogradu je v obdobju od leta 1985 do 2000 možna naslednja proizvodnja premoga vseh vrst (v milijonih ton):

vrsta premoga	1985	1990	1995	2000
črni premog	0,50	0,50	0,50	0,50
rjavi premog	11,60	15,00	16,00	22,00
lignit	98,00	120,00	166,50	218,50

DELEŽ JUGOSLAVIJE V EVROPI IN V SVETU

Jugoslavija s svojim številom prebivalstva sodeluje z deležem 4,10 % v Evropi in 0,56 % na svetu. Z rezervami energije sodeluje v Evropi z deležem 3,40 %, na svetu pa 0,09 %. V porabi energije pa imamo v Evropi delež v višini 1,62 %, na svetu pa 0,44 %.

ENERGETSKA SITUACIJA NA HRVATSKEM

Lanskoletna zaostritev na področju energetike v pogledu zagotavljanja potrebnih količin

energije je imela največje posledice na Hrvatskem. V tej republiki so bile na dnevnem redu omejitve porabe električne energije I. in II. stopnje. Prvega marca lani so uvedli tudi 4. stopnjo omejitve, kasneje pa so se te omejitve še stopnjevale. Elektroenergetska bilanca te republike je bila prvih devet mesecev pod planom za 9,7 %. Glavni vzroki so bili: premajhne količine vode v akumulacijah, manjše količine mazuta za obratovanje termoelektrarn, pa tudi manjša proizvodnja električne energije v nuklearni elektrarni Krško. Precej dolga je bila tudi okvara v termoelektrarni Plomin, zakasnila pa se je dograditev hidroelektrarne Čakovec. Del potrebne energije so Hrvatski odstopale nekatere republike, ki niso bile podvržene tako strogim omejitvam porabe. Za termoelektrarno Plomin je zagotovljena potrebna količina premoga za daljši čas, medtem ko ostale termoelektrarne, posebno tiste na mazut, nimajo na voljo dovolj goriva. V takih pogojih so seveda potrebne razne omejitve in največje možno varčevanje.

Tudi prvi načrti energetske bilance Jugoslavije in Hrvatske za letošnje leto so opozarjali, da se tudi letos ne morejo v celoti znašati na domačo proizvodnjo, predvsem premoga. Potreba po električni energiji na Hrvatskem znaša te jeseni 13.745 GWh, kar je za 6,1 % več od dosežene proizvodnje v lanskem letu. Od novih objektov računajo edino na Čakovec, ki bo dajala okoli 410 GWh, odprto pa ostaja tudi vprašanje oskrbovanja termoelektrarn s tekočim gorivom. Premoga bodo v tej republiki letos potrebovali 1.465.000 ton, kar je za 9,6 % več od ustvaritve v preteklem letu. Največji del te količine

gre na račun medrepubliških dobav, predvsem iz BIH in SR Slovenije. (tl)

V nekaj vrstah...

RADIJSKA ODDAJA O PREMOGOVNIŠTVU

Dne 13. 1. 1983 je bila ob 18. uri v Radiu Ljubljana oddaja — razgovor o možnostih proizvodnje premoga v letošnjem letu in oskrbovanju tržišča s potrebnimi količinami, nadalje o nujnem popravku cen, pa tudi o nadaljnjem razvoju. Oddaja je trajala skoraj eno uro, na njej pa so sodelovali Cvetko Majdič, dipl. inž., namestnik predsednika republiškega komiteja za energetiko, dr. Peter Gregorc, predsednik splošnega združenja energetike Slovenije Slavko Janežič, dipl. inž. rud. iz REK Titovo Velenje in mgr. Srečko Klenovšek iz SOZD REK Edvarda Kardelja. Vsi ti so slovensko javnost podrobno seznanili z možnostmi in nemogućnostmi nadaljnega pridobivanja premoga letos in v naslednjih letih z nujnimi popravki cen, pa tudi o potrebnih sredstvih za ohranitev sedanje oziroma povečane proizvodnje premoga v naslednjih letih.

V HRASTNIKU LETOS NOVA STANOVANJA

Po programu stanovanjske skupnosti Hrastnik bo letos na področju Hrastnika zgrajenih in vseljivih 53 družbenih stanovanj, od tega jih bo 25 v prvem objektu na Novem logu in 28 pri Birtiču. V načrtu pa je, da bo zgrajenih tudi 10 individualnih hiš.

Poleg teh stanovanj ki bodo že letos vseljiva, pa bodo pričeli graditi še pet drugih stanovanjskih objektov ki naj bi bili zgrajeni do leta 1984, v glavnem pa do leta 1985. V A bloku pri Birtiču bo blok s 75

stanovanji, v objektih E in E 1 na Novem logu pa 50, v Koloniji I in Koloniji II pa po 25 stanovanj. Za individualno gradnjo so na voljo lokacije v Dovcah — 8 lokacij, v Turju — 8, v Praprotnem — 9 lokacij. Predvidno je, da bi zgradili poslovno-stanovanjski blok za drobno gospodarstvo na Breznem.

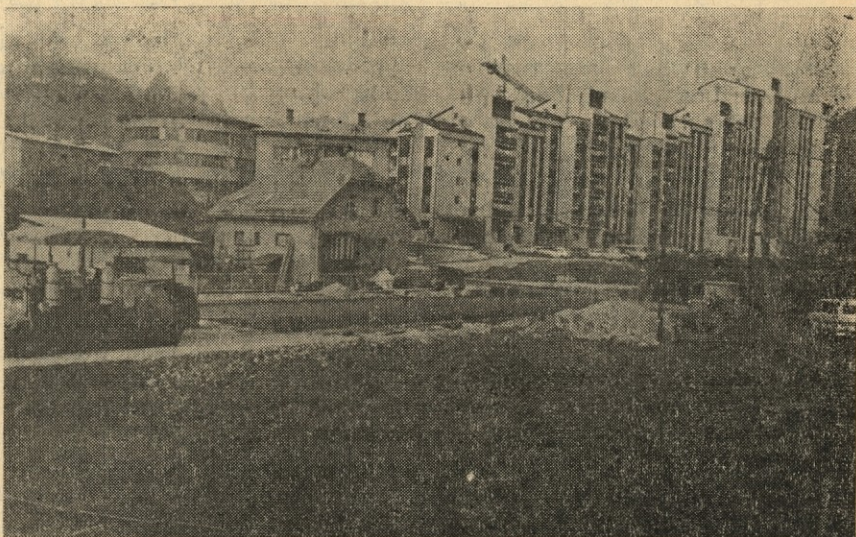
RADIO TRBOVLJE ODSLEJ VSAK DAN

Kolektiv Radia Trbovlje je letos izpopolnil svoj program v tem smislu, da od začetka leta dalje redno oddaja tudi ob ponedeljkih, tako da odslej oddajajo vsak dan v tednu. Skladno s tem pa so seveda odprli različne nove oddaje, ki veljajo za vse starostne skupine poslušalcev obeh spolov, in sicer oddaja po delegatski poti, oddaja za upokoјence, vzgojne oddaje, komentarji dogajanj v Revirjih; zelo poslušana je nedeljska oddaja Stop, zelena luč. V teh oddajah programski delavci pripravljajo odgovore na najrazličnejša vprašanja poslušalcev.

ZIMSKÉ POČITNICE BREZ SNEGA

Dne 7. januarja t. l. so osnovnošolci prejeli polletna spričevala, takoj za tem pa so nastopili »zimski dopust«, ki traja do konca januarja. Računali so na to, da bo v tem času, kot običajno druga leta, dovolj snega, vendar do 19. januarja, ko pišemo to kratko vest, še ni o snegu ne duha ne sluha. Prav za ta čas nenavadno visoke temperature so povzročile, da je sneg skopnel tudi na planinskih področjih. Vse kaže, da ga bo dovolj šele v pomladanskih mesecih, kar pa bo prepozno tako za šolarje, kakor tudi za naravo, in predvsem vrtničkarje, ki bi radi posejali prvo solato že koncem februarja in v začetku marca.

Sicer pa v teh treh tednih šolarji obiskujejo razne smučarske tečaje, kjer je še kak-

V začetku decembra 1982 so asfaltirali tudi cestno križišče od nove vzporedne ceste ob Trboveljščici do Dimnika.

Foto: A. Bregant

šna možnost, poslužujejo pa se tudi planinskih izletov, kopanja v pokritih bazenih ipd. Večina pa jih seveda čas prebija doma, morda kdo tu in tam tudi ob knjigi.

DAN ŠOLE V HRASTNIKU

Dne 8. januarja letos so učenci osnovne šole heroja Rajka v Hrastniku praznovali svoj dan šole. Praznujejo ga v spomin na dogodek 8. 1. 1942, ko je na Osankarici padel Pohorski bataljon. V ta namen je šola s svojimi pedagoškimi enotami pripravila razne prireditve-proslave tako v Delavskem domu v Hrastniku, kakor tudi na Dolu. Letos je minilo 40 let od te velike tragedije.

Ob tej priliki so podelili tudi razna priznanja učencem. 38 učencev je prejelo v dar pravkar izšlo knjigo Vinka Trinkaus: Komisar padlega bataljona.

AVTOBUSNI PREVOZI IZ ZAGORJA V TRBOVLJE ŠEPAJO

Člani kolektiva našega kombinata, pa tudi drugi občani, ki so vezani na prevoz iz Zagorja v Trbovlje in obratno, ugotavljajo, da ti prevozi, predvsem v jutranjih urah šepajo.

Prevoze izvaja prometna organizacija Integral, enota iz Zagorja. Čeravno odpeljejo zjutraj trije avtobusi, pa je to še vse premalo, zato so avtobusi izredno nabasani. Vse pogostejše pa seveda obstaja možnost, da bi prišlo tudi do kakšne nesreče. Po drugi strani pa gre tudi za kulturnejši prevoz. Kolektiv, ki izvaja prevoze, ugotavlja, da bi moral nabaviti nove avtobuse, vendar nima za to dovolj denarja. So pa vezani tudi na uvoz, kar pa še bolj onemogoča nabavo.

KOMUNALNA SKUPNOST TRBOVLJE — SPREMEMBA PROGRAMA

Samoupravna interesna komunalna skupnost Trbovlje pripravlja spričo nastale situacije popravek veljavnega samoupravnega sporazuma o temeljih plana za obdobje 1981-1985. Pri sprejemanju sprememb bodo upoštevali manjše možnosti tako za novogradnje, deloma pa tudi za vzdrževanje. Vzdrževalna dela naj sicer ne bi bila okrnjena. Razlika bo nastala v tem, da je bila koncem preteklega leta ustanovljena Cestna skupnost občine Trbovlje. Zato bo del sredstev komunalne skupnosti izločen in vključen v cestno skupnost.

KDAJ PITNA VODA IZ ŠKLENDROVCA?

Pred nedavnim smo objavili v našem glasilu povzetek informacije občine Trbovlje, ki je bila objavljena v Delegatskem poročevalcu, o pripravah na čimprejšnji začetek gradnje druge faze vodovoda v Trbovljah. Vse kaže, da se od takrat dalje stvar ni pomaknila na bolje. Krajani krajevne skupnosti Podkum vztrajno odklanjajo tudi tisti del sporazuma, ki je bil dogovorjen, t. j. o zmanjšanju količine zajetih vodnih virov. Kljub temu pa upamo, da bodo pristojni tako v Trbovljah, kakor tudi v Zagorju oziroma Podkumu, našli končno ključ za dosego sporazuma, na podlagi katerega bo možno pričeti z delom pri zajemanju vodnih virov v Šklendrovcu. Pri vsem tem pa razpoložljiva sredstva izgubljajo na vrednosti, saj se tako material, kakor tudi drugi stroški zelo dražijo. Trbovlje ima majhno padavinsko območje, zato je vsa nesreča v tem, da ne more pokriti vseh svojih potreb po pitni vodi iz vodnih virov na področju občine Trbovlje. Iz Podkuma pa še nadalje teče voda po potoku v Savo.

STANOVANJSKA IZGRADNJA — SPREMEMBA NAČRTA

V letu 1981 smo sprejemali med drugim tudi samoupravne sporazume o temeljih plana stanovanjske izgradnje za to srednjeročno obdobje. Trboveljska stanovanjska skupnost je predvidela, da bo v tem srednjeročnem obdobju zgrajenih 694 družbenih stanovanj in 100 individualnih hiš. Popravek tega sporazuma pa predvideva, da naj bi v tem srednjeročnem obdobju zgradili le 430 družbenih stanovanj in 70 individualnih hiš.

ZADREGE PRI OGREVANJU STANOVANJ

Načrtovalci stanovanjske izgradnje v Trbovljah so za to

srednjeročno obdobje računali, da bo možno ogrevati nove stanovanjske soseske že iz novozgrajene termoelektrarne — toplarne III. Zadeve okrog zgraditve novega bloka TET pa so se izredno zavlekle, predvsem zaradi pomanjkanja investicijskih sredstev, deloma pa tudi iz stabilizacijskih razlogov.

Ker pa je treba novozgrajene stanovanjske bloke le ogrevati, pristopajo k obnovi obstoječe toplarne, ki sedaj sodi v sestav komunalnega obrtnega podjetja Trbovlje in stoji na območju Opekarnе. Obstoječi trije kotli, ki jih kurijo z mazutom, bodo zamenjani z dvema kotloma z močjo po 10 MW, vendar na premog, v drugi fazi pa naj bi toplarna dobila še en podoben kotel. Z rekonstrukcijo in povečanjem zmogljivosti nameravajo pričeti v letošnjem letu. Ko bodo ta dela opravljena, bo znova dana možnost da bi nadaljnje stanovanjske bloke ogrevali iz obstoječe toplarne.

PRAVNA POMOČ DELAVCEM

Od marca pa do konca leta 1982 je sindikalna pravna služba pri revirskih sindikatih obravnavala večje število primerov. Delavci iz organizacij združenega dela so se namreč brezplačno obračali za pomoč v nekaterih zadevah. V Trbovljah je bilo 84 takšnih primerov, v Zagorju 81 in v Hrastniku 38, skupno 203. Največkrat so iskali pomoč zaradi premostitev na drugo delo, delitve sredstev za osebne dohodke, stanovanjskih vprašanj, disciplinskih ukrepov in zaradi prenehanja delovnega razmerja.

KOMASACIJA — ZLOŽBA ZEMLJIŠČ V ČRNOMLJU

Krajevne skupnosti Črnomelj in Griblje ter kmetijska zemljiška skupnost v Črnomlju predvidevajo komasacijo — zložbo zemljišč na območju krajevne skupnosti Griblje. Pobudo so dali krajani iz Gribelj.

V bistvu gre za 157 ha zemljišča, ki je v lasti več kot sto lastnikov. Postopek bo sicer drag, zato računajo, da bodo dobili pomoč iz sklada za manj razvite v republiki.

USIHAJOČE INVESTICIJE — NOVI PROGRAMI

Rigorozno zmanjševanje sredstev za investicijske naložbe je povzročilo, da so se tudi na področju občine Krško, vključno s Senovim, lotili uvajanja novih programov. Med temi sta tudi tovarna idustrijske opreme in konstrukcij Kovinarska ter temeljna organizacija Metalne na Senovem. Gradbeniška dvigala zaradi omejevanja investicij ne gredo več toliko v denar, zato je bilo treba pričeti z izdelovanjem drugih elementov oziroma drugih proizvodov.

ANALIZA USPEŠNE VAJE

Koncem decembra preteklega leta so v Krškem analizirali republiško vajo civilne zaščite NNNP Posavje 82, ki je bila sicer 5. in 6. novembra lani. Analitiki so ugotovili, da je bila vaja poučna in da je prispevala k nadaljnjemu samozaščitnemu usposabljanju. Kot so delovni ljudje in občani Posavja dokazali, so lahko kos tudi najhujši jedrski nezgodi. Vaja je bila pripravljena zelo skrbno, strokovno in široko zastavljena.

V ČRNOMLJU NOVE ZAZIDALNE PARCELE

V občini Črnomelj so sprejeli spremembo zazidalnega načrta za območje naselja Kočevje. Za pozidavo z individualnimi hišami so namenili 1,8 ha zemljišča. To zemljišče namreč za kmetijstvo ni primerno in je poraščeno z grmovjem. Na tem območju nameravajo postaviti 27 družinskih hiš.

NOV DELOVNI ČAS V ZDRAVSTVENEM DOMU HRASTNIK

S 1. februarjem pričanja TOZD Zdravstveni dom Hrastnik z novim delovnim časom. Dve splošni ambulantni bosta delali dopoldan od 6. do 13. ure, popoldan pa prav tako dve ambulantni od 13. do 20. ure.

NALOŽBE V TRBOVLJAH V LETU 1983

V Trbovljah namenjajo letos le 15 % celotnega dohodka za investicijske naložbe. Na gospodarskem področju so predvidena vlaganja v razširitev in modernizacijo proizvodnih zmogljivosti v tovarni polprevodnikov Iskra. Za povečanje proizvodnje, predvsem za izvoz bodo naložili 245 milijonov din. PTT bo vlagala zlasti na področju telefonije, Cementarna bo modernizirala del svojih naprav z namenom, da bi v svojem tehnološkem procesu lahko zamenjali del mazuta s premogom. V teku bodo pripravljala dela za kasnejšo izgradnjo TETO III. Modernizacijo svojih prodajalnih imata v načrtu tudi Trgovsko podjetje 1. junij in Gostinsko-slašičarsko podjetje RUDAR. Letos naj bi v Trbovljah zgradili 281 stanovanj, razširili toplarno, nadaljevali naj bi dela na področju oskrbe s pitno vodo ter dokončali vzporedno cesto od Trga revolucije pa do Leninevega trga.

STROJNA TOVARNA TRBOVLJE GRADI V VALANDOVU

Strojna tovarna Trbovlje je že leta 1980 začela s pripravi za zgraditev tovarne v porabateni občini Valandovo — Makedonija. V novem obratu bodo izdelovali vitle in nekatere druge stroje iz programa STT. Obrat so začeli graditi maja 1981, in to 1500 m² veliko proizvodno halo ter spremlja-joče objekte. V novem obratu bo dobilo zaposlitev okoli 130 delavcev. Celotna investicija

znaša 230 milijonov din, od tega je 190 milijonov din namenjenih za osnovna sredstva. Polovico potrebnih sredstev so iz skladov za pomoč manj razvitim območjem zagotovile članice SOZD ZPS, druga polovica pa so sredstva bank in kreditov, izvajalcev del ter dobaviteljev opreme. Obrat bo dograjen do 6. decembra 1983, ko bo občinski praznik občine Valandovo. Redno pa naj bi začel obratovati 1. januarja 1984. Dela, ki sedaj potekajo, so le prva faza investicij slovenske kovinskopredelovalne industrije v tej občini. V teku so razgovori med STT in RTB Bor o kasnejših skupnih vlaganjih v razširitev tega obrata. Tovarniške prostore naj bi v drugi fazi podvojili in zaposlili nadaljnjih 100 delavcev.

1. MARCA AMBULANTA NA DOLU

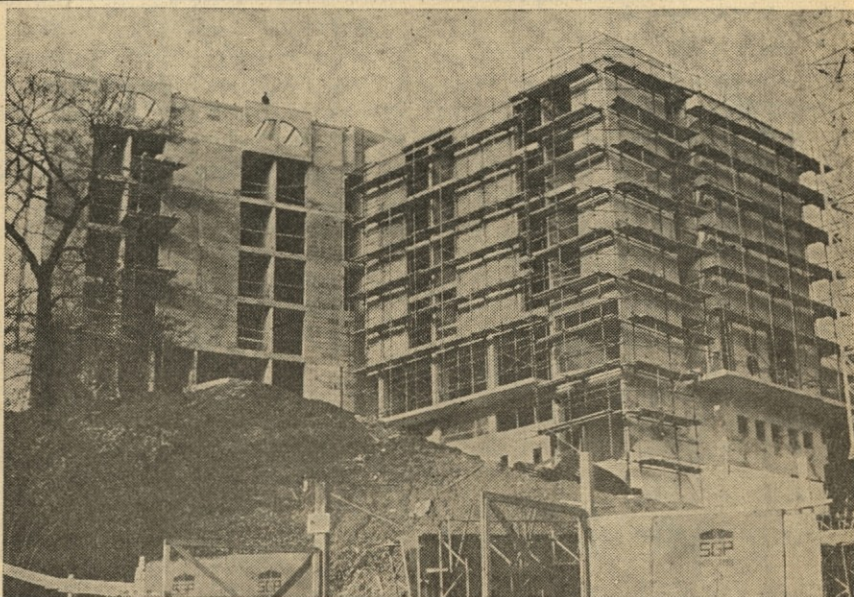
1. marca 1983 bodo odprli na Dolu v novozgrajenem poslovnostanovanjskem objektu splošno in zobno ambulanto. Ta bo v pritličju nove zgradbe. Prostori so že nekaj časa izgotovljeni, vendar doslej niso bili opremljeni. Sredstva za zgraditev prostorov so šla iz sklada za negospodarske investicije občine Hrastnik, opremo pa bo nabavil TOZD Zdravstveni dom Hrastnik.

CEMENTARNA — V LETU 1983 VEČ CEMENTA

V cementarni Trbovlje so bili lani zaradi številnih okvar zelo prizadeti, zato svojih proizvodnih obveznosti niso mogli izpolniti, saj so proizvedli le 395.000 ton cementa. Letos ga nameravajo proizvesti 460.000 ton. Pri prehodu kurjenja z delno souporabo premoga računajo na prihranek 25 milijonov din.

INVESTICIJE V ZASAVJU V PRETEKLEM LETU

Od marca do septembra 1982 so v revirskih občinah začeli na novo graditi 35 objektov v vrednosti 722 milijonov din. Od tega je bila vrednost investicij v Zagorju 70,6 % od vseh začetih naložb, večina teh sredstev, t.j. 429 milijonov 268.000 din predstavljajo vlaganja v obnovo jame Kotredež. Od vseh investicij zadnjih mesecev je 89,2 % gospodarskih, 1,4 % stanovanjskih in 8,7 % ostalih negospodarskih dejavnosti. Za gradbena dela so porabili 69,1 % za domačo opremo 16,1 %, za tujo opremo 9,4 %, za ostalo pa 6,1 % od predračunskih vrednosti. (tl)

Dijaški dom v Hrastniku naglo dokončujejo

Foto: B. Klančar

Slovo od gasilskega poveljnika ANTONA VIRANTA

Gasilci in občani Trbovelj smo se zadnjo soboto v letu, to je 25. 12. 1982, z žalostjo v srcih za vedno poslovili od tovariša Viranta, ki je več kot pol stoletja aktivno delal kot gasilec.

Pogrebne svečanosti se je udeležilo preko 250 gasilcev iz Revirjev in vseh krajev Slovenije s 23 praporji.

Kljub težki zahrbtni bolezni je Anton Virant aktivno delal pri gasilcih vse do zadnjega dne v življenju. Gasilec je žrtvoval večji del svojega življenja.

Virant Anton se je rodil v delavski družini 1916. leta v vihri I. svetovne vojne. Otroška leta je preživel v najtežjih dnevih stare Jugoslavije, ko je bilo čutiti pomanjkanje najosnovnejših življenjskih potrebščin na vsakem koraku. Zato je že kot otrok stopil v gasilske vrste in sledil očetu, ki je tudi opravljal to humano delo vse do svoje smrti.

Izučil se je kovaške obrti, in ko se je zaposlil na bivšem elektroobratu pri Rudniku Trbovlje, je svoje znanje izpopolnil in opravil izpit za elektroključavničarja. To delo je opravljal vse do upokojitve.

Kot napreden delavec se je že v mladosti udeleževal na kulturnem področju pri pevcih in tamburaškem orkestru v Trbovljah.

Kot zaveden Slovenec je odšel v partizane leta 1944 in se aktivno vključil v NOB. Po končani vojni je nadaljeval z delom pri rudniških gasilcih in na področju kulture.

Kot gasilski častnik I. stopnje je opravljal številne odgovorne funkcije. V zadnjem času je bil poveljnik Občinske gasilske zveze Trbovlje do leta 1981 in naprej častni poveljnik OGZ. Vrsto let je poveležval rudniškim gasilec in bil poveljnik društva vse do smrti. Za humano in požrtvovalno delo v gasilstvu je prejel številna državna in gasilska priznanja.

Antona Viranta smo poznali gasilci kot aktivnega člana in humorista, ki je vedno poskrbel za prijetno vzdušje, čeprav so se včasih križala hotenja in mladostna zaletavost s starejšo izkušnostjo.

V mislih bo ostal tovariš Virant vedno z nami — gasilci. Gasilci društva IGD in OGZ se ga bomo vedno spominjali tudi zaradi tega, ker je velik del svojega življenja posvetil oziroma namenil gasilec.

Jurij Gotal

z a h v a l a

Ob nenadni in težki izgubi našega moža in očeta Matije Ušeničnika, dipl. ing. rud., se najiskrenejše zahvaljujemo kolektivu SOZD REK EK — DS Tehnično strokovnih opravil, dolgoletnim sodelavcem DO ZPT — TOZD Premogovnik Trbovlje, govorniku in rudarjem ter vsem ostalim, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti ter s tem počastili njegov spomin. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

Žalujejo: žena Elza in hčerki Nataša ter Vanda Trbovlje, dne 21. januarja 1983

z a h v a l a

Ob tragični izgubi našega sina Matjaža Drobnetarja, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste darovali vence in ste ga pospremili k zadnjemu počitku... Hvala sodelavcem za vso nesebično pomoč ob bridki uri in za izrečene tolažilne besede... Vsem še enkrat iskrena hvala.

Družina Drobne — Zagorje

KOLEDAR PROSTOVOLJNE ODDAJE KRVI V LETU 1983

Služba za varstvo pri delu v DO ZPT je pripravila v sodelovanju s transfuzijsko postajo TOZD Splošna bolnišnica Trbovlje koledar prostovoljnega oddajanja krvi v tej transfuzijski postaji za leto 1983, ki velja za člane kolektiva našega kombinata v revirskih občinah ne glede na delovno ali temeljno organizacijo oziroma delovno skupnost.

Koledar — program krvodajalskih akcij za leto 1983 je naslednji:

TOZD in DS s področja Hrastnika:
21/1, 18/2, 11/3, 15/4, 29/4, 20/5, 3/6, 8/7, 12/8, 16/9, 7/10, 4/11, 16/12

TOZD in DS s področja Trbovelj:
7/1, 4/2, 4/3, 1/4, 6/5, 10/6, 24/6, 29/7, 19/8, 2/9, 30/9, 14/10, 18/11, 2/12, 23/12

TOZD in DS s področja Zagorja:
14/1, 28/1, 11/2, 25/2, 18/3, 25/3, 8/4, 22/4, 13/5, 27/5, 17/6, 15/7, 5/8, 26/8, 9/9, 23/9, 28/10, 11/11, 25/11, 9/12

V nujnih primerih bodo organizatorji predlagali oddajo krvi tudi izven navedenih dni.

Letos poteka 30-letnica prostovoljnega krvodajalstva v Sloveniji. In prav naši rudarji so bili prvi v Sloveniji, ki so se takoj in brez pomislekov odzvali tej humani akciji za ohranitev dragocenih življenj. In tej svoji odločitvi smo ostali zvesti vseh 30 let. Vsako leto smo bili med najzaneslivejšimi in najštevilnejšimi krvodajalci in upamo, da bomo to mesto obdržali tudi letos in v vseh kasnejših letih. (tl)

Žreb je odločil

Uredništvo našega glasila je prejelo do vključno 8. januarja 1983 na objavljeno nagradno križanko ob novem letu skupno 17 rešitev. Med reševalce, ki so pravilno rešili križanko, podeljuje uredništvo tri knjižne nagrade, ki jih prejmejo:

1. nagrada: Borut Anžič, Kidričeva 2 a, 61410 Zagorje;

2. nagrada: Natalija Umek, Polje 29, 61410 Zagorje;

3. nagrada: Peter Romih, Novi log 7b, 61430 Hrastnik;

Vsem trem nagrajencem čestitamo!

Knjižne nagrade bomo poslali po pošti.

REŠITEV NOVOLETNE NAGRADNE KRIŽANKE

Vodoravno:

PRESTA, KAPNIK, REKTOR, OREADA, TVORKA, TALION, ANION, UA, KN, OGOR, LOT, SNG, VPIS, ROPOT, SOMAN, ARIANA, NR, NOBEL, PRIRASTEK, AMBIENT, NINO, RIK, GNEČA, ŽIVČEVJE, OL, OZARE, INTERESENT, AZORI, ŽA, PLESO, RELE, ORAN, BIT, ICA, JAT, OBZIR, NEN, KOSA, LIPA, ZIB, POSTULAT, EJAKULACIJA, KAVKAZ, CARAR, VM, RISTO, LB, ADAM, ENA, VIOLA, EE, STENA, TILDA, SELEKTOR, RUMOR, CIANO, TOMINŠEK, PRISTAVA, RAZVOJ, SAPFO, AK, IND, DE, AI, ZET, ILL, ANTONIJ, RJA, KALCE, VEČERJA, KAP, INSEKT, STIREN, IPOZ, KNAP, ST, OPOROKA, VASIL, ORANJE, KANU, IZIDOR, AUTAN, OKUS, COPATA, RTINA, VAS, EN, ROB, TANKO.

Navpično:

PRT, SPROŽILEC, OKOV, REVALORIZACIJA, SRP, SPAKA, EKONOMIKA, APARATURA, TONUS, STRITAR, RP, AKADEMIK, VIRUS, TOKO, NAGELJ, URANOS, AERO, ARAN, SN, EARL, MARTINČEK, ATEISTKA, ANTENA, SREČNO, CVET, VDOR, UNIKAT, OZIMNICA, NJIVICE, AGA, ERBIJ, ALI, DIAPAZON, NA, REZBAR, DAREJ, OSIP, VAM ŽELI, IVANA, ZIDAR, KP, BISER, KSI, OZARK, LOTO, NINIVE, PATOS, VIJAK, RAB, SREČNO NOVOLETO, APNO, NETRESK, ALOJZ, AR, KOTOR, TV, AN-

TAL, EM, EKIPA, ARGON, JAN, UZBEKISTAN, NART, PELOPONEZ, KL, ETNA, LS, JUTA, NAIROBI, OBOA, OŠPICE, ETIN, IDO, TENORIST, REFLEKS, ANK, KAN, LOLITA, KOL, TT, NAO.

RUMOR

— Hej, Janezek, utišaj televizor, kaj ne vidiš, da motiš očeta, ki dela tvoje naloge.

— □ —

Jaka se je oženil. Čez nekaj dni je povabil prijatelja na večerjo. Ko je ta videl njegovo ženo, se je kar zgrozil in mu šepetaje rekel: — Ja le kako si mogel vzeti tako žensko? Grda je in povrh še brez zob. — Lahko govoriš kar na glas, pravi Jaka, — saj je tudi gluha.

— □ —

Kupil sem avto, plačal davek, zavarovanje, vzel v najem garažo, in sedaj mi je zmanjkalo denarja za bencin.

— □ —

— Še vedno zasedeno, se jezi direktor pred tajnico. — Nujno moram govoriti z ženo. Pošljite telegram moji hčerki, naj neha govoriti po telefonu s svojo materjo.

— □ —

— Pri mojem šefu v pisarni pa res ni mogoče spati. — Ali te tako strogo nadzoruje? — Ne, pač pa tako močno smrči.

— □ —

Gorenjec pride na obisk k svojemu prijatelju. Ko hoče opoldan oditi, mu prijatelj brani. — Kar pri nas ostani čez kosilo. Med tem ko bomo mi jedli, ti bom dal brat kakšno dobro knjigo.

— □ —

Janezek je prinesel ob polletju spričevalo. Ko ga je pokazal očetu, je ta začel godrnjati. Janezek pa se je nakuhal: — Namesto da godrnjaš, bi bil lahko ponosen, da imaš takega sina, ki je tako pogumen, da ti pokaže tako spričevalo.

Jaka je v bolnišnici. Zdravnik ga vpraša, če ima kakšne posebne želje. — Ja, pravi Jaka, — prosim, če bi me zdravili tako, da bo pogreb v nedeljo, da bo za pogrebom več ljudi.

— □ —

Je ta avto tvoj? Kakor se vzame, če je opran, je od žene, če je ples, je od hčerke, če je nogometna tekma, je od sina kadar mora v popravilo, je pa moj.

— □ —

Kakšen je bil zrezek? — Gledano s stališča mojega poklica, je bil izvrsten. — Ste mesar? — Ne, čevljar.

— □ —

V bližini neke šole je stala tabla z napisom: — Vozite počasi, da ne povozite šolarjev. Neki šolar je spodaj pripisal: — Počakajte na učitelje.

— □ —

— Zaradi te ženske sem izgubil vse, kar sem imel. — Ja, ja, taka je, tudi jaz sem pred leti zaradi nje izgubil pamet. — No, ti si jo še poceni odnesel.

Milan Kovač

Po mnenju republiškega sekretariata za Informacije št. 421-1/74 z dne 9. 1. 1974 spada glasilo »Srečno« med proizvode iz 7. točke 1. odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Tisk KTL — TOZD TIKA Trbovlje
Za člane kolektiva SOZD REK Edvarda Kardelja je časopis brezplačen. Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Glasilo ureja uredniški odbor: Jože Skrinar, Hinko Jazbec, Matjaž Cеровac, Ivan Gorobinko, Dragica Bregant, Janez Oberžan (odgovorni urednik, Tine Lenarčič (urednik).

Naklada 3400 izvodov.

Glasilo Srečno izdaja SOZD Revirski energetske kombinat Edvarda Kardelja, n. sol. o., 61420 Trbovlje Trg revolucije 12. Izhaja mesečno. Družbeni organ glasila je časopisni svet — predsednik Rudi Kreže.